

LA REVISTA DEL COL·LEGI OFICIAL D'ODONTÒLEGS I ESTOMATÒLEGS DE CATALUNYA

Som COEC

**EL COEC ES CONSOLIDA
ECONÒMICAMENT,
GAUDEIX D'UNA
GESTIÓ RESPONSABLE
I REAFIRMA EL SEU
COMPROMÍS AMB
LA DEFENSA DE LA
PROFESSIÓ**

202

www.coec.cat

Connecta amb TV Dents, la televisió incisiva

Divulguem salut
bucodental perquè
tothom l'entengui
clarament.

Consells
Concursos
Informació
Enquestes
Reportatges
Entrevistes

TV Dents cuida la boca de
la gent amb continguts útils.

COEC

Sumari

EDITORIAL

06

TRIBUNA

08

TEMA DE PORTADA

10

12

El COEC reforça la defensa de la professió i aposta per la innovació

2024: Un exercici de fortalesa econòmica i independència financera

ACTUALITAT

15

El Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya guanya definitivament la batalla judicial contra el projecte de dentista municipal a Barcelona

16

La justícia confirma que Vitaldent va fer publicitat il·lícita emprant un famós per promocionar tractaments d'ortodòncia i reconeix la legitimitat del COEC per actuar en defensa de la professió

18

El COEC i el Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya llancen una campanya conjunta sobre l'ús adequat de medicaments

19

El COEC impulsa la conscienciació sobre el càncer oral amb motiu del dia europeu

20

El curs "peritatge i valoració del dany en odontologia" exhaureix les places

21

"El pèrit ha de ser la veu clara i imparcial de l'odontologia davant la justícia"

22

"Una pràctica odontològica de qualitat comença amb un consentiment informat ben gestionat"

23

El pèrit dental en la justícia gratuïta

24

La recepta mèdica privada electrònica: el COEC aposta per la digitalització i la seguretat

26

"Del 26 al 29 de novembre, la Societat Espanyola de Periodòncia i Osteointegració (Sepa) tornarà a Barcelona deu anys després, amb un congrés que Reunirà més de 5.000 Assistents Procedents D'arreu del món"

CORPORATIU

La Clínica Solidària del COEC renova el seu ortopantomògraf gràcies a la donació del Dr. Xavier Maristany

30

La col·legiada Eva del Rocío Flores Gudiño, guanyadora de la novena edició d'El cas clínic del COEC

32

CAS CLÍNIC

Abordaje restaurador en pacientes con periodontitis estadio IV

35

LEGAL

38

Diagnòstics online mitjançant intel·ligència artificial o chatbots: possibles implicacions legals en l'àmbit odontològic

40

Canvis legislatius en la declaració de la incapacitat permanent arran de la Llei 2/2025

42

El Verifactu, novetat fiscal que afectarà els odontòlegs

44

Compliment normatiu en el sector sanitari

46

Novetats importants del Tribunal Suprem que protegeixen els petits negocis i autònoms davant d'Hisenda

48

On acaben els tractaments terapèutics i comencen els estètics?

50

La pòlissa de responsabilitat civil professional del COEC: característiques i avantatges

52

Factura electrónica y sistema VeriFactu: lo que debes saber para tu clínica dental

EN PROFUNDITAT

Guia pràctica de comunicació 360 per a professionals de l'odontologia

57

60

Conceptes oclusals que no passen de moda (I que augmenten la supervivència de les pròtesis dentals). Part 1.

BENESTAR EMOCIONAL

El 85% dels col·legiats enquestats consideren que la salut mental hauria de ser prioritària en la pràctica odontològica

64

Qüestionari de salut emocional

Què podem fer per abaixar l'estrès?

70

I si un dels grans reptes a la clínica no fos tècnic, sinó emocional?

67

73

INNOVACIÓ

Actualitzar les dades personals al COEC: una obligació essencial en l'era digital

Ciberseguretat per a dentistes: protegeix la teva clínica com protegeixes la salut bucodental dels pacients

75

USOS CLÍNICS

78

Beneficios de la anestesia tòpica en odontologia para pacientes y dentistas

81

Actualización lista de fármacos de disposición obligatoria en la clínica dental en Cataluña

AGENDA

86

88

PARLEN DE NOSALTRES

Som
COEC

EDITA

Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya
Travessera de Gràcia, 93-95
08006 Barcelona
Tel. 93 310 15 55 / coec@coec.cat

EDICIÓ, DISSENY I MAQUETACIÓ

Nexalios Comunica
www.nexalios.com

PUBLICITAT

coec@coec.cat

DIPÒSIT LEGAL: B 3306-2016

ISSN: 2462-4772 (edició electrònica)

Els articles publicats expressen l'opinió dels seus autors.

Aquesta revista comprèn l'activitat col·legial dels mesos des del març al juliol de 2025.

Perspectives clau per a una odontologia ètica, rigorosa i connectada

Amb una trajectòria consolidada en el món de l'odontologia i una àmplia experiència en l'àmbit judicial, el Dr. Santiago Pasquín Comalrena de Sobregreu ens apropa en aquest número a una faceta sovint poc visible però essencial de la nostra professió: el peritatge odontològic. Després de més de tres dècades com a pèrit judicial, comparteix amb nosaltres la seva visió sobre les responsabilitats, la formació específica i els reptes que aquesta funció comporta, clau per garantir la justícia en casos vinculats a la salut bucodental.

En un altre àmbit igualment rellevant, el Dr. Bernardo Perea Pérez, amb una sòlida trajectòria acadèmica i professional en bioètica i medicina legal, ens recorda la importància de l'ètica aplicada a l'odontologia. Actualment, com a president del Comité Central de Ética del Consejo General de Colegios de Odontólogos y Estomatólogos de España, treballa activament, també en col·laboració amb el COEC, per promoure la bona praxi professional i la protecció tant dels pacients com dels professionals.

Paral·lelament, les noves tecnologies plantegen nous reptes legals i

deontològics que no podem ignorar. Després d'analitzar els riscos associats a l'ús de la intel·ligència artificial (IA) en la publicitat odontològica, aprofundim ara en una pràctica concreta: oferir diagnòstics online mitjançant qüestionaris automàtics o chatbots. Aquesta pràctica promet determinar en segons si un pacient és apte per a ortodòncia invisible, sense cap exploració clínica ni intervenció directa d'un odontòleg col·legiat. Aquest model d'atenció vulnera els principis essencials de responsabilitat professional i posa en risc la seguretat del pacient.

Per afrontar aquests reptes i connectar millor amb la societat, la comunicació esdevé una eina fonamental. L'article *Guia pràctica de comunicació 360 per a professionals de l'odontologia* subratlla que comunicar no és només un valor afegit, sinó un pilar estratègic per connectar amb els pacients, cohesionar equips, posicionar clíniques i reforçar la confiança en un entorn sanitari cada cop més competitiu i regulat. Aquesta guia ofereix una visió global i recursos pràctics per millorar la comunicació interna i externa.

Així mateix, el nostre entorn fiscal evoluciona a gran velocitat, i les clíniques dentals no en són una excepció. Entre 2025 i 2026 entraran en vigor dues reformes clau que impactaran directament en la gestió administrativa de qualsevol consulta: la factura electrònica obligatòria i el sistema VeriFactu. Comprendre com funcionen és essencial per complir amb la normativa, evitar possibles sancions i adaptar-se amb garanties a un model de gestió més digital i fiscalment controlat. VeriFactu, de fet, és el nom que rep tant el nou reglament que regula els programes de facturació (Reial decret 1007/2023) com el sistema que permet enviar factures directament a l'Agència Tributària. L'objectiu principal d'aquest nou marc és prevenir el frau fiscal mitjançant un control estricte dels programes de facturació. En parlem també en aquest nou número.

Us convidem a llegir el número 202 de la revista dels i les dentistes de Catalunya. Una lectura que pot ocupar un moment de les vostres vacances perquè aquesta època que serveix per desconnectar i recarregar energia. Bon estiu!

Perspectivas clave para una odontología ética, rigurosa y conectada

Con una trayectoria consolidada en el mundo de la odontología y una amplia experiencia en el ámbito judicial, el Dr. Santiago Pasquín Comalrena de Sobregrau nos acerca en este número a una faceta a menudo poco visible pero esencial de nuestra profesión: el peritaje odontológico. Después de más de tres décadas como perito judicial, comparte con nosotros su visión sobre las responsabilidades, formación específica y retos que esta función comporta, clave para garantizar la justicia en casos vinculados a la salud bucodental.

En otro ámbito igualmente relevante, el Dr. Bernardo Perea Pérez, con una sólida trayectoria académica y profesional en bioética y medicina legal, nos recuerda la importancia de la ética aplicada en la odontología. Actualmente, como presidente del Comité Central de Ética del Consejo General de Colegios de Odontólogos y Estomatólogos de España, trabaja activamente, también en colaboración con el COEC, para promover la buena praxis profesional y la protección tanto de los pacientes como de los profesionales.

Paralelamente, las nuevas tecno-

logías plantean nuevos retos legales y deontológicos que no podemos ignorar. Después de analizar los riesgos asociados al uso de la inteligencia artificial (IA) en la publicidad odontológica, profundicemos ahora en una práctica concreta: ofrecer diagnósticos online mediante cuestionarios automáticos o chatbots. Esta práctica promete determinar en segundos si un paciente es apto para ortodoncia invisible, sin exploración clínica ni intervención directa de un odontólogo colegiado. Este modelo de atención vulnera los principios esenciales de responsabilidad profesional y pone en riesgo la seguridad del paciente.

Para afrontar estos retos y conectar mejor con la sociedad, la comunicación se convierte en una herramienta fundamental. El artículo *Guia pràctica de comunicació 360 per a professionals de l'odontologia* subraya que comunicar no es solo un valor añadido, sino un pilar estratégico para conectar con los pacientes, cohesionar equipos, posicionar clínicas y reforzar la confianza en un entorno sanitario cada vez más competitivo y regulado. Esta guía ofrece una visión global y recursos prácticos para mejorar la

comunicación interna y externa.

Asimismo, nuestro entorno fiscal evoluciona a gran velocidad, y las clínicas dentales no son una excepción. Entre 2025 y 2026 entrarán en vigor dos reformas clave que impactarán directamente en la gestión administrativa de cualquier consulta: la factura electrónica obligatoria y el sistema VeriFactu. Comprender cómo funcionan es esencial para cumplir con la normativa, evitar posibles sanciones y adaptarse con garantías a un modelo de gestión más digital y fiscalmente controlado. VeriFactu, de hecho, es el nombre que recibe tanto el nuevo reglamento que regula los programas de facturación (Real decreto 1007/2023) como el sistema que permite enviar facturas directamente a la Agencia Tributaria. El objetivo principal de este nuevo marco es prevenir el fraude fiscal mediante un estricto control de los softwares de facturación. Hablamos sobre esto también en este nuevo número.

Os invitamos a leer el número 202 de la revista de los dentistas de Cataluña. Una lectura que puede ocupar un momento de vuestras vacaciones durante esta época que sirve para desconectar y recargar energía. ¡Feliz verano!

BONES PRÀCTIQUES PER A UN GOVERN ÈTIC I TRANSPARENT

Dr. German Pareja
President del COEC

En qualsevol organització professional, el bon govern és clau per garantir la confiança i la integritat de la institució. En el nostre cas, com a Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC), vetllar per unes bones pràctiques en els òrgans de govern és una responsabilitat ineludible per preservar la reputació, la independència i el bon funcionament de la nostra institució.

Els interessos personals o institucionals dels membres de l'òrgan de govern mai poden interferir amb el desenvolupament de les funcions que els són pròpies. Cal assegurar, de forma estricta, que no existeixi cap benefici personal, econòmic, professional o polític que pugui perjudicar el COEC.

La imparcialitat i l'objectivitat han de ser la guia de l'actuació professional, especialment en aquelles operacions susceptibles de generar conflictes d'interessos. Un conflicte d'interès apareix quan els interessos personals entren en col·lisió amb els del col·legi, generant influències indegudes que poden comprometre la correcta execució de les funcions i responsabilitats assignades.

A més a més, és indispensable garantir la igualtat de tracte a totes les persones amb les quals es relacionen els membres dels òrgans de govern, evitant qualsevol forma de favoritisme indegut o interessat. Els actius del COEC no es poden destinar a finalitats privades ni contràries als estatuts, ni es poden aprofitar oportunitats de negoci sorgides en l'exercici del càrrec per a beneficis particulars.

Els membres dels òrgans de govern tampoc poden fer ús del nom de l'organització o de la seva condició per afavorir operacions privades, ni subscriure contractes sense l'autorització corresponent i sempre d'acord amb les polítiques aprovades.

Un altre pilar fonamental és el compromís de tolerància zero davant la corrupció, el suborn, l'extorsió o la facilitació de pagaments, siguin de caràcter governamental o comercial. Cap avantatge, pagament o compensació que pretengui influir en una decisió serà acceptat, realitzat o ofert sota cap concepte.

També és imprescindible col·laborar de manera activa amb qualse-

vol òrgan administratiu o judicial en actuacions d'investigació, inspecció o comprovació, i actuar amb total transparència respecte a les relacions amb partits polítics, sense prestar suport econòmic ni signar convenis de col·laboració.

Cal vetllar perquè els recursos del COEC tinguin sempre un origen lícit, evitant qualsevol risc derivat de pagaments amb procedències opaques o de comptes situats en paradisos fiscals.

Només així, amb un compromís ferm amb aquests principis, podem garantir un govern col·legial exemplar, transparent i alineat amb els valors d'integritat i servei públic que la nostra professió mereix.

BUENAS PRÁCTICAS PARA UN GOBIERNO ÉTICO Y TRANSPARENTE

En cualquier organización profesional, el buen gobierno es clave para garantizar la confianza y la integridad de la institución. En nuestro caso, como Col·legi Oficial d'Odon-tòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC), velar por unas buenas prácticas en los órganos de gobierno es una responsabilidad ineludible para preservar la reputación, la independencia y el buen funcionamiento de nuestra institución.

Los intereses personales o institucionales de los miembros del órgano de gobierno nunca pueden interferir con el desarrollo de las funciones que les son propias. Es necesario asegurar, de forma estricta, que no exista ningún beneficio personal, económico, profesional o político que pueda perjudicar al COEC.

La imparcialidad y la objetividad deben ser la guía de la actuación profesional, especialmente en aquellas operaciones susceptibles de generar conflictos de intereses. Un conflicto de interés aparece cuando los intereses personales entran en colisión con los del colegio, generando influencias indebidas que pueden comprometer la co-

rrecta ejecución de las funciones y responsabilidades asignadas.

Además, es indispensable garantizar la igualdad de trato a todas las personas con las que se relacionen los miembros de los órganos de gobierno, evitando cualquier forma de favoritismo indebido o interesado. Los activos del COEC no pueden destinarse a fines privados ni contrarios a los estatutos, ni se pueden aprovechar oportunidades de negocio surgidas en el ejercicio del cargo para beneficios particulares.

Los miembros de los órganos de gobierno tampoco pueden hacer uso del nombre de la organización o de su condición para favorecer operaciones privadas, ni suscribir contratos sin la correspondiente autorización y siempre de acuerdo con las políticas aprobadas.

Otro pilar fundamental es el compromiso de tolerancia cero frente a la corrupción, el cohecho, la extorsión o la facilitación de pagos, sean de carácter gubernamental o comercial. Ninguna ventaja, pago o compensación que pretenda influir en una decisión será acepta-

da, realizada u ofrecida bajo ningún concepto.

También es imprescindible colaborar de forma activa con cualquier órgano administrativo o judicial en actuaciones de investigación, inspección o comprobación, y actuar con total transparencia respecto a las relaciones con partidos políticos, sin prestar apoyo económico ni firmar convenios de colaboración.

Hay que velar porque los recursos del COEC tengan siempre un origen lícito, evitando cualquier riesgo derivado de pagos con procedencias opacas o de cuentas situadas en paraísos fiscales.

Solo así, con un firme compromiso con estos principios, podemos garantizar un gobierno colegial ejemplar, transparente y alineado con los valores de integridad y servicio público que nuestra profesión merece.

El COEC reforça la defensa de la professió i aposta per la innovació

El Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC) va presentar la memòria anual durant l'Assemblea General celebrada el passat 30 de juny, on es va destacar la solidesa de la gestió econòmica, el compromís amb els col·legiats i una defensa ferma i incansable de la professió odontològica. Aquesta memòria reflecteix no només xifres i projectes, sinó una manera de fer rigorosa, responsable i compromesa amb la dignitat professional del col·lectiu.

El COEC ha treballat activament per garantir el reconeixement del dentista com a facultatiu, ha denunciat clíniques no autoritzades i ha enviat requeriments sobre publicitat inadequada. La institució també ha estat present en comitès assessors i projectes estratègics de salut impulsats per la Generalitat de Catalunya, per assegurar que la veu dels professionals sigui escoltada i respectada.

Entre els èxits del 2024, cal ressaltar la consolidació de les tres borses en línia, amb més de 2.300 anuncis, que afavoreixen la gestió de recursos i oportunitats laborals. L'Espai Per-

sonal del COEC, activat per 6.340 col·legiats, ha permès gestionar receptes electròniques, certificats i consentiments informats de manera segura i àgil.

La digitalització ha estat un eix estratègic. L'Oficina Virtual d'Atenció a la Col·legiació (OVAC) ha facilitat la col·legiació de 34 nous professionals, mentre que el Pla d'Innovació Tecnològica ha comptat amb 368 participants, facilitant l'accés a tecnologia puntera per millorar la competitivitat i la qualitat assistencial.

En l'àmbit formatiu, s'han ofert 64 cursos a 557 alumnes, amb el suport del Campus Virtual, i 206 col·legiats

han participat en El cas clínic del COEC, reforçant el pensament crític i l'actualització científica. La Clínica Solidària, amb 569 pacients i 4.215 tractaments, és testimoni del vessant ètic i social del col·lectiu.

La institució també ha reforçat la seva presència en mitjans i xarxes socials, amb 42.000 visualitzacions a Instagram i 123.000 a TikTok. Campanyes com la del Dia Europeu contra el Càncer Oral o les col·laboracions amb altres col·legis han contribuït a reforçar el paper del dentista com a agent clau en la promoció de la salut.

Aquestes dades reflecteixen un balanç positiu que reafirma el paper del COEC com a referent en el sector odontològic. Així mateix, el compromís de la institució amb la defensa i la projecció de la professió odontològica, reafirmant-se com a referent en el sector.

La institució també ha estat present en comitès assessors i projectes estratègics de salut impulsats per la Generalitat de Catalunya, per assegurar que la veu dels professionals sigui escoltada i respectada.

**CONSULTA
LA MEMÒRIA
D'ACTIVITAT
DEL COEC
DE L'ANY
2024**

2024: Un exercici de fortalesa econòmica i independència financera

L'any 2024 el Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya ha presentat una situació econòmica netament positiva, que reflecteix una gestió responsable, eficient i plenament consolidada.

El balanç de situació mostra una fotografia clara de l'estabilitat financera de la institució: l'actiu corrent ascendeix a 3.606.000 euros, una xifra que engloba els diners disponibles en caixa i banc, els cobraments pendents i les despeses anticipades. Aquesta liquiditat es contraposa amb un passiu corrent de només 473.000 euros, que correspon a obligacions ordinàries com nòmines, serveis pendents de pagament, impostos o proveïdors. Aquest contrast genera un fons de maniobra positiu de 3,1 milions d'euros, un marge que garanteix una seguretat operativa àmplia i sobrada.

Pel que fa a l'estructura patrimonial, el COEC disposa d'un actiu fix valorat en més de 13,5 milions d'euros, que inclou les seues institucionals, l'equipament, el mobiliari i els sistemes informàtics. El conjunt d'aquests recursos està plenament finançat amb capital propi, que puja a gairebé 16 milions d'euros, i que representa la solidesa acumulada de la institució. El deute exigible, tant a curt com a llarg termini, és residual i exclusivament relacionat amb l'activitat habitual: proveïdors, retencions, pagaments socials o despeses pendents. No hi ha préstecs bancaris, ni hipoteques, ni instruments financers de risc. Tot el que té el col·legi és seu i no hi ha cap compromís financer amb tercers.

A més d'un balanç sòlid, el compte de resultats també reflecteix una gestió econòmica saludable. Els

ingressos totals de l'any 2024 han estat propers als 3 milions d'euros, alineats amb les previsions pressupostàries. En canvi, les despeses han estat inferiors a les esperades, especialment pel que fa al personal i l'explotació ordinària. Aquest control en la despesa ha permès assolir un resultat positiu d'explotació superior als 612.000 euros i un excedent final de l'exercici de 591.252,50 euros.

Dins del capítol de despeses, cal destacar que l'aportació obligatòria al Consejo General de Dentistas ha estat la partida més elevada del pressupost, amb un import anual de 447.912 euros. Aquesta quantitat representa aproximadament el 18,5 % de tota la despesa del COEC, i correspon a una quota legal establerta per l'organisme estatal, que tots els col·legis autonòmics han de satisfer de forma obligatòria i trimestral segons el número de col·legiats i col·legiades.

Pel que fa a les despeses de representació imputables a la Junta de Govern, aquestes han estat de 49.575,07 euros al llarg del 2024. Aquesta xifra representa només el 2 % del total de la despesa del col·legi. Malgrat aquesta contenció, al llarg de l'any s'han celebrat 333 reunions institucionals, que han suposat més de 800 hores de dedicació dels membres actius de la junta. Aquestes dades posen de manifest una gestió institucional compromesa, però alhora prudent, en l'ús dels recursos col·legials, on la

Amb tot, l'any 2024 ha estat un exercici marcat per l'equilibri, la solvència i la transparència. El COEC ha mantingut un nivell d'ingressos estable, ha reduït les despeses de manera eficient i ha tancat l'any amb un excedent important, mantenint l'alta qualitat dels serveis i la seva estructura interna.

representació s'ha desenvolupat de manera responsable, optimitzant al màxim les sortides i concentrant les despeses només quan ha estat estrictament necessari.

Amb tot, l'any 2024 ha estat un exercici marcat per l'equilibri, la solvència i la transparència. El COEC ha mantingut un nivell d'ingressos estable, ha reduït les despeses de manera eficient i ha tancat l'any amb un excedent important, mantenint l'alta qualitat dels serveis i la seva estructura interna. El resultat és una institució econòmicament sanejada, amb recursos propis, sense dependències financeres i amb plena capacitat per fer front als seus objectius presents i futurs. La situació econòmica del 2024 no només reflecteix la salut financera de l'entitat, sinó també el compromís sostingut amb la responsabilitat col·lectiva i la bona gestió institucional.

**CONSULTA
LA MEMÒRIA
ECONÒMICA DEL
COEC DE L'ANY 2024**

Fes-hi clic i
APProfita-te'n

Available on the
App Store

GET IT ON
Google Play

Notícies:

Amb enllaç al canal de notícies del web del COEC.

Calendari d'esdeveniments:

Curs acadèmic, extraacadèmic, cursos privats externs, actes institucionals i celebracions diverses del COEC.

Notificacions:

Avisos de temes d'especial rellevància que el COEC vulgui comunicar a la col·legiació o informacions instantànies.

Carnet:

Nom, cognom i nombre de col·legiat, i la foto que tingueu penjada a l'espai personal.

Receptes:

Us permetrà generar receptes digitals, que després podreu descarregar i haureu d'imprimir per signar manualment.

Accés a l'espai personal:

Amb enllaç a la resta del vostre perfil personal d'Unitia (la intranet col·legial).

COEC

EL COL·LEGI OFICIAL D'ODONTÒLEGS I ESTOMATÒLEGS DE CATALUNYA GUANYA DEFINITIVAMENT LA BATALLA JUDICIAL CONTRA EL PROJECTE DE DENTISTA MUNICIPAL A BARCELONA

El Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC) celebra el tancament definitiu del procediment judicial contra el projecte de dentista municipal impulsat per l'Ajuntament de Barcelona i Foment de Ciutat, SA. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) ha resolt la inadmissió del recurs de cassació autonòmic interposat per les dues entitats, ratificant així per quarta vegada que el model plantejat no s'ajusta a dret.

Aquesta decisió s'afegeix a les sentències prèvies del Jutjat del Contenciós Administratiu, del mateix TSJC en instància anterior i del Tribunal Suprem, que també havien donat la raó al COEC, consolidant una jurisprudència clara i coherent sobre la competència en matèria de prestació de serveis d'odontologia dins el sistema públic de salut.

El president del COEC, el Dr. German Pareja, explica que "aquesta sentència representa la culminació d'un llarg recorregut judicial en defensa de la legalitat i de la professió odontològica. És una victòria del dret, de les bones pràctiques i del compromís amb la ciutadania. Des del primer moment vam advertir que aquest projecte municipal envaïa competències sanitàries que corresponen a la Generalitat de Catalunya i posava en risc la qualitat assistencial".

"Com a corporació de dret públic, el COEC té el deure de vetllar pel compliment de la normativa i la protecció de la salut bucodental. Continuarem defensant un model de salut sòlid, coherent amb el marc legal vigent i amb garanties per a professionals i pacients", afegeix.

Amb aquesta decisió judicial, el projecte del dentista municipal, tal com havia estat concebut, queda definitivament descartat. El COEC reitera la seva voluntat de col·laboració amb les institucions per millorar l'accés a l'atenció bucodental, sempre dins del marc legal i amb criteris de rigor professional.

Dr. German Pareja, president del COEC: "Aquesta sentència representa la culminació d'un llarg recorregut judicial en defensa de la legalitat i de la professió odontològica. És una victòria del dret, de les bones pràctiques i del compromís amb la ciutadania".

LA JUSTÍCIA CONFIRMA QUE VITALDENT VA FER PUBLICITAT IL·LÍCITA EMPRANT UN FAMÓS PER PROMOCIONAR TRACTAMENTS D'ORTODÒNCIA I RECONeix LA LEGITIMITAT DEL COEC PER ACTUAR EN DEFENSA DE LA PROFESSION

La Secció 32a de l'Audiència Provincial de Madrid, especialitzada en dret de la competència i publicitat, ha dictat la sentència núm. 112/2025, en què desestima el recurs presentat per Donte Group, S.L.U. (titular de la marca Vitaldent) i confirma la il·licitud de la seva campanya publicitària emesa a Telecinco, on es promocionava un tractament d'ortodòncia invisible mitjançant la participació del presentador Joaquín Prat.

El tribunal considera que la publicitat en qüestió vulnera la normativa sanitària sobre productes sanitaris (article 38.8 del Reial decret 1591/2009), i que, per tant, constitueix publicitat il·lícita segons l'article 18 de la Llei de Competència Deslleial. Així, la sentència manté la prohibició de reiterar la campanya i n'ordena la retirada, així com la publicació d'una ressenya informativa tant en un mitjà de comunicació de difusió nacional com a la pàgina web de l'empresa.

A més, la sentència rebutja categòricament els arguments de la part demandada sobre la suposada falta de legiti-

mitat del Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC). La resolució reconeix expressament que el COEC actua en defensa de la professió i dels seus col·legiats, i que està legalment facultat per exercir accions en matèria de competència deslleial.

El tribunal també descarta qualsevol comparació entre la campanya sancionada de Vitaldent i les accions de difusió de recomanacions del COEC, que es qualifiquen de campanyes institucionals de prevenció d'interès general i com a promoció d'hàbits propicis per cuidar la salut bucodental, sense finalitat comercial ni competència directa.

El COEC expressa la seva satisfacció per aquest pronunciament judicial, que enforteix la seguretat jurídica de la professió odontològica i protegeix els pacients davant pràctiques comercials contràries a la normativa sanitària.

Aquesta sentència no és ferma i només és susceptible de recurs de cassació davant el Tribunal Suprem, cosa que reforça la seva transcendència i solidesa jurídica.

Uneix-te a les xarxes socials del COEC!

La millor manera per estar al dia i participar en una comunitat virtual formada per més de **10.000 usuaris.**

@COECCatalunya

@COECoficial

@coecoficial

COEC

EL COEC I EL CONSELL DE COL·LEGIS FARMACÈUTICS DE CATALUNYA LLANCEN UNA CAMPANYA CONJUNTA SOBRE L'ÚS ADEQUAT DE MEDICAMENTS

El Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC) i el Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya han impulsat una campanya conjunta amb l'objectiu de millorar el coneixement i l'ús adequat de certs medicaments, tant entre la ciutadania com entre els professionals de l'odontologia.

Aquesta iniciativa s'articula en dues línies d'acció principals. En primer lloc, s'ha desenvolupat una campanya informativa dirigida a la ciutadania, amb l'objectiu de proporcionar consells sobre l'ús correcte d'anticoagulants, antibiòtics, analgèsics, antiinflamatoris i bifosfonats. A través de diversos vídeos divulgatius, farmacèutiques del Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya expliquen com prendre aquests medicaments de manera segura, quines precaucions cal tenir en compte i altres recomanacions importants. Aquests materials es distribuïran a través de les xarxes socials per garantir-ne la màxima difusió i accessibilitat.

En segon lloc, la campanya també està orientada a facilitar informació pràctica als dentistes, proporcionant-los recursos clars i concisos sobre aquests medicaments. Els vídeos elaborats estan disponibles al Campus Virtual del COEC, permetent als professionals de l'odontologia accedir-hi en qualsevol moment per refrescar els coneixements i aplicar-los en la seva pràctica diària.

Aquesta col·laboració entre el COEC i el Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya reforça el compromís de totes dues institucions amb la formació continuada dels professionals sanitaris i amb la seguretat dels pacients en l'ús de medicaments d'ús freqüent en l'àmbit odontològic.

EL COEC IMPULSA LA CONSCIENCIACIÓ SOBRE EL CÀNCER ORAL AMB MOTIU DEL DIA EUROPEU

Amb motiu del Dia Europeu contra el Càncer Oral, el Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC) ha dut a terme una campanya de sensibilització a través de les xarxes socials amb l'objectiu de promoure el coneixement d'aquesta malaltia i la importància de la seva detecció precoç.

La iniciativa ha posat èmfasi en la prevenció, el diagnòstic precoç i les revisions periòdiques amb els professionals de l'odontologia com a via eficaç per reduir la incidència i millorar el pronòstic del càncer oral. En aquest context, el COEC ha compartit una guia visual perquè la ciutadania pugui fer-se un autoexamen senzill a casa.

El procediment d'autoexploració consta de cinc passos clau:

1. Llavís: Toca't i observa't els llavis per dins i per fora, buscant canvis de color, forma o consistència. Cal comparar tots dos costats de manera ordenada.
2. Genives i mucoses: Examina't les genives i les mucoses amb els mateixos criteris: canvis de coloració, textura o forma.
3. Llengua: Treu la llengua i observa'n completament el dors. Mou-la cap als dos costats per revisar-ne les vores. Busca-hi alteracions cridaneres.
4. Cara inferior de la llengua i sòl de la boca: Alça la llengua i toca't el paladar per veure la part inferior de la llengua i el terra de la boca. Palpa aquestes zones des de darrere cap endavant.
5. Coll: Examina't el coll buscant protuberàncies o inflamacions inusuals.

Amb aquest tipus d'accions, el COEC reforça el seu compromís amb la salut bucodental de la ciutadania i amb la divulgació de bones pràctiques per detectar signes d'alerta a temps.

EL CURS "PERITATGE I VALORACIÓ DEL DANY EN ODONTOLOGIA" EXHAUREIX LES PLACES

El Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC) ha organitzat una nova edició del curs *Peritatge i valoració del dany en odontologia*, una formació semipresencial de caràcter teòric i pràctic que s'ha desenvolupat del 15 d'abril al 16 de maig.

El curs ha estat impartit per dos referents en l'àmbit del peritatge odontològic: el Dr. Bernardo Perea, director de l'Observatori Espanyol de Seguretat del Pacient Odontològic i membre de la Comisión Central de Ética del Consejo General de Odontólogos y Estomatólogos de España, i el Dr. Santiago Pasquín, pèrit judicial des de 1993. Els dos doctors han aportat una sòlida base acadèmica i una dilatada experiència pràctica en l'àmbit mèdic, legal i docent, que ha enriquit la formació dels assistents.

L'objectiu principal del curs ha estat dotar els participants dels coneixements necessaris per a elaborar i defensar informes pericials en l'àmbit odontoestomatològic. Al llarg del programa es van tractar temes com la introducció al peritatge judicial, la metodologia pericial, la redacció d'informes, la valoració del dany bucodental mitjançant barems, així com la defensa del dictamen en seu judicial. Els participants també van poder posar en pràctica els seus coneixements elaborant un informe pericial basat en una documentació

facilitada pel curs per després comparar-lo amb un model elaborat pel professorat.

Del total de 33 alumnes inscrits, 30 van finalitzar la formació amb èxit, consolidant l'alt nivell de compromís i aprofitament del curs. La valoració global obtinguda va ser de 8,95 punts sobre 10, una dada que reflecteix l'elevada satisfacció dels participants amb els continguts i la qualitat docent.

En el marc d'aquesta formació, al Campus Virtual del COEC els col·legiats tenen a la seva disposició dos vídeos, un de cada professor, on s'ofereixen consells pràctics sobre l'elaboració d'informes pericials i la importància dels documents de consentiment informat per a una professional.

L'objectiu principal del curs ha estat dotar els participants dels coneixements necessaris per a elaborar i defensar informes pericials en l'àmbit odontoestomatològic.

Entrevista al Dr. Santiago Pasquín Comalrena

"EL PÈRIT HA DE SER LA VEU CLARA I IMPARCIAL DE L'ODONTOLOGIA DAVANT LA JUSTÍCIA"

Amb una trajectòria consolidada en el món de l'odontologia i una dilatada experiència en l'àmbit judicial, el Dr. Santiago Pasquín Comalrena de Sobregreu, col·legiat núm. 2100 del COEC, ens obre les portes a un vessant sovint poc conegut però essencial de la professió: el peritatge odontològic. Amb més de tres dècades com a pèrit judicial, comparteix la seva visió sobre les responsabilitats, la formació i els reptes d'aquesta funció, fonamental per garantir la justícia en casos vinculats a l'àmbit de la salut bucodental.

Quines són les principals tasques que desenvolupa un pèrit odontològic?

El paper del pèrit se centra a interpretar situacions clíniques, ja sigui en el context d'un accident o d'un tractament. Es tracta d'estudiar tota la documentació existent per extreure'n valoracions i conclusions. Sovint ens trobem amb pacients accidentats que reclamen per lesions i cal determinar-ne l'abast i el tipus d'indemnització. En altres casos, s'avalua si una actuació professional ha seguit una bona praxi.

Quina responsabilitat implica aquest rol dins el procés judicial?

És una responsabilitat molt elevada. El pèrit emet opinions que poden influir decisivament en el veredict de d'un jutge. Aquestes valoracions poden decantar el cas a favor o en contra d'una de les parts, afectant directament les conseqüències legals i econòmiques. Per això, cal actuar amb la màxima sinceritat, claredat i bona fe.

Quin grau d'autoritat té un pèrit dins un judici?

Tot i que el pèrit té molta autoritat tècnica, l'autoritat final sempre la té el jutge. El nostre paper és exposar la nostra versió, sovint enfrontada a la d'un altre pèrit, i és el jutge qui, en darrer terme, decideix. La nostra feina és aportar llum des del coneixement expert.

Quina formació es considera imprescindible per exercir com a pèrit?

El primer requisit és tenir un coneixement profund d'odontologia. Sense això, és impossible emetre una opinió rigorosa. A

més, cal conèixer la tècnica d'elaboració d'un informe pericial, que ha de ser entenedor per a persones que no pertanyen al món odontològic. Això exigeix una capacitat de comunicació molt concreta.

Com s'ha d'afrontar la compareixença davant d'un jutge? Té algun consell?

Cal actuar amb correcció i empatia. El jutge espera que informis amb claredat i senzillesa. Per això, cal escoltar bé les preguntes i respondre com si impartissis una classe a algú que no coneix el tema. És fonamental fugir del llenguatge excessivament tècnic o altisonant.

Quines mancances detectes habitualment en els informes o casos que t'arriben per valorar?

La mancança més habitual és la falta de documentació adequada. Sovint el professional no ha elaborat una història clínica completa, falten proves radiològiques rellevants o no s'han recollit els consentiments informats. Com més informació hi hagi, més fàcil és per al pèrit elaborar un informe fonamentat i objectiu.

Entrevista al Dr. Bernardo Perea Pérez

"UNA PRÀCTICA ODONTOLÒGICA DE QUALITAT COMENÇA AMB UN CONSENTIMENT INFORMAT BEN GESTIONAT"

Amb una sòlida trajectòria acadèmica i professional en l'àmbit de la bioètica i la medicina legal, el Dr. Bernardo Perea Pérez és una veu autoritzada en matèria d'ètica odontològica. Actualment presideix el Comité Central de Ética del Consejo General de Colegios de Odontólogos y Estomatólogos de España, i ha col·laborat amb institucions com el COEC per tal de promoure la bona praxi i la protecció dels pacients i professionals del sector.

Què entenem per consentiment informat i per què és tan rellevant en la pràctica clínica?

El consentiment informat és l'acte mitjançant el qual s'informa el pacient i se li sol·licita el seu consentiment abans de dur a terme qualsevol tipus de tractament. És fonamental entendre que no es tracta únicament del document escrit, sinó del procés d'informació prèvia i comprensió per part del pacient. En l'actual pràctica mèdica i odontològica, informar adequadament i obtenir el consentiment previ del pacient és absolutament imprescindible.

Com ha de ser un document de consentiment informat per ser vàlid i útil? On es poden trobar models fiables?

Idealment, aquests documents han de provenir de corporacions professionals o societats científiques reconegudes, com els que ofereix el COEC al seu Espai Personal. No és recomanable que cada professional redacti els seus propis textos, ja que existeixen models consensuats que cobreixen adequadament les necessitats habituals. Aquests documents han d'incloure una descripció bàsica de la intervenció, els riscos més freqüents, una fórmula de consentiment i, molt important, han de ser personalitzables segons les circumstàncies específiques del pacient.

Per què és tan important que una clínica dental mantingui els consentiments informats actualitzats i ben documentats?

Donada l'exigència legal i la sensibilitat dels pacients en l'actualitat, disposar de documents de consentiment informat és essencial. En cas de reclamació legal, la manca d'aquest document pot tenir conseqüències greus. Tot i així, cal des-

taçar que l'objectiu principal del consentiment informat no és protegir el professional, sinó garantir que el pacient entén el procediment, coneix els riscos i assumeix la seva part de responsabilitat.

En quins casos és especialment imprescindible obtenir aquest consentiment?

És altament recomanable disposar d'un document de consentiment informat per a cada tipus de maniobra odontològica. Ara bé, és absolutament necessari en casos de cirurgia, col·locació d'implants, extraccions de peces dentals incloses, o tractaments amb implicació activa del pacient, com l'ortodòncia o els tractaments periodontals, on cal deixar clara la responsabilitat compartida.

Durant quant de temps s'han de conservar aquests documents?

La legislació marca un termini mínim de cinc anys des de l'última actuació clínica, però a Catalunya el Codi Civil permet reclamacions fins a deu anys després del tractament. Per això, recomano conservar els consentiments un mínim de 10 o 12 anys. En format digital, fins i tot pot ser oportú no eliminar-los mai, ja que poden ser útils en tractaments posteriors relacionats.

Quines conseqüències pot tenir realitzar un tractament sense haver obtingut el consentiment informat del pacient?

Les repercussions poden ser greus. Si el tractament presenta complicacions i no hi ha cap document de consentiment, la probabilitat que prosperi una demanda és elevada. A més, en casos de tractaments invasius o quirúrgics, la manca de consentiment pot comportar problemes greus de cobertura amb l'assegurança de responsabilitat civil del professional.

EL PÈRIT DENTAL EN LA JUSTÍCIA GRATUÏTA

El Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC) col·labora anualment amb el Departament de Justícia de la Generalitat en l'elaboració de la llista de pèrits dentals. Aquesta col·laboració consisteix exclusivament a recollir les sol·licituds dels col·legiats que, de manera voluntària, volen ser inclosos com a pèrits judicials, i a traslladar aquesta informació al Departament de Justícia i Qualitat Democràtica quan aquest ho requereix. El COEC no elabora un registre propi ni disposa d'una bossa de pèrits activa.

Aquest llistat és d'ús exclusiu del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica, i es posa únicament a disposició dels jutjats. No és públic ni accessible per als ciutadans, ni per als pacients ni per als lletrats, i el COEC no pot facilitar informació sobre els professionals inscrits, ni recomanar ni prescriure serveis de cap tipus.

El termini per a la presentació de sol·licituds d'inclusió en la llista de pèrits judicials per a l'any 2025 va finalitzar el mes de gener passat. Està previst que el tràmit es reobri el pròxim mes de desembre i el col·legi n'informarà puntualment els col·legiats i col·legiades a través dels seus canals oficials. No poden ser incloses les persones col·legiades amb expedients disciplinaris oberts, sancions en ferm o sense l'acreditació d'una assegurança de responsabilitat civil professional en vigor.

Pel que fa als honoraris, aquests es regulen per l'Ordre JUS/419/2009. Aquesta norma estableix una taula de preus orientativa segons el tipus de dictamen i detalla el procediment de cobrament en el seu article 6. El Departament de Justícia no abona provisions de fons als pèrits designats i, en casos excepcionals, pot autoritzar el pagament de dictàmens que superin els imports establerts. Un cop lliurat el dic-

tamen al jutjat, el pèrit té un màxim de tres mesos per iniciar la tramitació del cobrament. Si aquest termini s'exhaureix, caldrà esperar que el procediment judicial acabi amb una resolució ferma per poder-ne reclamar el pagament, si escau. La informació completa i l'accés al tràmit electrònic estan disponibles a la Seu Judicial (<https://sejudicial.gencat.cat>).

Finalment, pel que fa a situacions excepcionals com grans catàstrofes, cal tenir en compte que el COEC no elabora prèviament cap llistat específic amb aquesta finalitat. Es tracta d'escenaris difícils de preveure —tant pel moment com per les necessitats— i que no formen part de les competències del col·legi. En aquests casos, la coordinació dels equips d'identificació forense recau exclusivament en les autoritats oficials: Instituts de Medicina Legal i Ciències Forenses, Ministeri de Justícia, Policia Científica, Cossos de Seguretat de l'Estat i Protecció Civil, entre d'altres. Aquestes institucions ja compten amb bases de dades pròpies i equips formats, i només si ho consideren necessari poden adreçar-se al COEC per sol·licitar suport puntual.

Com sempre, el COEC estaria disposat a col·laborar si fos requerit formalment. Però cal insistir que no és la seva funció ni competència activar ni gestionar equips de resposta anticipadament. A més, cal recordar que a Espanya no existeixen les especialitats oficials en odontologia i, per tant, qualsevol dentista podria ser requerit com a pèrit si així ho determinen les circumstàncies.

En definitiva, si es donés un escenari real que ho requerís, la resposta es gestionaria de manera ordenada i coordinada amb les autoritats competents, evitant anticipacions a situacions hipotètiques que no sabem si es produiran ni com ni quan.

LA RECEPTA MÈDICA PRIVADA ELECTRÒNICA: EL COEC APOSTA PER LA DIGITALITZACIÓ I LA SEGURETAT

Des del juny de 2022, els col·legiats del Col·legi Oficial d'Odon-tòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC) tenen a la seva disposició una eina innovadora i totalment gratuïta per emetre receptes mèdiques privades: la plataforma REMPe. Aquest sistema de prescripció electrònica és fruit d'un conveni signat pel COEC amb l'empresa Digital Prescription Services, S.A., amb la voluntat de facilitar la tasca dels professionals col·le-giats, millorar el control farmacològic dels pacients i contribuir a una pràctica clínica més sostenible i segura.

REMPe: una plataforma homologada i integrada

REMPe és una aplicació homologada segons el Reial de-cret 1718/2010, de 17 de desembre, sobre recepta mèdica i ordres de dispensació. El sistema permet emetre receptes mèdiques electròniques privades de manera àgil i segura, amb plena validesa per a la seva dispensació a qualsevol farmàcia de Catalunya i de la resta de l'Estat espanyol.

El servei es troba integrat a l'Espai Personal dels col·legiats del COEC, mitjançant l'accés específic "E-Recepta Privada", i és gratuït per a tots aquells professionals que compleixin els requisits establerts. El col·legi n'assumeix íntegrament el cost valorat en 120 € anuals per col·legiat.

Beneficis per al professional i per al pacient

Els avantatges de la recepta electrònica són múltiples i evidents:

- Accessibilitat: es pot fer servir des de qualsevol dispositiu amb connexió a internet (ordinador, tauleta o telèfon mòbil) i des de qualsevol consulta o centre.
- Compatibilitat: permet prescriure medicaments del nomenclàtor de l'AEMPS, incloses fórmules magistrals i preparats oficials.

- Comoditat i traçabilitat: amb només el DNI i un codi identificatiu, el pacient pot recollir la medicació a qual-sevol farmàcia del país. A més, la traçabilitat del siste-ma impedeix falsificacions i facilita el seguiment clínic.
- Seguretat: el sistema protegeix les dades del pacient, informa d'alertes i evita errors de lectura o interpretació.
- Integració clínica: la informació queda registrada a la història clínica del pacient.
- Sostenibilitat: elimina la necessitat d'impressió i ús de paper, contribuint a una pràctica més respectuosa amb el medi ambient.

Consideracions tècniques i suport

Per motius de seguretat, REMPe obliga a renovar la con-trasenya d'accés almenys un cop l'any. Si no es fa dins del termini indicat, l'usuari es desactiva automàticament. En aquest cas, el col·legiat haurà de contactar amb el COEC, el qual gestionarà amb REMPe la reactivació de l'usuari.

Per a qualsevol incidència o dubte en l'ús de la plataforma, els professionals poden contactar amb el servei de suport de REMPe a través del correu electrònic soporte@rempe.es o bé trucant al telèfon **910 053 537**.

Cap a una odontologia digital i segura

Amb la implantació d'aquest sistema, el COEC fa un pas decidit cap a la digitalització dels serveis professionals i la millora contínua de l'atenció sanitària. La recepta electrò-nica no només optimitza la gestió clínica, sinó que reforça la seguretat del pacient i modernitza la pràctica odontològica, en línia amb els estàndards mèdics més avançats.

Durant l'any 2024, un 18,32 % dels col·legiats i col·legiades del COEC amb dret a utilitzar el servei s'han adherit a REM-

GUIA D'ACTIVACIÓ REMPE PER A COL·LEGIATS COEC

REMPE FAQS

CONDICIONS D'ALTA DEL SERVEI REMPE – COEC

REMPE GUIA GOOGLE AUTHENTICATOR

MODEL DE DOCUMENT PER INFORMAR EL PACIENT SOBRE LA PROTECCIÓ DE DADES PERSONALS REMPE

Pe, la plataforma de recepta electrònica privada. Gràcies a aquesta eina, s'han prescrit un total de 15.435 receptes electròniques al llarg de l'any, facilitant així una prescripció més àgil, segura i respectuosa amb la normativa vigent.

Alternatives: la recepta en paper

Tot i els avantatges de la recepta electrònica, els col·legiats continuen tenint l'opció d'utilitzar la recepta mèdica privada en paper. El COEC posa a disposició dels professionals un model normalitzat en PDF, descarregable des de la intranet col·legial, que ha de ser imprès, signat manualment i segellat per la clínica.

En cas que la medicació hagi de ser dispensada fora de Catalunya i no es vulgui fer ús de REMPe, es poden seguir adquirint els talonaris de receptes en paper homologats per la OMC (Organització Mèdica Col·legial). Aquest servei, gestionat a través de l'Espai Personal del COEC, té un cost de 1,21 € per talonari, no reemborsable.

Entrevista al Dr. José Nart

"DEL 26 AL 29 DE NOVIEMBRE, LA SOCIETAT ESPANYOLA DE PERIODONCIA I OSTEointegració (SEPA) TORNARÀ A BARCELONA DEU ANYS DESPRÉS, AMB UN CONGRÉS QUE REUNIRÀ MÉS DE 5.000 ASSISTENTS PROCEDENTS D'ARREU DEL MÓN"

Amb més de 6.000 membres, la Societat Espanyol de Periodoncia i Osteointegració (SEPA) i la seva fundació constitueixen una de les principals societats científiques de l'àmbit de la periodoncia i la integració implantològica. La seva activitat es verteixa entorn de tres grans eixos: la promoció d'una formació de qualitat, la difusió i divulgació del coneixement científic i l'impuls de la recerca com a motor essencial de progrés. A més, compta amb col·laboradors estratègics de primer nivell, tant a escala nacional com internacional, fet que consolida el dinamisme i la capacitat d'incidència de la societat. En aquesta edició, conversem amb el Dr. José Nart, president de la SEPA, per aprofundir en la seva visió i els reptes de present i futur que afronta la societat.

Quin paper creu que exerceix actualment la SEPA en el panorama odontològic nacional i internacional?

Amb l'objectiu de divulgar i promoure contingut científic de màxima qualitat, la SEPA treballa per contribuir a la millora constant dels tractaments dels pacients i a l'actualització dels professionals. Gràcies a l'enorme activitat científica i divulgativa desenvolupada els darrers anys, podem afirmar, amb humilitat però també amb gran satisfacció, que la SEPA exerceix avui un paper rellevant i, fins i tot, capdavanter entre les societats de periodoncia i implants a escala mundial. El volum de socis i el pressupost de què disposa situen la SEPA en una posició equiparable a l'Acadèmia Americana de Pe-

**VISUALITZA
L'ENTREVISTA**

riodoncia i al nivell de les principals societats europees, com la italiana, també molt reconeguda internacionalment. Avui la SEPA gaudeix d'una rellevància que sovint es pren com a referent per altres societats i associacions de periodoncia arreu del món. Tot això és possible gràcies a valors fonamentals com el rigor, la innovació, l'excel·lència, la transparència i l'ètica, que defineixen la nostra trajectòria i lideratge.

La SEPA és reconeguda per la seva rigorositat científica. Com vetllen des de la societat per garantir aquest nivell d'excel·lència en la recerca i la formació continuada?

El rigor científic és un valor fonamental i inseparable de la tasca de la SEPA. Justament, aquest rigor és el que marca la diferència i distingeix la SEPA de la resta de societats científiques, tant a escala estatal com internacional. A la SEPA, la proposta científica es desenvolupa de manera independent i sense interferències dels col·laboradors estratègics, garantint així una activitat formativa i divulgativa de màxima qualitat.

És el Comitè Executiu de la SEPA, amb les seves comunitats de coneixement, qui defineix els programes científics i selecciona els ponents, sempre sota criteris estrictament científics i objectius. Els nostres congressos no compten amb ponents patrocinats: existeix un fòrum de la indústria, però aquest es desenvolupa de manera paral·lela i clarament diferenciada del programa científic principal, que manté íntegrament la seva independència.

Els ponents són seleccionats per la seva trajectòria, el seu nivell de publicació científica i la seva excel·lència clínica, sense cap condicionant comercial. Tot plegat reforça el prestigi i la credibilitat de la SEPA com a referent internacional.

En aquest sentit, voldria destacar que, del 26 al 29 de novembre de 2025, la SEPA celebrarà a Barcelona un nou congrés, tal com ja va fer el 2005 i el 2015. Serà un esdeveniment

de gran rellevància i impacte internacional, que tornarà a situar la nostra ciutat i els col·legiats del COEC al centre de l'activitat científica mundial en periodòncia i implants.

Quina importància té aquest congrés per a la ciutat i per al col·lectiu odontològic català?

Enguany, la SEPA tornarà a Barcelona deu anys després, amb un congrés que reunirà previsiblement més de 5.000 assistents procedents d'arreu del món. Comptarem amb una àmplia representació internacional, amb professionals de Sud-amèrica, Àsia i Europa, així com estudiants de les facultats més rellevants d'Amèrica del Nord. Sens dubte, és una cita de gran transcendència per a la ciutat, que esdevindrà punt de trobada de referència per a la comunitat odontològica mundial.

El congrés es caracteritzarà per oferir un programa innovador i dinàmic, amb l'objectiu d'involucrar activament tots els participants. S'abordaran temàtiques d'actualitat com la intel·ligència artificial aplicada al diagnòstic i a la planificació de tractaments, les darreres innovacions tècniques i tecnològiques en periodòncia i implantologia, així com la purificació i l'excel·lència quirúrgica i clínica. Tot plegat, amb una clara orientació cap a tractaments mínimament invasius, en benefici del pacient.

Durant tres dies, els assistents podran gaudir d'un programa científic intens i variat, amb formats que fomentaran el debat i l'intercanvi de coneixement. Es duran a terme sessions innovadores, com ara presentacions en format "duel" entre líders mundials amb tècniques oposades, així com demostracions en vídeo de tècniques avançades al voltant de dents i implants. A més, es tractarà l'aplicació dels nous programes de diagnòstic assistit per intel·ligència artificial i la seva fiabilitat, així com els darrers avenços en tècniques quirúrgiques per tractar el maxil·lar posterior de manera menys invasiva.

Es preveu, així, una trobada científica de gran impacte internacional, que referma Barcelona com a epicentre de la innovació i l'excel·lència en periodòncia i implantologia, i una oportunitat única per al col·lectiu odontològic català de compartir coneixement amb els màxims referents mundials del sector.

Ens podria destacar quins són, al seu parer, els punts forts d'aquesta edició del congrés? Quins temes o activitats en destacaria especialment?

Aquesta edició del congrés SEPA destaca, al meu parer, per la seva aposta clara per la innovació en diversos àmbits clau per a la pràctica diària dels professionals. D'una banda, s'hi abordarà amb profunditat tot allò relacionat amb la prevenció i la higiene, aspectes essencials per a l'atenció quotidiana dels pacients. D'altra banda, cal remarcar l'àmplia oferta de contingut sobre gestió de clíniques, amb ponències i experiències que posaran de relleu els factors que expliquen per què algunes clíniques assoleixen un nivell d'excel·lència més alt que d'altres.

Aquest congrés ofereix, per tant, una oportunitat única de conèixer claus pràctiques que poden aplicar-se de manera immediata a la consulta i contribuir a la millora de la qualitat

assistencial. És un congrés dissenyat per a tots els col·legiats i col·legiades, no només per als especialistes en periodòncia. Sempre defensem la idea de "la periodòncia per a tots" i "des de la periodòncia per a tota l'odontologia", i aquest congrés n'és un clar exemple.

Cal destacar, també, l'enfocament interdisciplinari de l'esdeveniment, amb itineraris específics en higiene i prevenció, així com en gestió, pensats per aportar valor a tots els professionals del COEC, sigui quin sigui el seu àmbit de dedicació. Per això, convido tots els col·legiats i col·legiades a participar-hi i a aprofitar aquesta oportunitat única per créixer professionalment en un entorn de màxima qualitat científica i formativa.

Una de les accions més destacades d'aquest any serà l'intent de batre un rècord Guinness amb el màxim nombre de persones raspallant-se les dents simultàniament. Ens podria explicar en què consistirà exactament aquesta iniciativa?

Efectivament, enguany hem volgut incorporar una iniciativa molt especial i simbòlica: l'intent de batre un rècord Guinness amb el major nombre de persones raspallant-se les dents de manera simultània. L'objectiu és implicar no només els assistents al congrés, sinó també la ciutadania i els pacients, convidant-los a participar activament en aquesta acció de conscienciació.

La proposta consisteix a reunir el màxim nombre de persones, tant professionals com públic general, per raspallar-se les dents alhora en un espai obert, concretament a l'esplanada exterior del Fòrum, a tocar del recinte del CCCB, un dissabte al migdia. Som conscients que assolir aquest rècord no és senzill —de fet, l'últim registre va tenir lloc a l'Índia amb una participació molt elevada—, però més enllà de la fita, el que realment volem és transmetre un missatge clar sobre la importància de la higiene bucodental i implicar la societat en la cura de la salut oral.

Com va sorgir la idea d'organitzar aquest esdeveniment dins del marc d'un congrés científic? Quins objectius hi havia al darrere, més enllà del caràcter simbòlic del rècord?

La idea de dur a terme aquest esdeveniment dins del marc del congrés neix de la voluntat de generar una imatge potent i altament simbòlica sobre la importància del raspallat dental en la nostra societat. Ens agradaria reunir alguns milers de persones raspallant-se les dents alhora, com a mostra de la força col·lectiva i de la transcendència que té aquest gest quotidià per a la salut bucodental de cadascun de nosaltres.

Sovint, els pacients ens pregunten què poden fer per millorar la salut de la seva boca i de les seves genives, quins productes, aliments o tècniques són els més indicats. La resposta, però, és molt senzilla: no hi ha miracles, sinó el temps i l'atenció que cada persona dedica a la seva higiene oral diària. Aquesta acció pretén transmetre, sense paraules però amb una imatge clara i impactant, que el raspallat i l'ús adequat d'eines interdentials són la base per mantenir una boca sana.

Amb aquesta iniciativa, que tindrà lloc al final del congrés, volem fer visible aquest missatge i implicar la societat en la prevenció i la cura de la salut bucodental. Animem tothom a

participar-hi i properament donarem més detalls sobre com es desenvoluparà aquesta proposta tan especial.

El proper mes de novembre vostè finalitza la seva etapa com a president de la SEPA. Quin balanç fa d'aquests anys al capdavant de la societat? Quins han estat els principals reptes i assoliments?

Efectivament, a finals de novembre, coincidint amb la finalització del Congrés de la SEPA a Barcelona, el dissabte 29 de novembre posaré punt final a la meva etapa com a president de SEPA. Han estat tres anys i mig intensos, que clouré amb una gran satisfacció personal i, alhora, amb il·lusió de donar pas a una nova etapa.

La SEPA és una societat científica amb una activitat constant, imparable, que requereix dedicació els 365 dies de l'any. Això comporta una gran responsabilitat i, inevitablement, una certa fatiga. Per això, considero que és el moment idoni perquè altres membres del meu equip, professionals que fa molts anys que treballen per la societat i la seva fundació, puguin assumir el protagonisme i desenvolupar les seves pròpies iniciatives, aportant noves idees i energies a la SEPA. Me'n vaig, doncs, amb la satisfacció del deure complert.

Durant aquests tres anys i mig hem impulsat nombrosos projectes, alguns dels quals em generen un orgull especial, ja que eren reptes estratègics que em vaig marcar personalment, al costat del Comitè Executiu i l'equip de direcció. Un dels objectius principals ha estat reforçar la presència de la SEPA als mitjans de comunicació generalistes, més enllà dels canals especialitzats, per tal d'arribar a la població amb informació de qualitat sobre la periodontitis i les seves implicacions per a la salut general. Crec sincerament que ho hem

aconseguit i que hem establert les bases perquè aquesta tasca divulgativa continuï endavant, especialment posant el focus en l'impacte sistèmic de la periodontitis i la seva relació amb la salut global dels pacients.

Un altre aspecte del qual em sento especialment satisfet és l'èxit dels congressos celebrats durant aquest període, amb una participació molt elevada de professionals de l'odontologia, estomatologia, higiene dental i gestió clínica. Tots ells han estat espais de formació continuada de primer nivell, amb un alt valor per a la millora de la qualitat assistencial.

Finalment, voldria destacar l'impuls que hem donat a la recerca, amb la convocatòria de beques, la promoció de la generació de coneixement científic i l'organització de *workshops* i consensos internacionals que la SEPA no només ha coorganitzat, sinó que ha liderat. Un exemple recent és l'últim Focus Workshop de la Federació Europea de Periodòncia, així com la participació en consensos internacionals publicats en revistes de primer quartil d'alt impacte científic, que són testimoni del rigor i l'excel·lència de la SEPA.

Tot això no hauria estat possible sense un equip humà excepcional, format per persones compromeses que posen l'interès general per davant de qualsevol interès particular. Això em dona plena tranquil·litat de saber que deixo una institució capdavantera, líder internacional i referent de rigor científic. A partir d'ara, continuaré vinculat a la SEPA com a patró, com a mínim durant els propers tres anys, i, per descomptat, sempre restaré a disposició del nostre estimat COEC per a tot allò que se'm requereixi.

Sepa25

Barcelona 26—29/NOV 2025

sepa2025.es

Més coneixement, millor experiència clínica.

No et perdis aquesta oportunitat
única de formar-te **amb experts
capdavanters!**

+120

Ponents
d'alt Nivel

+60

Expositors

4

Dies plens de
coneixement

Periodoncia
Interdisciplinari
Digital

Higiene

Gestió

Barcelona International
Convention Center (CCIB)

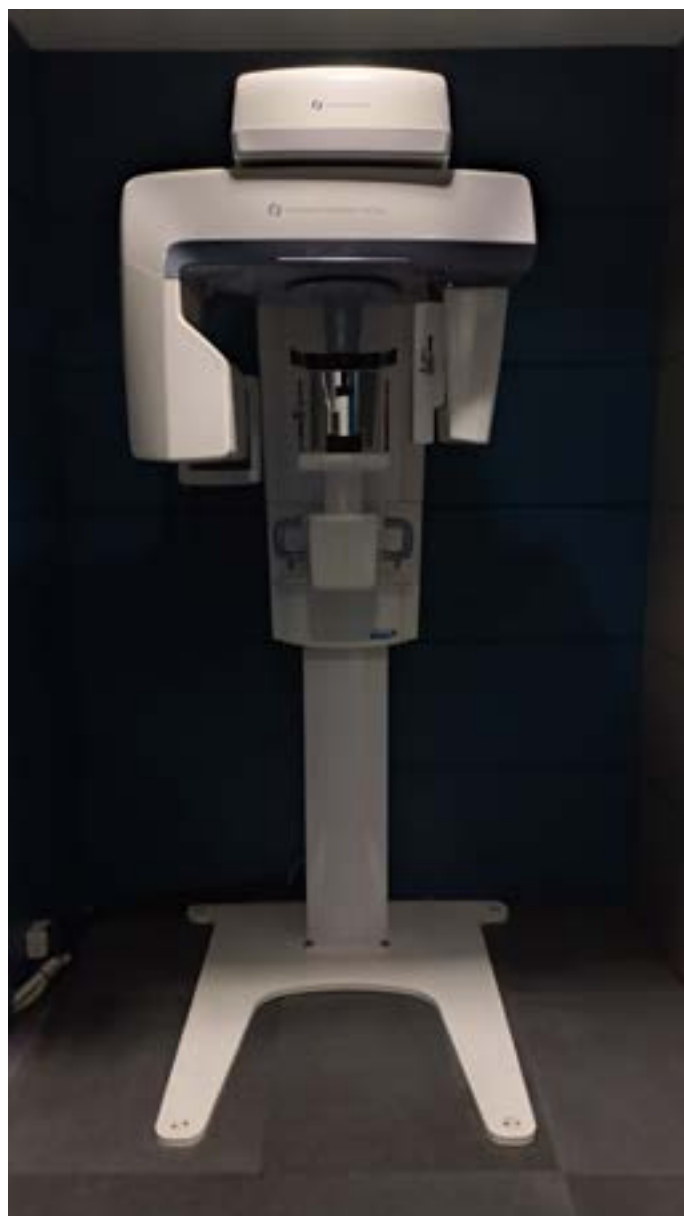
reunionanual@sepa.es
(+34) 911 610 143
(+34) 619 669 560

sepa.es @ f y i n

Sepa.

La Clínica
Solidària
del COEC
renova el seu
ortopantomògraf
gràcies a la
donació del
Dr. Xavier
Maristany

La Clínica Solidària del Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC) ha renovat recentment el seu equip d'ortopantomografia gràcies a la generosa donació del Dr. Xavier Maristany Vilanova, col·legiat núm. 1976.

L'equip original, un aparell de radiologia panoràmica marca VATECH model PAX-400, adquirit l'any 2007, presentava una avaria greu que feia inviable la seva reparació pel cost elevat que suposava. La donació del Dr. Maristany –un ortopantomògraf Dexis OP-3DPro amb tecnologia CBCT incorporada, adquirit l'any 2016– ha permès substituir l'equipament per una solució més moderna, amb prestacions superiors i una inversió molt més ajustada.

Aquesta nova incorporació suposa un salt qualitatiu per a la Clínica Solidària, ja que permet disposar, a més de la radiografia panoràmica convencional, de la possibilitat de realitzar tomografies axials computaritzades (TAC) dentals, una prestació de gran valor clínic que l'equip retirat no oferia.

La posada a punt de l'equip, així com els tràmits de trasllat i registre, han tingut un cost significativament inferior al de la reparació de l'antic aparell, optimit-

zant així els recursos destinats a l'activitat solidària del COEC.

Des del Col·legi, volem expressar públicament el nostre més sincer agraïment al Dr. Maristany per la seva contribució, que revertirà directament en la qualitat assistencial que es presta a les persones que més ho necessiten.

Aquesta nova incorporació suposa un salt qualitatiu per a la Clínica Solidària, ja que permet disposar, a més de la radiografia panoràmica convencional, de la possibilitat de realitzar tomografies axials computaritzades (TAC) dentals.

La col·legiada Eva del Rocío Flores Gudiño, guanyadora de la novena edició d'El cas clínic del COEC

La novena edició d'*El cas clínic del COEC* es va posar en marxa el 21 de maig i hi han participat 78 col·legiats i col·legiades, 28 dels quals han encertat la resposta i han justificat la seva elecció correctament. La col·legiada Eva del Rocío Flores Gudiño ha estat la guanyadora del llibre "Medicina y Patología Bucal", del professor José V. Bagán

En aquesta ocasió, el cas ha estat aportat per la Dra. Sílvia Pérez García, a qui agraïm des del COEC la seva col·laboració. Aquesta edició plantejava el cas d'un pacient home de 80 anys amb molèsties en posar i treure una sobredentadura sobre implants, de poques setmanes d'evolució. Els implants s'havien col·locat el 2022 i l'última revisió clínica registrada havia tingut lloc al setembre de 2023. Un any més tard, el pacient acudia a la consulta per una lesió a la zona implantària.

En l'exploració clínica, es va observar una lesió ben delimitada, ferma, de base sèssil, d'uns 2x1 cm, de color vermellós amb zones més intenses i lleugerament ulcerada. Presentava un sagnat intens al sondatge, sense mobilitat de l'implant. Radiogràficament, es va detectar una pèrdua òssia periimplantària de sis espires aproximadament. Com a antecedents mèdics, el pacient presentava diabetis mellitus tipus II (en tractament amb metformina) i hipercolesterolèmia.

La resposta correcta era realitzar un desmuntatge de la barra sobre implants i l'exèresi-biòpsia de la lesió amb bisturí fred. Durant la intervenció es va evidenciar un sagnat abundant, que es va controlar amb electrocoagulació i compressió. També es va realitzar raspatge de la superfície periimplantària i la mostra es va enviar a anàlisi anatomopatològica.

El diagnòstic definitiu va ser de granuloma perifè-

ric de cèl·lules gegants, una lesió reactiva benigna, relativament infreqüent i considerada una complicació dels teixits tous periimplantaris. Aquesta entitat té una major prevalença en dones (proporció 2:1) i habitualment es localitza a la zona mandibular. El tractament consisteix en l'exèresi quirúrgica completa i un raspament exhaustiu per evitar recidives. També és fonamental identificar i eliminar el possible factor etiològic. En casos de recurrència, pot caldre l'explantació de l'implant afectat. Finalment, s'acon-

sella instruir el pacient per millorar la higiene de la zona i realitzar una anàlisi amb determinació de PTH, calci i fòsfor per descartar un hiperparatiroidisme subjacent.

El cas clínic del COEC és una iniciativa del COEC per fomentar l'estudi continuat i el raonament clínic entre els col·legiats i col·legiades, a través de casos reals que permeten posar a prova els coneixements en diagnòstic i tractament odontològic. A més, representa una oportunitat per mantenir viu l'esperit científic i compartir experiència clínica dins el col·lectiu professional.

Felicitem la guanyadora i agraïm la participació de tots els col·legiats i col·legiades. Us animem a continuar participant en futures edicions!

Llegeix. Aprèn. Creix.

COEC i Biblioteca Digital de la UIC

Més de 46.000 revistes electròniques
de diferents especialitats

Un total de 560 revistes electròniques
d'Odontologia

Periodontology 2000 Journal Of Clinical Periodontology

Journal Of Dental Research Dental Materials

International Endodontic Journal Journal Of Periodontology

Clinical Oral Implants Research Journal Of Dentistry

Clinical Implant Dentistry And Related Research

I molts més títols al teu abast.

COEC

UIC
barcelona

Consulta
tots els títols
disponibles

Dona-t'hi d'alta
gratuïtament*

* Servei exclusiu per als col·legiats del COEC

Abordaje restaurador en pacientes con periodontitis estadio IV

RESUMEN:

El tratamiento odontológico tiene como objetivo restaurar la salud oral, la función masticatoria y la estética. En casos en los que existe patología periodontal avanzada, se requiere además un enfoque interdisciplinario. Cuando tratamos pacientes con periodontitis en estadios III y IV, debemos hacer hincapié en que la resolución de la patología periodontal per se no resuelve la disfunción masticatoria, por lo que el abordaje terapéutico, aparte del tratamiento periodontal, requerirá usar todas las herramientas rehabilitadoras necesarias para restaurar la función perdida.

En el presente manuscrito exponemos el abordaje terapéutico de una paciente de 42 años con periodontitis estadio IV grado C, afectación endoparodontal en 4.5 y 4.6 y trauma oclusal. Presentaba sangrado espontáneo, cambios en la posición dental de rápida evolución, además de dificultad masticatoria evidente. Se planificó el tratamiento periodontal, restaurador y estético para devolver la salud oral, recuperar la función masticatoria y lograr una estética satisfactoria. El pronóstico individual era incierto en algunos dientes; sin embargo, el éxito a largo plazo depende del control de la higiene oral y la colaboración de la paciente.

El enfoque multidisciplinario para tratar la periodontitis estadio IV incluye controlar la inflamación, restaurar la función masticatoria y la oclusión. La solución protética a emplear se debe individualizar según las necesidades restauradoras del paciente, intentando preservar la mayor cantidad de dientes naturales posible. Para garantizar la resolución de la disfunción masticatoria y el éxito a largo plazo de la rehabilitación, es necesario controlar el esquema oclusal, la selección del tipo de restauración, el material y la posición de los márgenes restauradores. En este contexto, es necesario garantizar una oclusión equilibrada, una técnica de adhesión me-

MANUEL CABEZAS

Profesor colaborador del Departamento de Periodoncia, Universitat Internacional de Catalunya (UIC)

MATTEO ALBERTINI

Profesor colaborador del Departamento de Periodoncia, Universitat Internacional de Catalunya (UIC)

VICENTE PLATÓN

Práctica privada especializada en periodoncia e implantes y restauradora

JOSÉ NART

Director del Departamento de Periodoncia, Universitat Internacional de Catalunya (UIC).

ticulosa y una correcta cementación para asegurar la estabilidad y el éxito a largo plazo.

En conclusión, el manuscrito presenta el tratamiento integral de una paciente con periodontitis estadio IV, destacando la importancia de un enfoque interdisciplinario. Es absolutamente fundamental el control de la inflamación, el tratamiento de las secuelas de la periodontitis y una rehabilitación restauradora integral. Además, es esencial la preservación del tejido dental sano y una técnica adhesiva precisa, garantizando la estabilidad funcional y estética a largo plazo, y evitando la recidiva de la enfermedad periodontal debido a la instauración de un programa de mantenimiento estricto.

AGRADECIMIENTOS

A la Dra. Berta Martínez Gómez por la confianza depositada y por su gran labor profesional en el campo de la periodoncia.

INTRODUCCIÓN

Los principales objetivos del tratamiento odontológico son restablecer la salud oral, recuperar la función masticatoria y restaurar la estética natural de la sonrisa, en función de las necesidades específicas del paciente.

Las posibilidades de alcanzar estos objetivos han aumentado significativamente en las últimas décadas, gracias a nuevas modalidades de tratamiento cada vez más efectivas y a la mejora de los materiales dentales.

En este sentido, los pacientes con periodontitis en estadios avanzados a menudo necesitan un tratamiento interdisciplinario para no solo restaurar su salud periodontal, sino también devolverles una correcta función masticatoria y una estética adecuada.

De acuerdo con la última clasificación de las enfermedades periodontales y periimplantarias, el diagnóstico diferencial entre la periodontitis en estadio III y IV, además de la presencia de inflamación periodontal y la pérdida de inserción que alcanza o supera el tercio medio radicular, incluye la presencia de:

- Migración dental patológica.
- Pérdida de más de cinco dientes por periodontitis.
- Pérdida de soporte posterior y abanicamiento de los dientes anteriores debido a la periodontitis.
- Disfunción masticatoria secundaria como resultado de la combinación de los factores anteriores.

El deterioro funcional (disfunción masticatoria) asociado al grado de afectación periodontal y a la pérdida de dientes determinará los enfoques terapéuticos. En particular, en el estadio IV de la periodontitis se requiere una rehabilitación compleja, ya que la terapia periodontal por sí sola (pasos I-III y mantenimiento periodontal) no sería suficiente para estabilizar y resolver la disfunción masticatoria (Figura 1).

- Paso 1: incluye todas las intervenciones educativas y preventivas destinadas a controlar la inflamación, junto con la eliminación mecánica profesional del biofilm dental y del cálculo supragingival, además de la eliminación de los factores

retentivos locales.

- Paso 2: la terapia causal se enfoca en la eliminación del biofilm y el cálculo subgingival mediante la instrumentación subgingival.

- Paso 3: incluye el retratamiento no quirúrgico y la terapia quirúrgica periodontal (resectiva y/o regenerativa) en las áreas que no han respondido satisfactoriamente al paso 2.

- Mantenimiento: programa de mantenimiento periodontal adaptado a la situación específica del paciente.

CASO CLÍNICO

1) Problema de la paciente

Paciente mujer de 42 años, sin antecedentes médicos relevantes, bajo tratamiento clínico de trastornos ansioso-depresivos y en tratamiento puntual con ansiolíticos (alprazolam 0,5 mg VO). No tomaba ningún otro medicamento de forma habitual. Refirió sangrado abundante y generalizado de aparición espontánea, aumento de los espacios interdenciales asociado a cambios en la posición de los dientes y dificultad para masticar, siendo estos más acentuados en el último año (Figura 2).

2) Diagnóstico

Diagnóstico periodontal

Tras examinar los parámetros clínicos periodontales obtenidos durante la exploración intraoral y registrados en el periodontograma inicial (sondaje periodontal completo, recesiones, movilidad, afectación de furca, etc.), se calculó el nivel de inserción clínica. Mediante el análisis de las pruebas radiológicas complementarias, se determinó la extensión de la destrucción y patrón de pérdida ósea de la paciente (Figura 3).

Finalmente, se estableció un diagnóstico de periodontitis generalizada estadio IV, debido a la extensión de la destrucción periodontal, el colapso posterior de mordida, y la presencia de abanicamiento y migración dental patológica. El grado asignado fue el C, basado en la ratio entre la pérdida

Figura 1.
OPG inicial.

ósea más avanzada y la edad de la paciente, lo que sugiere la presencia de patrones clínicos específicos que aluden a periodos de progresión rápida y/o enfermedad de aparición temprana (Tonetti y cols. 2018). Además, se diagnosticaron lesiones endoperiodontales grado III en 4.5 y 4.6 (Herrera y cols. 2018), así como trauma oclusal secundario (Fan y cols. 2018).

**ACCEDEIX AL CAS
CLÍNIC SENCER**

Figura 2.
Vista lateral pospaso 2.

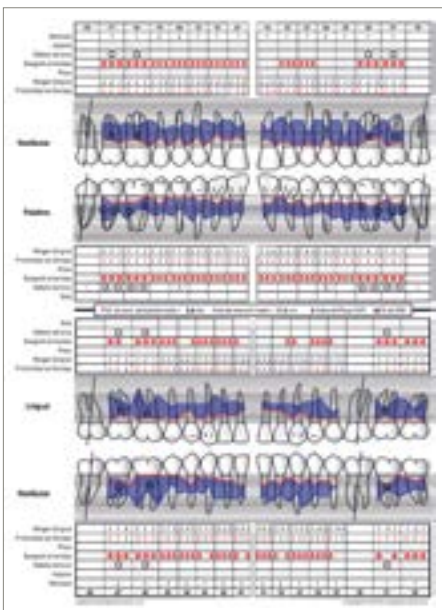

Figura 3.
Periodontograma inicial.

Figura 4.
Análisis facial.

Figura 5.
Análisis dentofacial y de sonrisa.

Diagnòstics online mitjançant intel·ligència artificial o chatbots: possibles implicacions legals en l'àmbit odontològic

En relació amb l'últim article, on alertàvem dels riscos legals i deontològics associats a l'ús de la intel·ligència artificial (IA) en la publicitat del sector odontològic, aprofundim ara en un cas específic que exemplifica aquesta problemàtica.

Recentment hem detectat una pràctica comercial en l'àmbit de l'odontologia que consisteix a oferir un qüestionari el·línic que promet al pacient/consumidor comprovar en uns segons si es un candidat idoni per utilitzar ortodòncia invisible, sense cap tipus d'exploració ni intervenció directa d'un odontòleg col·legiat.

Per tant, el pacient respon a dues preguntes visuals i seguidament rep una valoració automatitzada on s'indica que el tractament d'ortodòncia invisible es una bona opció per al pacient.

Aquest formulari, accessible des de la pàgina web comercial, a més ofereix un important descompte si el pacient realitza la reserva d'una visita en aquell mateix moment.

Aquest procés de captació de pacients en què s'utilitza mecanismes d'in-

tel·ligència artificial o chatbots podria vulnerar diverses normatives sanitàries, de publicitat i fins i tot sobre la regulació específica de la intel·ligència artificial. A continuació, farem una anàlisi de la normativa aplicable que pot veure's compromesa en aquest tipus de pràctica comercial.

NORMATIVA QUE POT INFRINGIR LA UTILITZACIÓ D'IA O CHATBOTS PER REALITZAR DIAGNÒSTICS ONLINE:

1. Llei 44/2003, d'ordenació de les professions sanitàries:

Els articles 4.8.a) i 6.2.d) atribueixen la funció d'efectuar diagnòstics als dentistes, especificant que han d'estar col·legiats per exercir la professió.

Per tant, qualsevol procés de diagnòstic l'ha d'efectuar un professional col·legiat. Realitzar un diagnòstic o valoració de manera automatitzada i online, sense la intervenció directa d'un dentista,

en la nostra opinió podria quedar fora del marc legal establert per exercir la professió.

2. Llei 34/1988, General de Publicitat i Llei 3/1991 de Competència Deslleial

- L'article 3.d) de la Llei General de publicitat estableix que la publicitat enganyosa constitueix, alhora, un acte de competència deslleial, en vincular-se directament amb una conducta prohibida a la Llei de Competència Deslleial.
- L'article 5 de la Llei de Competència Deslleial estableix que qualsevol conducta que inclogui informació no veraç, tot i ser certa, pel seu contingut o presentació pugui induir el consumidor, alterant el seu comportament econòmic, és enganyosa.

En aquest sentit, efectuar un diagnòstic en línia, que determina de manera automatitzada que el consumidor/pacient és un candidat idoni, podria ser susceptible que es valori com un acte d'engany, ja que no s'ha efectuat cap valoració ni exploració per part d'un professional col·legiat. Aquesta pràctica comercial podria ser susceptible d'alterar el comportament del consumidor/pacient que es pot veure influït a reservar la primera visita encoratjat per un descompte important, tenint en compte que se li ha proporcionat una informació o diagnòstic que podria no ser cert.

3. Codi Deontològic COEC.

En aquesta línia, el Codi Deontològic del COEC estableix a l'article 118 que els dentistes no podran

realitzar publicitat que promogui falses necessitats relacionades amb la salut bucal.

L'ús de tests automatitzats que diagnostiquen la necessitat d'un tractament d'ortodòncia, sense exploració o valoració d'un professional col·legiat, podria constituir una vulneració d'aquest article, ja que podria generar en el consumidor/pacient la percepció errònia que necessita un tractament, creant així una falsa necessitat.

4. Nou Reglament 2024/1689 del Parlament Europeu i Consell, pel qual s'estableixen normes harmonitzades en matèria d'intel·ligència artificial

Aquest nou Reglament, en fase de transposició, estableix normes harmonitzades en matèria d'intel·ligència artificial, introduint un marc jurídic europeu pioner per regular l'ús de sistemes d'intel·ligència artificial en múltiples sectors.

L'article 5.1.a) prohibeix utilitzar sistemes d'intel·ligència artificial que utilitzi tècniques que deliberadament siguin manipuladores o enganyoses amb l'objectiu o efecte d'alterar de manera substancial el comportament d'una persona perjudicant la seva capacitat per prendre una decisió informada o fent que prengui una decisió que per altres mitjans no hauria pres.

Tenint com a referència aquesta normativa en fase de transposició, es podria considerar que la possible incitació a la reserva d'una primera visita mitjançant el diagnòstic online, sense cap base clínica ni intervenció professional, podria modificar el comportament del consumidor/pacient.

Així, tot i que la intel·ligència artificial sembla que només aportï avantatges, s'han de tenir compte els riscos que pot comportar des del punt de vista jurídic i deontològic.

Per tant, utilitzar l'eina a la qual hem fet referència, que probablement es basa en sistemes d'intel·ligència artificial o mecanismes automatitzats de *chatbots*, per realitzar un diagnòstic en

Aquest nou Reglament, en fase de transposició, estableix normes harmonitzades en matèria d'intel·ligència artificial, introduint un marc jurídic europeu pioner per regular l'ús de sistemes d'intel·ligència artificial en múltiples sectors.

línia, sense cap exploració o valoració del pacient per part d'un odontòleg col·legiat podria incórrer en infraccions de la normativa reguladora de la professió, publicitària i de competència deslleial, i fins i tot un cop entri en vigor el Reglament d'Intel·ligència Artificial, podria incórrer en una de les prohibicions establertes en matèria d'intel·ligència artificial.

A més, el fet que aquests diagnòstics s'acompanyin d'un incentiu econòmic immediat, com ara descomptes condicionats a la reserva d'una visita, pot alterar el comportament econòmic dels pacients, que en comptes de seguir un criteri mèdic poden guiar-se per un criteri econòmic.

En conseqüència, des del nostre parer, no és recomanable l'ús d'aquest mecanismes si no estan degudament supervisats per professionals sanitaris i si no compleixen estrictament amb el marc legal vigent. Només així es garantirà la protecció dels drets del pacient i el prestigi de la professió.

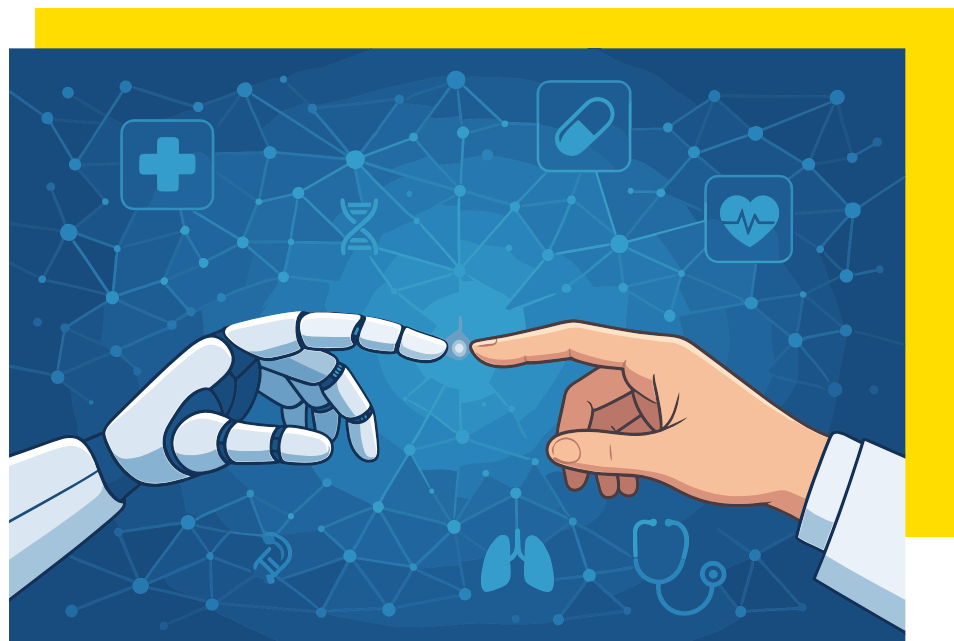
Gisela Álvarez Roman

Advocada ICAB
núm. 44511

Eduardo Monedero

Advocat ICAB
núm. 25907

Canvis legislatius en la declaració de la incapacitat permanent arran de la Llei 2/2025

El passat 1 de maig de 2025, va entrar en vigor la Llei 2/2025, marcant una fita normativa en les declaracions d'incapacitat permanent. En aquest sentit, la llei modifica l'Estatut dels Treballadors i la Llei General de la Seguretat Social, condicionant l'extinció del contracte laboral per declaració d'incapacitat permanent en l'avaluació prèvia d'ajustaments raonables del lloc de feina i funcions adscrites a la persona treballadora.

Així doncs, inspirant-se el legislador en la Convenció de l'ONU sobre els drets de les persones amb discapacitat, la norma elimina la possibilitat d'extingir automàticament la relació laboral en cas de reconeixement

d'una gran incapacitat (abans anomenada 'gran invalidesa') o una incapacitat permanent absoluta o total.

Concretament, la nova regulació introdueix obligacions específiques i terminis concrets a tenir en compte tant per la persona treballadora com per l'empresa en aquests escenaris.

A partir de l'1 de maig de 2025, un cop notificada la resolució administrativa que reconeix la incapacitat permanent de la persona treballadora, aquesta disposarà d'un termini de deu (10) dies naturals per comunicar a l'empresa per escrit la seva voluntat de mantenir la relació laboral.

Rebuda la manifestació anterior (o, si escau, en la data en què l'empresa

tingui constància formal de la resolució de l'INSS), s'inicia un termini de tres (3) mesos durant el qual l'empresa haurà de valorar i, si convé, implementar les mesures següents:

- Ajustaments raonables en el lloc de treball actual, ateses les capacitats residuals de la persona treballadora.
- Canvi o reubicació a un lloc alternatiu compatible amb aquestes capacitats.
- Si cap de les anteriors resulta viable, emissió d'una comunicació escrita i motivada a la persona treballadora que acrediti que les mesures suposen una càrrega excessiva per a l'organització i,

en conseqüència, procedir a l'extinció contractual.

QUÈ S'ENTÉN PER "CÀRREGA EXCESSIVA"?

La norma estableix que, per valorar l'existència d'una càrrega excessiva, caldrà tenir en compte, entre d'altres factors, el cost de les mesures d'adaptació, la mida de l'empresa, la seva situació econòmica i recursos disponibles, el volum de negoci i la possibilitat d'accedir a ajuts, subvencions o bonificacions públiques.

Es recomana, doncs, seguir per part de l'empresari el següent protocol intern:

En primer lloc, recepció de la resolució de la incapacitat permanent i, si escau, de la manifestació escrita de la persona treballadora sol·licitant la continuïtat de la relació laboral.

En segon lloc, identificació dels llocs existents a l'empresa que siguin compatibles amb les capacitats residuals de la persona treballadora.

En tercer lloc, sol·licitud d'una valoració d'aptitud per part del Servei de Prevenció Propi o Aliè, referida a les

posicions identificades i amb l'emissió del corresponent certificat d'aptitud.

Amb el resultat de l'avaluació, es poden plantejar dos escenaris: d'una banda, si la persona treballadora no és apta per a cap dels llocs disponibles, es podrà extingir la relació laboral; d'altra banda, si la persona és apta, s'hauran de revisar les vacants disponibles per adequar el contracte i les condicions laborals a la nova posició.

En cas d'absència de vacants o si les adaptacions requerides resulten desproporcionades, s'haurà de documentar degudament aquesta impossibilitat i notificar-la a la persona treballadora, procedint a l'extinció contractual (conforme al nou article 49.1.n de l'Estatut dels Treballadors).

CONSIDERACIONS ADDICIONALS

És important remarcar que si l'INSS aprecia una previsió de millora, el contracte podrà quedar suspès fins a un màxim de dos (2) anys, durant els quals no es podrà formalitzar l'extinció de la relació laboral llevat que es constati la

impossibilitat de reincorporació.

Essent així les coses, es manté la incompatibilitat entre la percepció de la pensió d'incapacitat permanent i la reincorporació al mateix lloc que va originar la prestació o a un lloc alternatiu dins de l'empresa, tret que es produeixi una modificació substancial de les funcions exercides. No obstant això, s'ha previst la prolongació dels efectes econòmics de la incapacitat temporal fins a la resolució definitiva de la situació d'incapacitat permanent.

Finalment, aquesta reforma no afecta les declaracions d'incapacitat permanent en grau parcial, les quals continuaran regint-se pels procediments i criteris vigents fins ara.

En síntesi, aquesta nova legislació comporta un canvi de paradigma en les relacions contractuales: la declaració d'incapacitat permanent ja no implica automàticament la finalització del contracte, sinó que aquesta només es produirà quan es pugui acreditar, de forma justificada, la impossibilitat real de mantenir la relació laboral mitjançant les adaptacions necessàries.

Gisela Abella

Departament Laboral
d'Oleart Abogados

El Verifactu, novetat fiscal que afectarà els odontòlegs

EL VERIFACTU és una de les novetats fiscals que s'implementarà ben aviat i que afectarà tots els empresaris i professionals i els odontòlegs no són una excepció.

El Verifactu és un sistema impulsat per l'Agència Tributària amb l'objectiu de combatre el frau fiscal i fomentar la digitalització dels processos de facturació.

Aquest sistema garanteix la integritat, conservació, accessibilitat, llegibilitat i inalterabilitat dels registres de facturació, assegurant una major transparència en les transaccions econòmiques. De tal manera que un cop feta una factura aquesta NO PODRÀ ser modificada i el sistema generarà un QR que enllaçarà la factura emesa amb l'anterior i posterior qualsevol modificació serà doncs detectada fins i tot el nombre de còpies de seguretat que es fan de les factures.

A més el sistema permetrà als contribuents enviar voluntàriament els seus registres de facturació a l'Agència Tributària de manera automàtica i electrònica.

Però també permetrà que ho facin els pacients que rebin les factures que com a contribuents disposaran d'una APP d'ús generalitzat i gratuït que els permetrà verificar si la factura rebuda ha estat o no enviada a l'agència tributària.

Qui no envii les factures a l'agència tributària haurà de garantir que aquesta podrà accedir-hi si ho requereix al llarg dels 5 anys següents (4 després de la declaració).

OBLIGACIONS PER ALS ODONTÒLEGS

Tot i que l'enviament dels registres de facturació mitjançant el Verifactu és voluntari, és obligatori emetre les factures amb una aplicació informàtica de facturació que compleixi una sèrie de requisits:

- Generació de registres de facturació: Cada factura emesa, anul·lada o rectificadora ha de generar un registre corresponent.
- Garantia d'integritat i conservació: Els registres han de mantenir-se íntegres, accessibles i inalterables durant el període de legal establert.
- Enviament automàtic a l'Agència Tributària: Les aplicacions han de permetre l'enviament automàtic dels registres de facturació, facilitant així el compliment de les obligacions fiscals.
- Registre d'esdeveniments: S'ha de portar un registre dels esdeveniments que permeti la traçabilitat de l'activitat en el programa de facturació, el qual no podrà ser alterat i haurà de conservar-se fins que prescrivin les obligacions tributàries.

IDENTIFICACIÓ DE LES FACTURES VERIFACTU

Les factures generades sota el sistema Verifactu han d'incloure: Codi QR:

Que contingui dades identificatives de la factura.

Referència al sistema Verifactu: Mitjançant l'expressió "Veri*Factu" en la factura.

TERMINIS D'IMPLEMENTACIÓ

Segons el Reial decret 1007/2023, de 5 de desembre, els contribuents hauran d'adaptar els seus sistemes de facturació abans de l'1 de gener de 2026.

És recomanable que els odontòlegs comencin a preparar-se per a aquesta transició, assegurant que les seves aplicacions de facturació compleixin amb els requisits establerts.

AVANTATGES DEL VERIFACTU

Adoptar el sistema Verifactu pretén oferir diversos beneficis:

- Segell de confiança: Els pacients tindran la certesa que la clínica dental opera de manera transparent i compleix amb les seves obligacions fiscals.
- Facilitació de la gestió comptable: L'enviament automàtic de les factures a l'Agència Tributària pot simplificar la presentació de models tributaris en el futur.
- Impuls a la digitalització: La implementació del Verifactu promou la modernització i eficiència dels processos administratius de la clínica.

L'agència tributària tindrà un programa gratuït per emetre factures, però és un sistema utilitzat per aquelles persones que han de fer molt poques factures al llarg de l'any.

Cal dir, però que actualment, totes les empreses de programari estan adaptant les seves solucions de facturació per complir amb els requisits del sistema Veritat, no fer-ho pot comportar importants sancions tant per l'empresa informàtica com pel professional, per tant, segur que l'empresa de programari de facturació actual els oferirà una solució.

Però si avui estan facturant amb Word o Excel això no podrà continuar, i per això a continuació, es presenten algunes opcions que podrien ser d'interès que desenvolupen solucions informàtiques o gratuïtes o a cost molt reduït.

B2BROUTER

Ofereix serveis de facturació electrònica i reporting fiscal integrats, facilitant el compliment de la Llei 'Crea i creix' i el reglament VeriFactu.

ZICLOPE

Proporciona programes de facturació com ZFactura Cloud i ZGestión Cloud, dissenyats per satisfer les necessitats d'autònoms i empreses, amb

funcions avançades i comptabilitat amb VeriFactu.

WOLTERS KLUWER

Empresa reconeguda que està adaptant les seves solucions de facturació per complir amb els requisits de VeriFactu, assegurant una transició sense problemes per als seus usuaris

LOGISCENTER

Ofereix informació i solucions per garantir que el teu programari de facturació o sistema POS sigui compatible amb VeriFactu, ajudant a evitar sancions i complicacions legals.

INVOPOP

Proporciona eines per simplificar el compliment de les regulacions de facturació a Espanya, incloent-hi VeriFactu, facilitant la transició cap a la facturació electrònica.

És important destacar que, segons l'Agència Tributària, els contribuents hauran d'adaptar els seus sistemes de facturació abans de l'1 de gener de 2026.

Per tant, es recomana als professionals, inclosos els odontòlegs, que comencin a preparar-se per a aquesta transició, assegurant que les seves aplicacions de facturació compleixin

amb els requisits establerts.

Abans de seleccionar un programa de facturació és fonamental verificar que compleixi amb els requisits tècnics establerts per l'Agència Tributària i que s'adapti a les necessitats específiques de la teva pràctica professional.

En resum, és essencial que els odontòlegs s'informin i adaptin els seus sistemes de facturació per complir amb les noves exigències legals, assegurant així una pràctica professional alineada amb la normativa fiscal vigent.

Margarida Crous

Sòcia – Economista
dels Serveis Integrals
M. Crous Economistes

Compliment normatiu en el sector sanitari

EVOLUCIÓ A LES EMPRESES

D'ençà les reformes del Codi penal del 2010 i del 2015, els programes de compliment normatiu han esdevingut un element comú per a la majoria d'empreses i entitats que operen a Espanya. No només perquè siguin un element imprescindible per aconseguir beneficis pel que fa a l'exempció de la responsabilitat penal de les persones jurídiques, o perquè suposin l'obtenció de punts addicionals en l'adjudicació de contractes públics: des de la direcció de les empreses s'entén que és necessari que existeixi un responsable o un departament que exerceixi, específicament, unes tasques de vigilància, supervisió i control per garantir que l'activitat desenvolupada pels integrants es dona conforme amb la legalitat vigent i amb l'ideal ètic que vulguin projectar vers l'exterior, tant als seus clients com proveïdors, accionistes, col·laboradors, treballadors i voluntaris.

Al nostre país, les grans corporacions i societats cotitzades van ser les primeres a implementar sistemes de supervisió i control per evitar riscos legals i garantir el compliment normatiu. Normatives com les dels sectors financer, assegurador o de telecomunicacions o normatives en matèria de blanqueig de capitals, mercats de valors, transparència i bon govern exigien la instauració d'aquest tipus de sistemes.

ESTAT DEL SECTOR SANITARI

El sector sanitari, per la seva pertinença a un sector regulat en el qual conviuen prestadors de serveis públics i privats, i que a més exigeix als seus professionals l'obtenció d'una acreditació preceptiva, com és la col·legiació professional, es troba acostumat a l'existència de codis de bones pràctiques i a l'adherència a normes d'autorregulació. D'aquesta manera, els professionals sanitaris són coneixedors i s'obliguen entre

ells a l'execució de pràctiques professionals d'alta qualitat i a l'exclusió de conductes que puguin comportar un perjudici per als pacients.

Un aspecte en el qual es materialitza el compliment normatiu és a la publicitat dels serveis del sector. A diferència d'altres àmbits professionals, la subjectivitat i la creativitat han de comptar amb regnes per assegurar que els interessats a rebre un servei sanitari coneguin les qualitats objectives i reals dels productes o serveis que estiguin oferint-se.

EL COMPLIMENT EN L'ÀMBIT DE LES CLÍNQUES DENTALS

Les clíniques dentals són part del sector empresarial sanitari i, com a tal, també poden comptar amb programes de compliment normatiu per tal d'assolir un nivell de qualitat alt i d'adequació a la legalitat correcta. Tot programa de compliment normatiu que s'implementi a una clínica dental haurà de contemplar els elements següents:

- Fer una anàlisi dels riscos penals que puguin produir-se en el seu si a causa de les activitats que es desenvolupen, distingint riscos freqüents i infreqüents, la seva gravetat, així com la pertinença dels serveis prestats al sector públic o privat.
- Establir protocols, polítiques i procediments per tal d'evitar la producció dels riscos esmentats, la seva detecció un cop es produeixen i, també, la seva correcció i eliminació.
- Comptar amb un model de recursos financers que doti el sistema de compliment normatiu dels recursos humans, tecnològics i financers suficients per tal d'efectuar una gestió dels riscos penals efectiva.
- Crear canals de denúncia per a la comunicació de les incidències. D'ençà l'entrada en vigor de la Llei 2/2023, les empreses de més de 50 treballadors

Jordi Vives Folch

Advocat-Soci
ENTIA Assessors Legals
i Tributaris

El COEC posa a disposició dels seus integrants i dels seus col·laboradors un Codi de Conducta com a estàndard ètic de les activitats que desenvolupa, en relació amb els seus col·legiats, col·laboradors i administracions vinculades.

estaran obligades a comptar amb un canal, l'objectiu del qual és posar en coneixement dels responsables de la vigilància de l'activitat de tots els riscos legals que s'hagin pogut produir per a la seva investigació i eventual comunicació a les autoritats legals competents.

- Implementar un òrgan de vigilància i control dotat d'autonomia i amb plenes facultats per sancionar els incompliments detectats i que es responsabilitzi de l'adequació del programa de prevenció de delictes. Aquesta figura pren el nom habitual de responsable de compliment normatiu o Compliance Officer.

- Sistemes de verificació periòdica del programa de compliment normatiu per a la seva correcció i actualització en cas de produir-se obsolescències.

EL COEC I EL SEU PROGRAMA DE PREVENCIÓ DE DELICTES

Com a corporació de dret públic, el col·legi també compta amb personalitat jurídica pròpia, motiu pel qual es va implementar un programa de compliment normatiu en el seu si. D'aquesta manera, el COEC esdevé referent per a la promo-

ció d'una gestió responsable, eficient, transparent i honesta dels recursos que li són destinats, com es vincula de les seves finalitats essencials i fonamentals recollides als estatuts.

Per aquest motiu, el COEC posa a disposició dels seus integrants i dels seus col·laboradors un Codi de Conducta com a estàndard ètic de les activitats que desenvolupa, en relació amb els seus col·legiats, col·laboradors i administracions vinculades. A més, té actiu un canal de denúncia adaptat a les novetats legislatives de la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció, disponible al seu apartat de Transparència.

Aquesta eina no és una bústia de queixes o reclamacions sinó que té l'objectiu de rebre comunicacions d'infraccions o d'indicis d'infraccions legals o del Codi de Conducta del COEC, destinat als seus integrants i a aquelles persones que puguin tenir notícia de qualsevol infracció de les esmentades.

Novetats importants del Tribunal Suprem que protegeixen els petits negocis i autònoms davant d'Hisenda

Aquest passat mes de maig, dues sentències del Tribunal Suprem han canviat les regles del joc. Si ets odontòleg o administrador d'una clínica dental, això t'interessa molt.

A partir d'ara, Hisenda no podrà imposar sancions ni exigir responsabilitats tan fàcilment com fins ara.

SANCIONS AUTOMÀTIQUES? ARA JA NO

Fins ara, si et faltava una factura o si hi havia algun error formal en una despesa deduïda, et podien sancionar directament, sense mirar res més.

Ara, el Tribunal Suprem ha deixat clar que això no és legal.

"Sense proves de mala fe o negligència, no es pot multar un professional només per un error formal".

Això significa que:

- Si dedueixes una despesa, però no tens tota la documentació, Hisenda no pot sancionar-te d'entrada.
- Cal que provin que has actuat amb negligència o mala fe, no n'hi ha prou de detectar un error.

Això sí:

- encara has de tenir les factures i justificar bé les despeses. Però guanyes seguretat jurídica.

DERIVACIÓ DE RESPONSABILITAT: PROTEGIR ELS ADMINISTRADORS DE PETITES SOCIETATS

Molts negocis funcionen com a societat limitada, i sovint el mateix titular n'és l'administrador.

Fins ara, si l'empresa tenia un deute amb Hisenda, podien reclamar-lo personalment a l'administrador, tot i que

hagués actuat amb professionalitat. El Suprem ha dictat que això no es pot fer automàticament.

Per tant:

- Només et poden reclamar deutes si es demostra que vas actuar malament de veritat.
- Si vas portar bé la gestió, no poden responsabilitzar-te personalment pels deutes de la societat.

BONES PRÀCTIQUES PER ESTAR BEN COBERT

Tot i això, et resumim algunes recomanacions essencials per estar tranquil:

- Factura sempre. Res de tiquets simplificats.
- Paga amb mitjans electrònics (transferència, targeta, Bizum professional).
- Dedueix només el que estigui relacionat amb la teva activitat.
- Arxiva tot digitalment i conserva-ho cinc anys.
- Porta al dia la comptabilitat, especialment si tens una societat.
- Fes revisions periòdiques amb el teu assessor fiscal.

EN RESUM:

Aquestes sentències marquen un abans i un després per a petits negocis i autònoms:

- Protecció davant sancions injustes.
- Menys arbitrarietat per part d'Hisenda.
- Més seguretat per a qui treballa bé i amb transparència.

Però la millor defensa és una bona gestió. Si tens dubtes, consulta regularment el teu assessor fiscal o legal.

Fins ara, si l'empresa tenia un deute amb Hisenda, podien reclamar-lo personalment a l'administrador, tot i que hagués actuat amb professionalitat. El Suprem ha dictat que això no es pot fer automàticament.

Margarida Crous

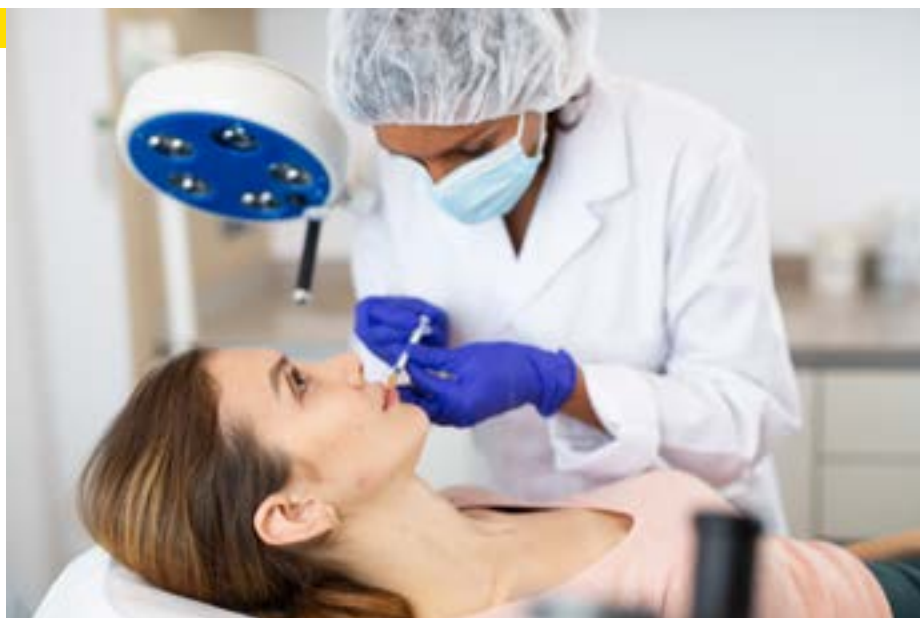
Sòcia – Economista dels Serveis Integrals M. Crous Economistes

On acaben els tractaments terapèutics i comencen els estètics?

L'ús d'àcid hialurònic en l'exercici odontològic.

Els darrers anys, l'ús de productes com l'àcid hialurònic i la toxina botulínica s'ha anat incorporant de manera progressiva a l'activitat clínica d'alguns professionals de l'àmbit odontològic, generant un debat jurídic i sanitari sobre els límits legals d'aquesta pràctica. En concret, el concepte d'harmonització orofacial, cada cop més present en l'exercici clínic, planteja la necessitat d'acotar amb claredat què poden fer legalment els dentistes i sota quines condicions. Aquest concepte, habitualment associat a la medicina estètica, es refereix a tractaments que busquen millorar la simetria i proporció del terç inferior de la cara, incloent-hi zones com els llavis, les galtes o la línia mandibular. Tot i que pot semblar que aquest tipus de tractaments són purament cosmètics, la legislació i els criteris interpretatius permeten matisar-ne l'abast i definir quines actuacions poden ser realitzades per odontòlegs i quines són competència exclusiva dels metges.

Des del punt de vista legal, l'àmbit d'actuació dels dentistes queda limitat a les estructures anatòmiques pròpies de la boca, com els llavis o les galtes. Així, l'aplicació d'àcid hialurònic en aquestes zones es pot considerar dins l'exercici odontològic sempre que se'n justifiqui adequadament la finalitat. Més enllà d'aquestes àrees, qualsevol tractament amb ànim estètic, com la redefinició mandibular o l'eliminació d'arrugues a zones no estrictament bu-

codentals, és competència mèdica i no odontològica. Aquest límit no només respon a consideracions tècniques, sinó també legals i de responsabilitat professional.

Tanmateix, la finalitat del tractament juga un paper determinant. Si el procediment amb àcid hialurònic o toxina botulínica es duu a terme com a resposta a una patologia, un trauma o un defecte funcional, i el seu objectiu és reparador o terapèutic, es pot considerar integrat dins l'àmbit odontològic, sempre que el professional pugui justificar-ho documentalment. Aquesta justificació ha de quedar recollida a la història clínica del pacient, amb el diagnòstic corresponent, les exploracions realitzades i, si escau, la documentació gràfica que ho acrediti. En

cas de requeriment per part de l'administració o d'un òrgan judicial, serà el mateix professional qui haurà de demostrar que el tractament s'ha dut a terme dins dels límits de la seva competència i amb finalitat terapèutica.

Aquesta distinció entre tractaments terapèutics i estètics no només té implicacions legals, sinó també tributàries. En efecte, el criteri de l'Agència Tributària estableix que les prestacions de serveis sanitaris amb finalitat terapèutica estan exemptes d'IVA, d'acord amb el que preveu l'article 20.U.3r de la Llei 37/1992 de l'Impost sobre el Valor Afegit. En canvi, els serveis que tenen una finalitat purament estètica, encara que siguin realitzats per professionals sanitaris, estan subjectes a IVA i no gaudeixen d'exempció. Això vol dir que si un dentis-

La finalitat del tractament juga un paper determinant. Si el procediment amb àcid hialurònic o toxina botulínica es duu a terme com a resposta a una patologia, un trauma o un defecte funcional, i el seu objectiu és reparador o terapèutic, es pot considerar integrat dins l'àmbit odontològic, sempre que el professional pugui justificar-ho documentalment.

Més informació a l'article "Armonización orofacial. Labios y surcos"

Més informació a l'article de la revista "Som COEC " 201 "Ácido hialurónico i toxina botulínica en l'àmbit odontològic: límits legals i aplicacions amb fonament científic". Pàgs. 31 - 32

ta aplica àcid hialurònic en un pacient per corregir una asimetria funcional o reparar una seqüela posttraumàtica, el servei es pot considerar exempt d'IVA. Però si el mateix producte s'aplica amb l'única finalitat de millorar l'aspecte o la volumetria d'una zona facial sense cap justificació clínica o funcional, aleshores s'haurà d'emetre la corresponent factura amb IVA, habitualment al tipus general del 21 %.

Aquest criteri fiscal implica una responsabilitat afegida per part del professional, que ha de poder acreditar el caràcter terapèutic del tractament si vol aplicar l'exempció. No n'hi ha prou amb una declaració verbal del pacient o una impressió subjectiva; cal que la documentació clínica i el motiu de la

intervenció estiguin degudament justificats i enregistrats. En cas contrari, l'Administració tributària pot considerar que s'ha aplicat indegudament l'exempció, amb les conseqüències econòmiques que això comporta.

En aquest context, el COEC ha publicat diversos materials de suport i aclariment, entre ells l'article "Àcid hialurònic i toxina botulínica en l'àmbit odontològic: límits legals i aplicacions amb fonament científic", publicat al número 201 de la revista SomCOEC (pàgines 31 i 32), on es desenvolupa aquest debat amb base normativa i criteri científic. L'article posa l'accent en la importància de no banalitzar l'ús de substàncies injectables, d'actuar amb rigor clínic i legal, i de garantir que qualsevol intervenció estigui plenament fonamentada i degudament documentada.

En definitiva, l'aplicació d'àcid hialurònic i toxina botulínica per part dels dentistes és una pràctica que, si bé es troba permesa en determinades circumstàncies, requereix prudència, coneixement del marc legal, formació específica i una gestió documental acurada. No només està en joc la seguretat del pacient, sinó també la responsabilitat legal i tributària del professional.

La pòlissa de responsabilitat civil professional del COEC: característiques i avantatges

EL DEURE D'ASSEGURANÇA DELS COL·LEGIATS

Els professionals sanitaris que exercixin per compte propi, així com les persones jurídiques o entitats de titularitat privada del sector sanitari, estan obligats a la subscripció d'una assegurança de Responsabilitat Civil Professional (RCP) als efectes de poder cobrir les indemnitzacions econòmiques que es puguin derivar d'un eventual dany a les persones causat en l'exercici de la professió (art. 46 de la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'Ordenació de les Professions Sanitàries (LOPS) i art. 9 de la Llei catalana 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de les professions titulades i dels col·le-

gis professionals).

És recomanable que també subscriuguin la pòlissa de RCP aquells col·legiats que mantenen una relació de caràcter laboral amb la seva clínica atès que, tot i que aquesta tingui la seva pòlissa, podran defensar-se millor, amb un assessorament objectiu sense cap conflicte d'interès.

Per complir amb aquest deure d'assegurança, els col·legis professionals han d'adoptar les mesures necessàries per promoure i facilitar el compliment suficient d'aquest deure. Així el COEC, des de fa anys, ofereix als seus col·legiats una pòlissa d'RCP, que és d'adhesió voluntària i que actualment té contractada

amb la companyia ZURICH Insurance PLC, Sucursal en España, intermediada per MEDICORASSE, corredoria d'assegurances especialitzada en el sector sanitari, de la qual el COEC és col·laborador extern.

AVANTATGES DE LA PÒLISSA COL·LECTIVA DEL COEC

La pòlissa col·lectiva té un seguit d'avantatges respecte a d'altres pòlisses del mercat que la fan altament competitiva, tant des d'un punt de vista de prima com de cobertures, i on participa com a prenedor el propi COEC per tal que la pòlissa i la companyia d'assegurances operin i responguin correctament d'acord amb les condicions convingudes. Alguns d'aquests avantatges són els següents:

I. El model escollit pel COEC, amb l'assessorament de MEDICORASSE, permet una participació activa del col·legi en la gestió dels sinistres, aspecte important tant per divulgar quan calgui mesures preventives o per poder valorar millor les renovacions de la pòlissa d'assegurança gràcies al coneixement del riscos que es volen cobrir.

II. PÒLISSA FETA A MIDA PELS COL·LEGIATS DEL COEC, atès que en la redacció de les condicions/garanties

de la pòlissa col·lectiva, s'han tingut en compte les necessitats de la professió i dels col·legiats, i l'evolució de la professió els darrers anys. Per exemple, en la darrera renovació s'han inclòs sense cost cobertures com Assistència Psicològica, RC per danys a béns confiats i Contaminació Accidental.

III. COBERTURA SENSE CAP COST ADICIONAL PER A LES SOCIETATS PROFESSIONALS INSCRITES EN EL REGISTRE DEL COEC, sempre que, a més, compleixin els requisits següents:

- que tots els socis professionals de la societat professional estiguin adherits a la pòlissa col·lectiva que té subscrita el COEC.

- que no facturi més de 500.000 euros.

IV. DEFENSA INDIVIDUAL DELS INTERESSOS DEL COL·LEGIAT, ja que la pòlissa permet donar resposta a les necessitats del col·lectiu garantint un assessorament i una defensa personalitzats i una cobertura integral, acompanyant-lo en tot el procés fins al final davant de qualsevol reclamació, judicial o extrajudicial a través de la corredoria MEDICORASSE.

Un comitè, format per la companyia asseguradora, Medicorasse, els pèrits i el COEC, avaluen els sinistres de forma individual per tal de defensar els interessos del col·legiat. Aquest és un element fonamental i clarament diferenciador respecte a d'altres propostes asseguradores.

V. ASSESSORAMENT preventiu per part de l'equip de MEDICORASSE així com dels advocats de la companyia asseguradora, si escau, en el cas que existeixi la possible sospita d'un sinistre.

VI. ÀMBIT NACIONAL que cobreix les reclamacions per actes d'odontologia efectuats a qualsevol lloc dins del territori espanyol.

VII. COBERTURA FINS A 1.000.000 € en cas de sinistre, en la pòlissa COEC PREMIUM.

VIII. DISTRIBUCIÓ DEL RISC. Pel fet de ser una pòlissa col·lectiva que agrupa

més de 4.000 assegurats, permet una millor distribució del risc i la capacitat d'assumir eventualment una elevada sinistralitat.

IX. ESTABILITAT EN LES PRIMES pel fet de tractar-se d'una pòlissa col·lectiva facilitada, a llarg termini, l'estabilitat en les condicions de cobertura i en les primes que cal que abonin els col·legiats. En aquest sentit, cal destacar que tot i l'actual situació del mercat assegurador, amb un enduriment important de les condicions en les pòlisses d'activitats professionals, la gestió de la pòlissa realitzada pel COEC i MEDICORASSE ha permès que la renovació de la pòlissa col·lectiva hagi estat sense cap increment de la prima a abonar pels col·legiats assegurats.

X. PRESTACIÓ ECONÒMICA PER INHABILITACIÓ PROFESSIONAL. En cas de condemna penal, de fins a 4.000 €/mes per un màxim de 36 mesos. Altres pòlisses del mercat ofereixen aquesta cobertura per un període de temps més reduït.

XI. COBREIX les reclamacions derivades de la PRESTACIÓ DEL DEURE DE SOCORS.

XII. COBERTURA UN COP JUBILAT. Sempre que l'assegurat aboní la totalitat de la prima anual corresponent a l'any de la jubilació, li quedaran coberts tots aquells sinistres relatius als tractaments efectuats durant l'exercici de la professió que arribin posteriorment a aquesta data quedant exempt d'abonar prima a partir de la següent renovació de la pòlissa, opció que no donen les pòlisses individuals. Si el professional presenta al COEC la resolució de la jubilació en el moment de la baixa el col·legi es farà càrrec de la prima.

XIII. POSSIBILITAT DE CONTRACTACIÓ D'UN PERÍODE ADDICIONAL DE COBERTURA per a aquells col·legiats que cessin definitivament la professió per altres motius diferents a la jubilació.

XIV. RETROACTIVITAT, atès que dona cobertura a qualsevol reclamació pre-

sentada des del moment en què l'odontòleg s'adhereix a la pòlissa, amb independència del moment en què va tenir lloc el fet que motiví la reclamació, sempre que no en tingués un coneixement previ.

Aquest ampli ventall d'avantatges de la pòlissa col·lectiva de Responsabilitat Civil del COEC la converteixen en una assegurança molt competitiva respecte a d'altres alternatives del mercat i suposa una gran oportunitat per als col·legiats per les seves cobertures, la prima i el servei que ofereix en la resolució de conflictes.

Per a més informació sobre la pòlissa del COEC, podeu contactar amb el col·legi i un assessor especialista us atindrà.

Més informació:
900 10 49 69

medicorasse@med.es
medicorasse.med.es

EL COEC actua com a col·laborador extern de Medicorasse, Corredoria de Seguros del CMB, SAU. NIF A-59-498220. Domicili social: Passeig Bonanova 47, 08017 Barcelona. Inscrita al Registre Mercantil de Barcelona, al tom 20624, foli 211, full número B-10481, inscripció 1a, amb clau DGSFP J0928. Pòlissa de responsabilitat civil i capacitat financera d'acord amb el Llibre II del Reial Decret Llei 3/2020, de 4 de febrer, que transposa la Directiva (UE) 2016/97, de 20 de gener, sobre la Distribució d'assegurances.

La corredoria especialitzada en assegurances per als professionals de la salut

Oferim protecció asseguradora personalitzada per als col·legiats del COEC a nivell personal, professional i empresarial amb condicions avantatjoses.

Assessorament
personalitzat

Solucions a mida

Accés a productes
amb condicions
especials

Gestió integral
de sinistres

Sol·licita sense compromís una revisió gratuïta d'assegurances

Professionals al servei de professionals

 900 10 49 69

 medicorasse@med.es

 medicorasse.med.es

Factura electrónica y sistema VeriFactu: lo que debes saber para tu clínica dental

El entorno fiscal está cambiando rápidamente y las clínicas dentales no son la excepción.

En 2025 y 2026 entrarán en vigor dos reformas clave que afectarán a la gestión administrativa de tu clínica: la factura electrónica y el sistema VeriFactu. Entenderlas es fundamental para cumplir con la ley, evitar sanciones y adaptarse con éxito a un modelo más digital y controlado.

¿QUÉ ES VERIFACTU?

VeriFactu tiene un doble significado. Por un lado, es el nombre que recibe el nuevo reglamento que regula los programas de facturación (Real Decreto 1007/2023). Por otro, es el nombre del sistema que permite enviar las facturas directamente a la Agencia Tributaria.

Este reglamento tiene como objetivo principal evitar el fraude fiscal mediante el control de los software de facturación.

A partir del 29 de julio de 2025, todos los programas deberán garantizar:

- La inalterabilidad de los datos (no se podrán eliminar facturas sin dejar rastro).
- La trazabilidad de las operaciones (registro de cada modificación).

- La conservación y accesibilidad de las facturas durante el tiempo legal exigido.

- La inclusión de un código QR en cada factura para que el receptor pueda verificarla en la web de Hacienda.

Además, los desarrolladores de estos programas deberán emitir una declaración responsable, garantizando que el software cumple todos los requisitos. Como clínica, deberás exigir y conservar ese documento.

¿Y QUÉ ES EL SISTEMA VERIFACTU?

Dentro de este reglamento, se contempla la opción voluntaria de usar el sistema VeriFactu: un mecanismo que permite enviar todas las facturas emitidas a Hacienda en tiempo real. Si tu programa se adhiere a este sistema, deberá llevar el sello "VERI*FACTU".

Aunque no es obligatorio, Hacienda "anima" a su uso destacando que simplificará la gestión fiscal: con los datos recibidos, podrás elaborar tus libros contables

Carlos Oya

Advocat i assessor fiscal
especialitzat al sector dentà
CEO Fiscalclinic

automáticamente y facilitar el cumplimiento de tus declaraciones trimestrales.

¿QUÉ ES LA FACTURA ELECTRÓNICA?

La factura electrónica es una normativa distinta que se aplicará a todas las operaciones entre empresas o profesionales (B2B). Esto incluye muchas de las relaciones contractuales de tu clínica: con laboratorios, proveedores, otros centros sanitarios, etc.

Desde 2026, afecta a todas las operaciones de clínicas, como autónomos o SLP, que realicen facturas con un programa de facturación. El objetivo es combatir el fraude fiscal, y para esto, todas las facturas deberán generarse en formato estructurado, fir-

mado electrónicamente y con trazabilidad asegurada. No bastará con un simple PDF enviado por email.

Además, deberás usar un programa

que cumpla con los estándares técnicos exigidos por la Ley Crea y Crece.

CALENDARIO DE ENTRADA EN VIGOR – VERIFACTU

	Fecha de entrada en vigor
Publicación del Real Decreto 1007/2023	Diciembre de 2023
Obligación para productores de software	29 de julio de 2025
Obligación para usuarios de software para autónomos	1 de julio de 2026
Obligación para usuarios de software para sociedades mercantiles	1 de enero 2026

¿QUÉ PUEDE OCURRIR SI SE INCUMPLE?

El uso de un software de facturación no adaptado al reglamento VeriFactu puede acarrear sanciones de hasta 50.000 euros por ejercicio fiscal. Y si manipulas intencionadamente un software para emitir facturas irregulares, las sanciones serán aún mayores.

CUADRO RESUMEN DE SANCIONES: VERIFACTU Y FACTURA ELECTRÓNICA

Tipo de incumplimiento	Normativa aplicable	Sanción estimada	Observaciones
Uso de software de facturación que no cumple con VeriFactu	Ley 11/2021 (Ley Antifraude)	Hasta 50.000 € por ejercicio fiscal	Por utilizar un sistema no adaptado al Real Decreto 1007/2023.
Modificar o manipular el software de facturación homologado	Ley 11/2021 (art. 29 bis LGT)	Hasta 50.000 €	Considerado agravante. También aplicable al desarrollador del software.
No disponer de la declaración responsable del software	RD 1007/2023	Hasta 50.000 €	Obligación de tenerla accesible y actualizada.
No emitir factura electrónica en operaciones B2B cuando sea obligatoria	Ley Crea y Crece (Ley 18/2022)	A determinar en reglamento (pendiente)	En fase de desarrollo normativo. Se prevén multas proporcionales.
Emitir factura B2B en formato no estructurado	Ley Crea y Crece (Ley 18/2022)	Sanción leve o grave según volumen	Dependiendo del impacto fiscal.
No conservar las facturas electrónicas según los requisitos legales	Ley General Tributaria / VeriFactu	Hasta 150.000 €	Si Hacienda detecta destrucción, alteración o falta de accesibilidad.
Obstrucción a la verificación de facturas con código QR o en tiempo real (VeriFactu)	RD 1007/2023	Variable: entre 1.000 € y 50.000 €	Si impide al receptor o a Hacienda verificar la validez de la factura.

Para ayudarte a resolver todas tus dudas y preparar tu clínica ante estos nuevos cambios normativos, te invitamos a un **webinar exclusivo que se impartirá gratuitamente y en colaboración con el Colegio Oficial de Odontólogos y Estomatólogos de Catalunya e Infomed**, el proveedor del software GESDEN, líder en soluciones digitales para clínicas dentales.

Durante la sesión abordaremos de forma clara y práctica:

- Cómo cumplir con VeriFactu
- Qué implicaciones tendrá la factura electrónica en tu clínica.
- Cómo evitar sanciones y automatizar tu contabilidad.

Fecha: viernes 19 de septiembre, de 10 a 12 horas.

Modalidad: online y gratuito

Duración: 1 hora + turno de preguntas.

Dentro de este reglamento, se contempla la opción voluntaria de usar el sistema VeriFactu: un mecanismo que permite enviar todas las facturas emitidas a Hacienda en tiempo real. Si tu programa se adhiere a este sistema, deberá llevar el sello "VERI*FACTU".

FACTURACIÓ ELECTRÒNICA

COM I QUAN HAS D'EMETRE LES FACTURES A LA TEVA CLÍNICA?

WEBINAR EN DIRECTE

Llei de facturació
Electrònica

EXCLUSIU
COL·LEGIATS CATALUNYA

Fiscalclinic
Seguridad fiscal para tu clínica

Què es tractarà al curs?

En aquesta ponència s'explicarà de forma senzilla i pràctica com i quan s'han d'emetre les factures a la clínica dental, assegurant que es compleixen tots els requisits de la normativa d'Hisenda. Com evitar sancions per errors comuns a la facturació, i a més, com adaptar-se correctament al límit legal de cobraments en efectiu (1.000€), una norma que molts professionals encara no apliquen correctament. Aquesta sessió t'ajudarà a tenir tranquil·litat fiscal, millorar la gestió econòmica de la teva clínica i mantenir-te alineat amb les exigències legals actuals.

Ponent:

Carlos Oya

- Advocat i assessor fiscal especialitzat al sector dental.
- CEO Fiscalclinic.

DIVENDRES
19 DE SETEMBRE
10:00H - 12:00H

INSCRIU-TE AQUÍ

Guia pràctica de comunicació 360 per a professionals de l'odontologia

En el món de l'odontologia, la comunicació és molt més que un valor afegit, és una eina essencial. Ens ajuda a connectar amb els pacients, a cohesionar l'equip, a posicionar la nostra clínica i a mantenir la confiança en un entorn sanitari altament competitiu i regulat. Aquesta guia completa vol oferir-te una visió global i pràctica de la comunicació professional, amb recursos útils i actualitzats.

MARCA I DIVULGACIÓ

En el context actual, on els pacients estan cada vegada més informats i connectats, la comunicació externa s'ha convertit en una eina fonamental per als dentistes. Més enllà de la qualitat assistencial, la manera com una clínica comunica cap a fora —a través de la seva pàgina web, xarxes socials, butlletins o cartelleria— influeix directament en la confiança, la percepció de professionalitat i la capacitat de fidelització. El pacient busca un bon tractament, però també busca un entorn on se senti escoltat, acompanyat i ben informat. I això comença molt abans d'entrar per la porta de la consulta.

La divulgació de continguts de salut és una de les vies més potents per posicionar-se com a referent. Explicar de manera clara i entenedora temes com la higiene oral, les revisions preventives o les diferències entre tractaments ajuda a educar, tranquil·litzar i empoderar el pacient. A més, permet combatre la desinformació i reforçar el vincle entre odontòleg i pacient. Aquesta comunicació ha de ser útil, visual i adaptada al canal i al tipus de públic: no és el mateix un post d'Instagram que un fulletó a la sala d'espera o un correu posttractament.

Una bona comunicació externa contribueix a construir i consolidar la marca personal i la identitat de la clínica. Cada detall —des del to del missatge fins a les imatges, els valors que es projecten o l'estètica gràfica— forma part del relat que els pacients reben i associen amb la clínica. Una marca coherent, propera i alineada amb la vocació de servei genera diferenciació, atrau el pacient adequat i crea una comunitat fidel al voltant del projecte professional. En un mercat cada vegada més saturat, comunicar bé és molt més que comunicar: és cuidar.

COMUNICACIÓ AMB EL PACIENT I ELS COMPANYS

Una bona comunicació dins la consulta comença per una habilitat sovint infravalorada: saber escoltar. L'escolta activa implica molt més que sentir les paraules del pacient, suposa una atenció plena, sense interrupcions, amb empatia i amb voluntat real d'entendre.

Reformular, preguntar amb interès o mantenir el contacte visual són recursos que milloren la qualitat de la comunicació i generen confiança. Quan un pacient se sent escoltat, es redueix la seva ansietat i augmenta la seva col·laboració. Quan un membre de l'equip se sent comprès, es millora la cohesió i el clima laboral.

Per connectar amb els pacients no cal parlar gaire, sinó parlar bé. Mostrar disponibilitat, utilitzar un llenguatge adaptat, interessar-se pel seu estat emocional i explicar els tractaments de manera clara i visual ajuda a crear un vincle humà i personalitzat. Aquesta connexió no només facilita l'entesa i l'adherència al tractament, sinó que afavoreix la fidelització. Igualment important és la relació amb l'equip: una comunicació fluida, transparent i empàtica entre companys reforça l'ambient de col·laboració i minimitza els conflictes.

L'assertivitat és clau per gestionar situacions complexes a la consulta. Es tracta d'expressar opinions, emocions o límits amb claredat i respecte, tant amb pacients com amb

companys. Dir “no” de manera ferma, però amable, oferir alternatives o establir normes de funcionament són estratègies necessàries per evitar malentesos i protegir l'equilibri emocional del professional.

Saber posar límits —a un pacient que exigeix més del que és raonable o a un membre de l'equip que sobrepassa funcions— ajuda a preservar la salut mental i, sobretot, transforma la consulta en un espai més segur i agradable per a tothom.

COMUNICACIÓ I LEGALITAT

En l'àmbit odontològic, comunicar de manera eficaç no només implica connectar amb el pacient, sinó també respectar un marc legal molt estricte. Segons la Llei de Competència Deslleial, està prohibit fer publicitat que indueixi a error, ometi informació rellevant o prometi resultats garantits sense base científica. També es considera il·lícit utilitzar figures famoses per promocionar tractaments, així com mencionar marques comercials de productes sanitaris.

Altres pràctiques sancionables inclouen els descomptes encoberts, les ofertes “esquer” o la publicitat dirigida a menors. A més, cal evitar que les ressenyes i opinions publicades semblin neutrals si han estat incentivades o manipulades.

El Codi de Consum i el Codi Deontològic del COEC estableixen limitacions addicionals per preservar la dignitat de la professió i protegir el consumidor. Per exemple, les promocions sobre preus han de ser clares, temporals i no poden presentar-se com a criteri únic per escollir un tractament sanitari. Els obsequis, concursos i sortejos només són acceptables si no indueixen a decisions precipitades ni afecten la llibertat de decisió del pacient. En l'àmbit formal, tota publicitat —inclosa la web de la clínica— ha d'incloure dades bàsiques com el nom del professional, número de col·legiat, autorització sanitària i política de privacitat.

Un aspecte especialment delicat és el tractament de dades personals amb finalitats promocionals. Fer servir fotografies, testimonis o informació clínica en la comunicació requereix consentiment informat, explícit i documentat del pacient. Amb l'auge de la intel·ligència artificial, cal extremar les precaucions: generadors automàtics de text o imatge poden crear missatges exagerats, irrealistes o contraris a la normativa sense que l'usuari en sigui conscient. La responsabilitat última sempre recau en el professional, per això és essencial revisar qualsevol contingut publicitari abans de publicar-lo. Fer una bona comunicació vol dir també fer-la amb garanties legals.

EL COEC, AL SERVEI D'UNA COMUNICACIÓ MILLOR

El Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya posa a disposició dels col·legiats una àmplia gamma de serveis per facilitar la comunicació amb els pacients, reforçar la imatge professional i garantir una pràctica alineada amb els criteris ètics i legals de la professió.

Aquests recursos ajuden els professionals a projectar confiança, rigor i compromís amb la salut bucodental de la ciutadania. Conèixer i aprofitar aquests serveis pot marcar la diferència en la relació amb els pacients i en el posicionament de la clínica en un entorn cada cop més digital i exigent.

- Canal COEC. És un servei exclusiu per a clíniques dentals de col·legiats que permet convertir la televisió de la sala d'espera en un punt d'informació dinàmic per als pacients. Mitjançant un dispositiu fàcil d'instal·lar, es projecten vídeos i continguts gràfics validats pel COEC per promoure hàbits saludables i millorar la salut bucodental. Aquest material s'actualitza periòdicament i garanteix una informació de qualitat i contrastada, integrant la comunicació preventiva dins l'experiència de la consulta.

- Web Dental Acreditada. És un programa del COEC que certifica la qualitat i el rigor de la informació sanitària a les webs de clíniques dentals i entitats del sector. Les webs adherides es comprometen a complir els principis ètics, deontològics i de bona pràctica establerts pel COEC. Un cop superat el procés de revisió, poden obtenir el Segell WDA, que acredita la seva fiabilitat i compromís amb la comunicació responsable. El COEC fa un seguiment actiu per garantir el manteniment dels estàndards.

- Minisites del COEC. Són espais web personals que permeten als col·legiats donar-se a conèixer de manera professional a Internet. Cada dentista pot mostrar-hi informació bàsica del seu perfil, titulació, fotografia i les clíniques on exerceix. Aquest servei, accessible des de l'Espai Personal del COEC, facilita la visibilitat online i el contacte amb pacients i altres professionals del sector.

- Observatori de la publicitat. L'Observatori de la Publicitat del COEC permet als col·legiats informar sobre publicitat que considerin inadequada, enganyosa o poc ètica dins l'àmbit odontològic. Mitjançant un formulari senzill, es poden comunicar casos concrets aportant imatges, enllaços o documents,

per tal que el COEC pugui valorar si vulneren la normativa o el codi deontològic.

- Infografies i pòsters. Materials gràfics elaborats pel COEC sobre temes de salut bucodental (higiene oral, campanyes de divulgació i sensibilització, etc.). Són recursos que es poden descarregar i adaptar per a la consulta, webs i xarxes, reforçant la divulgació amb imatges i missatges didàctics.

- TV Dents. La primera televisió en línia especialitzada a divulgar salut bucodental en català, impulsada pel COEC, ofereix a les seves xarxes socials consells, entrevistes i reportatges relacionats amb la salut oral. Es tracta d'una finestra de difusió pública que barreja divulgació i visibilitat institucional amb continguts que els col·legiats poden aprofitar i compartir als seus canals.

- Consells de salut en vídeo. Vídeos breus que ofereixen recomanacions pràctiques i consells de salut bucodental destinats a pacients. Es publiquen a Youtube i a les xarxes socials del COEC, i estan pensats per ser compartits a la sala d'espera o per enviament online.

En definitiva, comunicar bé és una competència clau per als professionals de l'odontologia del segle XXI. Aquesta guia vol ser una invitació a revisar, actualitzar i potenciar la manera com parlem amb els pacients, col·laborem amb l'equip i ens mostrem al món. Amb eines com l'escolta activa, l'assertivitat, una bona estratègia digital i el suport dels serveis del COEC, els dentistes poden construir relacions de confiança, marcar la diferència i contribuir activament a la promoció de la salut. Perquè comunicar no és només informar: és connectar, cuidar i créixer professionalment.

Conceptes oclusals que no passen de moda

(I que augmenten la supervivència
de les pròtesis dentals).

Part 1.

INTRODUCCIÓ

Si hi ha un tema que ha generat –i continua generant– controvèrsia és sens dubte el de l'oclusió. Des que Edward Angle¹ va publicar el seu influent article *Classification of Malocclusion* l'any 1899, els odontòlegs vam començar a comprendre que la manera com les dents encaixen i interactuen entre elles té un profund efecte sobre la totalitat de l'aparell estomatognàtic i la seva supervivència a llarg termini.

Des d'aleshores, s'ha demostrat que l'oclusió, en el seu sentit més ampli, influeix directament en totes les estructures adjacents a les dents, musculatura masticatòria i accesorïa, articulacions temporomandibulars (ATM) i altres components craniocervicals, produint-se de retruc un impacte sobre el sistema nerviós central i en l'equilibri postural, subratllant la complexitat de la connexió entre l'oclusió i la salut global del pacient.

Com a exprofessora de Pròtesi a la Universitat de Barcelona, he vist com molts estudiants se senten aclaparats i desenvolupen cert recel envers l'oclusió, malgrat la immensa quantitat de recursos educatius que hi ha disponibles en aquesta àrea.

El veritable repte rau a saber traslladar una teoria sovint abstracta i complexa a la pràctica clínica quotidiana, i ser capaç de dissenyar esquemes oclusals adaptats a cada cas. Potser part d'aquesta dificultat té a veure amb com s'aborden aquests coneixements durant la formació, so-

vint poc connectats amb situacions reals de la clínica.

És en aquest context que neix aquesta sèrie d'articles, amb l'objectiu de presentar idees i conceptes que ajudin a comprendre l'oclusió amb lògica i flexibilitat –habilitats essencials en tota pràctica odontològica–.

PRINCIPIS OCLUSALS FONAMENTALS I LA SEVA APLICACIÓ EN LA PRÀCTICA CLÍNICA

Existeixen principis fonamentals en l'oclusió, basats en el patró més habitual de contacte i moviment natural entre les dents que observem en la majoria de la població, que hauríem d'aplicar en la pràctica clínica.

Okeson², amb altres autors de referència, els conceptualitza en tres pilars essencials, àmpliament acceptats en la literatura odontològica, i els considera determinants a través tant de l'èxit i la longevitat de la dentició natural com dels tractaments dentals.

1. L'OCLUSIÓ ESTÀTICA ha de donar contactes en màxima intercuspidació (PIM) bilateral, simultanis, i de major intensitat a zones posteriors.
2. La posició d'RC, que no ve definida pels contactes dentaris, hauria de ser el més propera possible a la posició que les ATMs adopten quan es produeix la PIM.
3. L'oclusió dinàmica ha de permetre la llibertat de moviment

Fig. 1. S'observa el mapa oclusal d'una dentició fisiològica. La majoria dels contactes oclusals en PIM es concentren entre els canins i els molars.

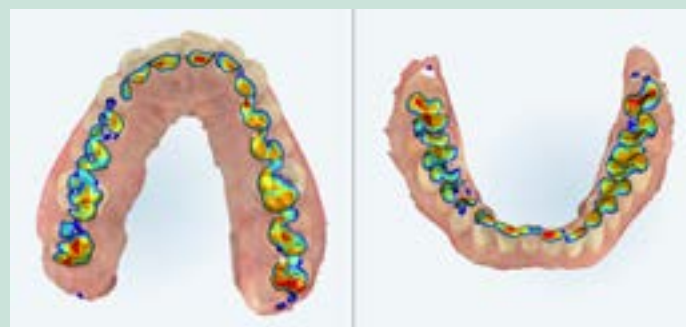

Fig. 4. Exemple clar d'oclusió traumàtica que provoca una vestibularització progressiva del sector anterior.

Fig. 2. El paper Shimstock és una eina econòmica i senzilla per comprovar la distribució dels contactes oclusals en els nostres pacients, tant en dentició natural com en els tractaments que realitzem.

de la mandíbula, de manera que l'envoltant de la funció no ha de ser restrictiva.

Comencem pel primer punt: la importància dels contactes oclusals en màxima intercuspidació.

OCCLUSIÓ ESTÀTICA I PIM

La posició estàtica de màxima intercuspidació (PIM) es refereix a la situació en què es produeixen el màxim nombre de contactes oclusals amb la menor dimensió vertical possible, aconseguint així una eficiència òptima en la masticació³. És una "posició de repòs activa", des de la qual comencen i finalitzen la majoria de moviments mandibulars.

Com va dir Georges Cuvier (1769–1832), una de les figures més destacades de la ciència natural del segle XIX, "la funció fa la forma" i l'oclusió n'és un exemple clar.

Fig. 3. En una dentició fisiològica, el paper queda atrapat als sectors posteriors, mentre que a la zona incisal s'escapa. Aquest patró és el que hauríem d'imitar i respectar en tots els pacients.

En PIM, la càrrega oclusal de les dents augmenta progressivament a mesura que ens acostem als molars, ja que la seva morfologia i posició estan dissenyades per suportar millor les forces verticals.

Aníbal Alonso⁴ il·lustra aquesta idea amb una analogia molt gràfica en el seu reconegut llibre: compara els molars amb una xinxeta, amb una base ampla (la corona) i un punxó curt (les arrels), un disseny ideal per resistir forces axials. Les incisives, per contra, s'assemblen a una agulla, prima i allargada, més adaptada a suportar forces laterals. Els ullals presenten característiques intermèdies, combinant elements de molars i incisives, cosa que els fa aptes per resistir tant forces verticals com laterals, essent claus en l'oclusió dinàmica.

La fig.1 mostra el mapa oclusal d'una persona sense intervenció dental restauradora i, lluny de presentar una oclusió ideal, manté una situació totalment fisiològica. Observem com els contactes més intensos (àrees vermelles, taronges i grogues) es concentren a molars, premolars i ullals, mentre que les incisives tenen contactes més lleugers.

Sortosament, disposem d'eines molt més econòmiques a part dels escàners intraorals per comprovar la distribució dels contactes oclusals, com la làmina metàl·lica ultrafina de 8 µm de l'empresa Bausch® (fig. 2). Aquesta resulta molt efectiva per detectar contactes prematurs tant en dents naturals com en pròtesis. Clicant sobre el codi QR veureu un vídeo on comprovem amb el paper Shimstock l'oclusió de la mateixa persona (fig. 3), que atrapa el paper en sectors posteriors i ullals, mentre que en les incisives aquest s'escapa.

Si aquest esquema és el que ens proporciona la naturalesa, per lògica s'hauria d'aplicar en qualsevol tractament, ja sigui ortodòntic, rehabilitador o en pacients amb patologies craniomandibulars, dirigint tots els esforços a recuperar-lo (en denticions erosionades, per exemple) o a mantenir-lo (com quan reemplacem els queixals desgastats d'una pròtesi amovible de resina).

En situacions on la càrrega oclusal s'inverteix o es torna uniforme a tota l'arcada, és quan es manifesten problemes com la disposició en ventall de les dents anteriors, atricions palatines, lesions periodontals⁵, fractures de pròtesis o trastorns de l'ATM⁶, com les alteracions intraarticulars. A la fig. 4 hi podem observar una oclusió inestable amb el seu mapa oclusal; evidentment el paper Shimstock queda

Fig. 5. Pacient amb absència de suport posterior dret a causa de la pèrdua de molars i la rehabilitació dels premolars amb pròtesi implantosuportada sense contacte oclusal. En aquest cas, la pacient presentava un click articular dret i dolor miofascial de la musculatura masticatòria i cervical.

atrapat en totes i cadascuna de les dents, fet que explica el moviment gradual cap a vestibular del 21 i 22.

De la mateixa manera que incorporem habitualment la tinció de placa o una ortopanto-mografia als protocols clínics, seria altament recomanable integrar també una anàlisi oclusal sistemàtica en PIM. Es tracta d'un procediment ràpid —no més de tres minuts— però amb un gran valor diagnòstic.

El que sí que hem d'evitar de manera categòrica és no donar prou estabilitat al sector posterior amb les nostres rehabilitacions, especialment en pacients tractats amb pròtesis implantosuportades (fig.5), ja que es compromet seriosament l'estabilitat dental i articu-lar de tot el sistema.

CONCLUSIÓ

Integrar l'anàlisi oclusal com a rutina clínica ens aporta informació clau i reforça la res-ponsabilitat professional a l'hora de preservar l'equilibri funcional dels nostres pacients. És fonamental que les dents posteriors suportin la major càrrega masticatòria, reflectint-se en el fet que el paper Shimstock quedi atrapat preferentment entre els molars i els ullals. Cal entendre que una oclusió fisiològica no sempre correspon amb una oclusió ideal, i, per tant, és acceptable que el paper Shimstock quedi retingut únicament en

mo-lars i no en premolars, o que en pacients amb mossegada oberta els sectors anteriors no contactin, sense que això impliqui necessàriament una necessitat immediata de rehabilitació.

Això no s'acaba aquí: en aquesta sèrie encara queden dos articles més, un dedicat a l'envoltant de funció i un altre que aprofundirà en la relació entre PIM i RC.

Ens llegim aviat!

Dra. Núria Noguerón i Dorca

Odontòloga i Doctora en Odontologia per la U.B.
Postgrau en Rehabilitació Oral per la U.B.

Pràctica privada centrada en Odontologia Funcional
Núm. Col. 3285

EL 85% DELS COL·LEGIATS ENQUESTATS CONSIDEREN QUE LA SALUT MENTAL HAURIA DE SER PRIORITÀRIA EN LA PRÀCTICA ODONTOLÒGICA

Una enquesta recent feta pel Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC) revela la importància de la salut mental en la pràctica odontològica i destaca la necessitat de reforçar el coneixement sobre els recursos disponibles per als col·legiats.

L'enquesta, que va comptar amb la participació de 426 col·legiats, va mostrar dades significatives sobre l'estat emocional i la percepció de la salut mental en el sector. El 84,98 % dels enquestats consideren que la salut mental és molt important i que hauria de ser una prioritat en la pràctica odontològica. Un 41,08 % dels participants informen que se senten estressats amb freqüència en el dia a dia laboral. El 53,52 % indiquen que els problemes personals o familiars afecten ocasionalment el seu rendiment laboral, mentre que el 43,19 % admeten que els problemes laborals de vegades els afecten en la vida personal.

Malgrat la importància atribuïda a la salut mental, l'estudi revela un desconeixement generalitzat sobre el Programa Assistencial Apol·lònia. El 72,30 % dels enquestats no el coneixen, només el 6,10 % afirmen saber de què es tracta, i un 79,81 % expressen interès a rebre més informació sobre el programa i els seus serveis.

Programa Assistencial Apol·lònia

La salut mental dels professionals de l'odontologia i l'estomatologia ha guanyat rellevància els últims anys, ja que es treballa en un entorn d'alta exigència i en contacte directe amb els pacients. Aquestes condicions poden generar estrès i afectar el benestar emocional dels professionals, cosa que fa necessària la implementació de mesures de suport i prevenció.

Davant d'aquesta realitat, el COEC, en col·laboració amb la Fundació Galatea, va crear l'any 2016 el Programa Assistencial Apol·lònia. Aquesta iniciativa està dirigida exclusivament als col·legiats i col·legiades del COEC en exercici professional i té com a objectiu principal promoure estils de vida saludables, garantir el benestar emocional i facilitar la rehabilitació i la reinserció laboral dels professionals amb problemes de salut mental.

SERVEIS DEL PROGRAMA

El programa ofereix una cartera de serveis adaptada a les diferents necessitats dels professionals:

- Servei d'atenció psicològica individual: dirigit a aquells professionals amb patiment emocional derivat de problemes adaptatius i/o de factors d'estrès laboral o personal. Les sessions terapèutiques poden ser presencials o en modalitat en línia, a càrrec d'experts de la Fundació Galatea.

- Atenció integral en trastorns mentals i addiccions: destinat als professionals amb trastorns mentals greus, addiccions i/o conductes addictives. L'atenció es fa a la Clínica Galatea, que disposa d'un equip interdisciplinari especialitzat en salut mental i ofereix serveis com

consultes externes, hospitalització, hospital de dia i programes especialitzats.

QUAN SOL·LICITAR AJUDA PROFESSIONAL?

Els professionals han de considerar demanar ajuda si presenten algun dels símptomes següents de manera persistent:

- Tristesa i/o irritabilitat
- Pensaments negatius recurrents
- Pèrdua d'interès per activitats habituals
- Ansietat
- Problemes adaptatius
- Estrès laboral o personal
- Ideació autolítica

A més, es pot fer una autoavaluació de la salut emocional a través del qüestionari disponible a l'app Galatea (www.fgalatea.org/ca/appgalatea).

COM ACCEDIR AL PROGRAMA?

L'accés es fa mitjançant la Unitat d'Acollida de la Fundació Galatea, formada per professionals especialitzats que valoren cada cas i el deriven al recurs més adequat. Els professionals poden contactar-hi a través del telèfon 93 567 88 56 / 900 670 777 (de dilluns a dijous, de 9 a 18 h, i divendres, de 9 a 15 h) o del correu fgalatea@fgalatea.org.

Amplia la informació sobre el Programa Assistencial Apol·lònia.

QÜESTIONARI DE SALUT EMOCIONAL

PROFESSIONALS SANITARIS

Aquest qüestionari és orientatiu i et pot ajudar a prendre alguna decisió sobre la teva salut emocional. Les emocions sempre van acompanyades d'un estat físic, cognitiu (pensaments) i una energia. Per això, és important veure en els hàbits del teu dia a dia si hi ha alguna alteració que indiqui que estàs patint d'estrès.

A continuació, trobaràs unes frases. Per a cadascuna, indica si s'ajusta molt o poc a com et sents, et trobes o el que fas. Pren com a referència el que t'està passant durant els darrers 6 mesos.

Després podràs llegir els resultats. Són orientatius i no tenen cap valor diagnòstic. L'objectiu és fer-te reflexionar.

Cada puntuació significa:

0 Mai / Gens	1 Molt poques vegades em passa	2 Alguna vegada
3 Sovint	4 Bastant	5 Molt sovint / Sempre

		0	1	2	3	4	5
Síntomes físics	1	Tinc mal de cap					
	2	Tinc marejos o sensació de caure					
	3	Tinc palpitations o com si el cor se m'accelerés					
	4	Tinc com una pressió al pit					
	5	Tinc problemes gastrointestinals (nàusees, inflamació o vaig molt o poc al wc)					
	6	Em costa respirar					
	7	Tinc tensió muscular a la zona de les cervicals					
	8	Tinc com un nus a l'estómac i em costa menjar					
	9	Menjo ràpid					
	10	Tinc la necessitat de consumir alcohol per sentir-me millor					
	11	Tinc la necessitat de menjar dolços i picar entre hores					
	12	Sento esgotament o poca energia					
Total							

			0	1	2	3	4	5
Cognició								
	13	Em costa veure una pel·lícula nova amb un argument complex (intriga, històrica...)						
	14	Veig pel·lícules que ja conec o que tenen un argument senzill (acció, romàntica, aventures, per exemple)						
	15	Si veig una pel·lícula nova, m'haig d'estar movent, aixecant o mirant el mòbil						
	16	Em costa veure les notícies						
	17	Em costa llegir novel·les (abans m'agrada fer-ho) (si no llegeixes perquè no t'agrada, puntua un zero)						
	18	Se m'obliden les coses i abans no em passava						
	19	Em costa seguir converses quan hi ha un grup de gent parlant (més de 4 o 5 persones)						
	20	Tinc pensaments repetitius i no me'ls puc treure del cap						
	21	Em costa pensar amb claredat						
	22	Em costa organitzar-me (planificar el cap de setmana, els menjars de la setmana o fer la compra, per exemple)						
	23	Em molesten els sorolls, el llum o les olors més que a d'altres persones						
Total								
Emocions								
	24	Sento tristesa						
	25	Em costa riure i plorar, més igual tot						
	26	Sento ansietat						
	27	Sento irritabilitat						
	28	Em costa controlar la meva irritabilitat						
	29	Em sento culpable encara que no sé per què						
	30	M'agradaria quedar-me al llit i no despertar-me						
Total								
Interacció social								
	31	Intento evitar trobades amb gent (anar a restaurants, menjars amb familiars o amigats...)						
	32	Em costa parlar per telèfon, prefereixo escriure o enviar àudios						
	33	Crec que ningú m'entén						
	34	Penso coses que hauria de fer, però no les acabo fent						
	35	El que m'agradava fer com les aficions, per exemple, ja no em motiva fer-ho						
Total								
Feina								
	36	Sento que he abaixat el rendiment a la feina o en els estudis						

37	Em costa ser amb els pacients i mantenir una conversa
38	Fora de l'horari laboral continuo pensant sobre coses de la feina
39	Dubto de si faig bé la feina
40	Sento que m'he equivocat de professió
41	Sento que el que faig no té sentit
42	He pensat a deixar la feina
Total	

RESULTATS

Interacció social	Nivell	Recomanacions
0 - 41	Molt baix	"No presentes pràcticament signes que indiqui que pateixes d'estrès. Si has puntuat en algun ítem tres o més seria convenient que revisessis en quin moment o situació tendeixes a fer o sentir-te amb alguna incomoditat."
42 - 126	Moderat	"Presentes alguns signes que indiquen alerten que potser estàs patint d'estrès. Hauries de revisar en quines àrees se t'està manifestant més. És convenient que t'aturis a pensar què és el que t'està afectant en la teva vida, intentar canviar-ho i, si no pots, demanar ajuda a un professional."
127 - 210	Alt	"Actualment presents massa signes que indiquen que estàs patint d'estrès i segurament no podràs sentir-te bé per desenvolupar les activitats del dia a dia. És urgent que demanis ajuda a un professional de la salut i no deixis passar més temps."

INTERPRETACIÓ DELS RESULTATS

En quines àrees has tret més puntuació?

Emocions

Les emocions tenen la funció d'avisar-nos de si hi ha alguna cosa que és bona o no per a nosaltres. I, segons la valoració que es fa, la persona es prepara per dur a terme alguna acció. En cas de no poder manifestar el que sentim (per la pressió cultural, per tendència a no dir les coses, per pressions laborals, etc.), podem acabar mostrant-les de manera anòmala.

Un estrès elevat es manifesta amb un excés d'emocionalitat o una mancança.

Síntomes físics

L'estrès es manifesta físicament perquè el cos es prepara per donar una resposta d'atac, fugida o congelació. Ha de fer alguna cosa per resoldre la situació. Actua com si hagués de córrer per fugir o per defensar-se d'alguna fera. Per tant, el

cor, pulmons i el cortisol, la glucosa, el colesterol i la histamina augmenten, mentre que disminueix la funcionalitat del sistema digestiu, immunitari i excretor, ja que consumeixen massa energia.

En el cas que la persona estigui en un estat que sent que ja no pot fer res (de congelació o bloqueig), les funcions corporals estan alentides.

Cognitius

Les funcions més evolucionades i que ens caracteritzen més com a humans estan minvades. Per això, ens costa seguir converses, comprendre un text o fer una planificació a mitjà o llarg termini i la persona improvisa el que ha de fer (menjars, la compra, vacances, què farem el cap de setmana...).

Si et costa mantenir l'atenció i seguir converses, llegir o fer càlcul mental, vol dir que estàs travessant per una situació d'estrès. Un exemple del dia a dia pot ser veure una pel·lícula o llegir una novel·la.

Interacció social

Quan la persona se sent bé, tendeix a mantenir un equilibri entre estar sola i acompanyada amb altres persones. Quan l'estrès es va intensificant, va disminuint les ganes d'estar amb la gent i és per això que no es pot sostenir una trobada amb persones o llocs molt concorreguts.

Feina

La feina aporta els diners, les relacions personals i fa valdre les nostres habilitats i capacitats.

En situacions d'estrès, la feina pot ser un refugi per evadir-se, però també pot ser una de les causes de l'estrès. Ens hi passem moltes hores a la setmana i el fet de no sentir-te que formes part d'un equip, no sentir que la feina que fas tingui valor o sigui reconeguda o que visquis un tracte injust, fa que apareguin símptomes d'estrès.

QUÈ PODEM FER PER ABAIXAR L'ESTRÈS?

Prevenir l'estrès i identificar-ne els símptomes és fonamental per viure de manera sana.

L'ESTRÈS

L'estrès és una resposta natural de l'individu quan sent algun tipus d'inseguretat. És una resposta fisiològica del cos motivada per una afectació emocional amb l'objectiu de donar una resposta per afrontar una situació i solucionar-la. Resolta i finalitzada la situació, busca restablir la seguretat, la qual la troba en:

- La interacció, l'afecte i la comprensió dels altres.
- Sentint que està protegit i que està fora de perill.
- En la confiança d'haver fet tot el que podia fer.

Aconseguit això, el cos torna a un estat d'equilibri i, conseqüentment, s'apaivaga l'estrès. En cas contrari, el sistema nerviós no aconsegueix restablir l'equilibri (homeòstasi) i apareixen els símptomes físics i psicològics.

En el marc de la Teoria Polivagal, es diferencien quatre tipus de resposta que, de manera natural, s'utilitzen en

funció de com es valora la situació.

Equilibri i seguretat, anomenat de socialització

Partint d'un estat d'equilibri, la persona té curiositat per tot allò que l'envolta. Vol conèixer, comprendre i buscar solucions. El cos i la ment funcionen de manera òptima. Se sent segura, tranquil·la i serena i es troba a gust estant amb altres persones.

En aquest estat, la persona reacciona a les situacions estressants (donant una resposta d'evitació, lluita o bloqueig), però és capaç de regular-se un cop passada la situació.

La resposta d'estrès (evitació, lluita o bloqueig)

El sistema nerviós s'ha activat i està fent alguna cosa per preparar-se per defensar-se o protegir-se. És una resposta sana, sempre i quan estigui acompanyada en el temps.

• **Evitar.** Internament es fa una valoració de manca de recursos o de insuficient capacitat per solucionar-ho. S'està pensant constantment en el problema però amb l'objectiu d'evitar-lo. Fa estratègies com: intentar no pensar, no afrontar el problema, no parlar del tema, evitar llocs o persones.

És útil quan encara no es poden prendre decisions, es necessita perspectiva per entendre millor les coses o agafar distància emocional.

Pot desembocar en ansietat i conductes d'evitació com les addiccions.

• **Lluitar.** Internament es valora que es tenen recursos i habilitats per fer-hi front. S'està constantment pensant en la situació que genera estrès per eliminar-la.

És útil perquè es posen límits i s'afronta el problema de manera directa.

Quan es perllonga massa en el temps, es busquen culpables, enemics i s'utilitza el sarcasme i la ironia com a mostra d'agressivitat.

• **Resignació - bloqueig.** Es valora

internament que ni es pot fugir ni es pot lluitar. La persona se sent indefensa. No hi ha solució possible.

No fer res a vegades pot ser una solució, ja que es deixa que les coses segueixin el seu curs. Però, quan dura massa la indefensió, hi ha esgotament físic i mental, acabant desencadenant estats depressius.

En principi, una situació estressant s'hauria de resoldre en hores o dies i el cos tornaria al seu estat natural. Però, quan per diferents motius, com situacions estressants sostingudes en el temps, acumulació de problemes o temes no resolts, el sistema nerviós no pot tornar a un estat basal. Conseqüentment, poden començar les afectacions sobre el funcionament del cos (el sistema cardiorespiratori, el digestiu, l'endocrí, l'immunitari) i també sobre les funcions cognitives (llenguatge escrit i verbal, càlcul, planificació), la memòria (1), així com perdre la capacitat d'estar amb altres persones. Aquestes afectacions varien en funció de la durada i la gravetat de l'estrès.

La persona que fa temps que es troba en un estat d'activació física, cognitiva i emocional com a resposta a situacions estressants, no és capaç de retornar fàcilment a un estat d'equilibri.

EXERCICI: PINTA LA TEVA VIDA

Normalment tenim més d'un problema a la vegada i, sovint, no identifiquem totes les fonts d'estrès. Tard o d'hora s'han d'afrontar per trobar una solució o, si més no, per tancar allò que, malgrat els esforços, no li podem donar cap sortida.

Per això, és interessant analitzar què t'està passant actualment. Les principals àrees de la vida es poden agrupar en: economia, habitatge, relacions personals, feina i creixement personal. Una altra font d'estrès són les situacions passades no superades.

Seguidament trobaràs una breu explicació de cada àrea. Reflexiona sobre la teva situació actual. "Pinta" cadascuna amb un color: verd, groc o vermell.

- Verd: sents satisfacció.
- Groc si creus que hi ha algunes coses que hauries de millorar.
- Vermell: sents insatisfacció.

Les principals àrees de la vida:

• **Estabilitat econòmica.** Tens assegurat que pots viure amb els ingressos que tens ara i en un futur proper.

L'economia condiciona el tipus d'alimentació, la quantitat i la qualitat; l'habitatge i el seu estat de conservació i confort; l'oci, la socialització i la formació, entre d'altres.

• **Benestar i protecció dins de casa.** Vius on vols i sents que casa teva és el teu refugi. A més, t'agrada cuidar-la, la mantens endreçada, neta i sense desperfectes.

Sentir que casa teva és un refugi aporta estabilitat, ja que permet que la persona pugui relaxar-se, recuperar-se i tenir un espai íntim.

• **Suport afectiu i relacions personals.** Les persones amb qui et relaciones t'aporten estabilitat, hi confies i gaudeixes de temps amb elles. En cas de necessitat, saps que hi són.

Comptar entre dos i quatre persones de confiança és bàsic. És un dels fac-

tors clau que condiciona la salut física i emocional (2).

• **Satisfacció amb la feina.** Sents reconeixement pel que fas i justícia entre el que aportes i reps. També tens bona relació amb les persones amb qui treballas.

• **Creixement personal a través del temps lliure, les aficions o la formació continuada.** Et pots dedicar a fer allò que t'agrada, nodrint-te emocionalment i espiritualment.

Poques persones tenen totes aquestes àrees en verd, ja que la vida està en constant canvi i ens hem d'adaptar a noves situacions amb les incerteses i pors que implica cada canvi. Però cal tenir en compte, sobretot, quant de temps fa que estàs així, cosa que pot comportar el risc d'implicacions físiques i psicològiques.

El temps que fa que tens algunes àrees en groc o vermell indiquen quant fa que pateixes d'estrès. T'has de plantejar:

- Quant de temps creus que trigaràs

a solucionar cada problema o repte.

- Fins quan podràs sostenir aquesta situació.
- Si les estratègies per solucionar cadascun dels problemes o reptes són les adequades o les hauries de canviar. En altres paraules, si el que has estat fent fins ara t'ha servit per millorar la situació o no.

COM ABAIXAR L'ESTRÈS EN ESTATS DE DESEQUILIBRI

Hauries de mantenir uns hàbits i rutines que ajudin a recuperar-te després d'un dia esgotador o una època dura de la teva vida.

Reequilibrar-te en estats d'estrès perllongats pot costar perquè estàs obligant el sistema nerviós a canviar a un estat de calma o seguretat quan no és capaç de sentir-la. Per tant, és important envoltar-te de llocs, coses i persones que et produeixin benestar i confiança perquè la seguretat s'ha de sentir i viure, i no pas pensar-la o raonar-la.

En un estat sostingut de desconexió o bloqueig, hi ha una davallada del funcionament del sistema nerviós, cosa que comporta canvis fisiològics molt importants. La persona se sent cansada, sense ganes de fer res i no pot pensar amb claredat. Costa molt que una persona se'n pugui sortir tota sola. Cal ajuda de professionals de la salut. Tot i amb això, pots fer alguna cosa per activar-te.

Algunes recomanacions que has d'establir com una rutina són:

- **Dormir i desconectar.** Dormir amb la sensació d'haver descansat per regular el sistema nerviós i reparar-se.

Desconnecta fent dues o tres pauses durant el dia. Sigues conscient d'aquesta estona que t'estàs dedicant (l'estona del cafè, del té, de la meditació, del llibre...).

Això per determinades persones (complaents o perfeccionistes, per exemple), pot ser tot un aprenentatge, ja que tendeixen a sentir-se culpables si ho fan.

Desconnectar també implica delimitar molt bé les àrees de la teva vida perquè no hi hagi interferències. Això vol dir que, no et portis la feina a casa ni la casa a la feina.

- **Alimentació rica** en nutrients i lliure de tòxics. És especialment important perquè el sistema digestiu és un dels principals afectats en situacions d'estrès.

- **Exercici**, sobretot garantint caminar entre 8.000 i 10.000 passes diàries i combinat amb força muscular un mínim de tres cops per setmana. Si és a la natura, encara millor.

L'exercici físic fa augmentar les sensacions positives i disminueix les negatives. Ajuda a millorar l'estat d'ànim i augmenta la relaxació (2).

- **Relacions sanes.** Envoltat't de persones de confiança per regular-te emocionalment. A la llarga, els vincles sans afavoreixen la salut física, psicològica i social (3).

- **Control de la respiració: meditació.** Controlar el ritme, inspirant i expirant profundament envia una senyal de calma al sistema nerviós. Fes-ho diàriament un cop mínim al dia i quan sentis massa excitació.

Si no pots controlar voluntàriament la respiració, perquè estàs massa excitat, és millor fer-ho en moviment (caminant, nadant, ballant...).

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

¹ Yaribeygi H, Panahi Y, Sahraei H, Johnston TP, Sahebkar A. *The impact of stress on body function: A review.* s.l. : EXCLI J. 2017 Jul 21;16:1057-1072. doi: 10.17179/excli2017-480. PMID: 28900385; PMCID: PMC5579396., 2017.

² Robert Waldinger. [En línia] 2025. <https://www.robertwaldinger.com/post/v-o-complete-the-keys-to-the-longest-study-on-happiness-aprendemos-juntos>.

³ Saanijoki T, Nummenmaa L. *Bodily maps of exercise-induced feelings.* s.l. : Sci Rep. 2025 Jul 2;15(1):23331. doi: 10.1038/s41598-025-07246-5. PMID: 40603591; PMCID: PMC1223226., 2025.

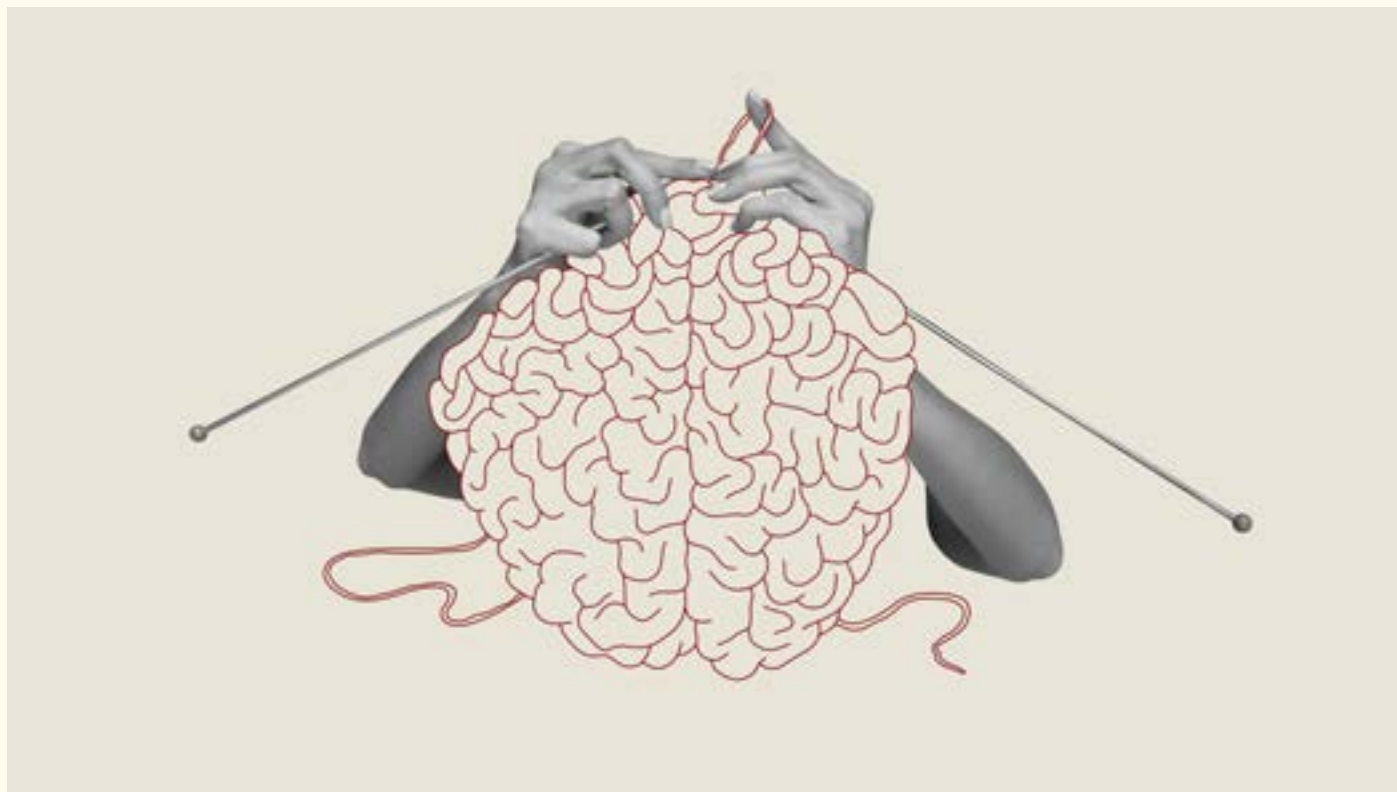
⁴ Porges SW. *Polyvagal Theory: A biobehavioral journey to sociality.* s.l. : Compr Psychoneuroendocrinol. 2021 Jun 16;7:100069. doi: 10.1016/j.cpnec.2021.100069. PMID: 35757052; PMCID: PMC9216697., 2021.

Laura Ferré Giménez

Psicòloga General Sanitària
Col·laboradora de la Fundació Galatea

I SI UN DELS GRANS REPTES A LA CLÍNICA NO FOS TÈCNIC, SINÓ EMOCIONAL?

Quan vaig començar a treballar com a odontòloga, pensava que el més difícil seria dominar la part tècnica. Però amb els anys, i gràcies a la meva experiència com a responsable mèdica i com a coach d'odontòlogues, he descobert una altra realitat: el repte més gran de moltes professionals no és clínic, sinó intern.

He conegut dones amb una formació acadèmica excel·lent que, malgrat això, dubten de les seves decisions, pateixen estrès i ansietat, i senten que han de demostrar el seu valor constantment. Aquest malestar no sempre es veu a simple vista, però es manifesta de moltes maneres: dificultat per comunicar amb seguretat, por constant a equivocar-se, bloquejos a l'hora de resoldre alguna incidència amb pacients, o la sensació de no estar mai a l'alçada per molt que segueixin formant-se.

En una enquesta que vaig realitzar a 54 dones odontòlogues d'entre 25 i 45 anys, el 86 % van afirmar sentir-se insegures en algun moment de la seva pràctica clínica, especialment en la comunicació amb els pacients i la presa de decisions. Els temes més mencionats van ser l'estrès, l'autoexigència, el perfeccionisme i la por al judici extern.

Una situació viscuda fa un temps ho va fer encara més evident.

Fa un temps, es va produir una situació tensa amb un pacient a la clínica. Les doctores presents en aquell moment van observar com entrava al box visiblement alterat per una incidència. El vaig fer passar al gabinet, li vaig demanar disculpes pels inconvenients que li havíem pogut causar i el vaig convidar a explicar tot allò que necessités. El vaig escoltar amb calma, respecte i compassió, i li vaig oferir una solució real.

Quan va sortir del gabinet, aquell pacient que havia entrat tan tens i enfadat em va fer una abraçada i va marxar amb un somriure. Just després, una de les doctores que havia presenciada la situació se'm va apropar i, amb cara de sorpresa, em va dir: "Maria, com ho fas? Com ho fas per tal que un pacient que entra tan enfadat, surti tan tranquil i agraït?".

Aquella pregunta em va impactar profundament. Va ser el moment en què es va confirmar allò que feia temps que intuïa: tenir recursos ja no era opcional, sinó una necessitat real per a la pràctica diària.

Les professionals que m'envoltaven aquell dia estaven altament formades però, tot i així, no sabien com gestionar situacions com aquella. No era per falta de capacitat, sinó perquè ningú, ni a la universitat ni a les formacions posteriors, ens ha ensenyat com gestionar emocionalment aquests moments de tensió i conflicte que, inevitablement, formen part del nostre dia a dia com a odontòlogues.

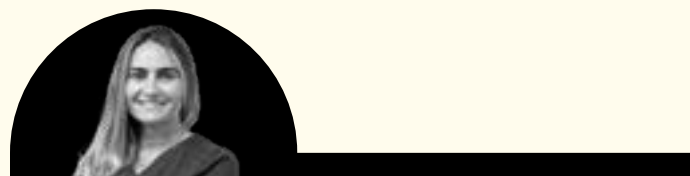
Aquestes dificultats emocionals, tot i que sovint es viuen en silenci, tenen un impacte directe en la qualitat de l'atenció al pacient, en la satisfacció laboral de les dentistes i en la relació amb l'equip. A més a més, conseqüentment, afecten profundament l'autoestima i la tranquil·litat amb què exercim la professió.

Per això, és urgent i necessari que comencem a parlar més de l'aspecte emocional dins l'odontologia. Necessitem formar-nos pel que fa a coneixements i tècnica, però també (i no menys important) necessitem eines per gestionar els nostres pensaments, les emocions i les creences que condicionen la nostra manera de ser a la consulta.

Incorporar recursos com l'autoconeixement, la regulació emocional i el suport entre professionals pot marcar la diferència entre una odontòloga que transita el dia amb tensió, angonya i malestar, i una que se sent segura, estable i satisfeta amb la seva feina.

La intenció d'aquest article és visibilitzar tot allò que també forma part de la professió i que, molt sovint, amaguem: les emocions, els dubtes, les pors i les inseguretats. Parlar-ne amb naturalitat és el primer pas per integrar-ho en el nostre exercici professional.

Quan aquesta mirada s'incorpora de manera conscient, els resultats són evidents: augmenta la seguretat clínica, millora la comunicació amb els pacients i es redueix la càrrega emocional que sovint acompanya la pràctica diària. Apostar per la formació emocional no és un afegit, sinó una inversió directa en la qualitat i la sostenibilitat del nostre exercici com a professionals de la salut.

Dra. Maria Quintana

Especialista en ortodòncia i ortopèdia dentofacial
Coach i mentora especialitzada en dones dentistes
Núm. Col. 7325

Demaneu el conte

La veritable història de la Fada de les Dents

Així podreu obsequiar els pacients més petits amb ell!

Informe-vos-en enviant un correu electrònic a coec@coec.cat

Actualitzar les dades personals al COEC: una obligació essencial en l'era digital

Fa unes dècades, no era habitual disposar de telèfon mòbil o correu electrònic personals en el moment de col·legiar-se al COEC. Avui dia, però, aquestes dades són imprescindibles i és fonamental mantenir-les actualitzades per garantir la comunicació amb el col·legi, facilitar els tràmits i protegir la identitat dels col·legiats.

Fa unes dècades, no era habitual disposar de telèfon mòbil o correu electrònic personals en el moment de col·legiar-se al COEC. Avui dia, però, aquestes dades són imprescindibles i és fonamental mantenir-les actualitzades per garantir la comunicació amb el col·legi, facilitar els tràmits i protegir la identitat dels col·legiats.

Mantenir aquestes dades al dia no només és una obligació estatutària, sinó una necessitat per participar en processos col·legials telemàtics com les assemblees o eleccions. Per aquest motiu, és important que tots els col·legiats tinguin registrades al COEC les dades següents: número de mòbil espanyol personal, correu electrònic personal no compartit i adreça postal actual. En cas d'haver obtingut el DNI després de col·legiar-se amb NIE o d'haver modificat el nom, cognoms o sexe, cal comunicar-ho presencialment al col·legi.

Els col·legiats poden consultar les seves dades accedint al seu Espai Personal al portal del COEC (<https://unitia.coec.cat>). Si detecten informació incompleta o desactualitzada, han de demanar cita prèvia per fer el tràmit d'actualització, ja sigui presencialment o per via telemàtica a través de la plataforma OVAC. Aquest procediment, que inclou verificació d'identitat mitjançant document oficial i biometria facial, garanteix la seguretat i autenticitat del procés.

És imprescindible aportar el formulari d'actualització de dades durant els tres primers dies naturals del tràmit. Si no es compleix aquest termini, el procediment serà anul·lat. En la cita online, el col·legiat ha d'identificar-se amb el mateix document registrat al sistema i tenir el mòbil a mà. El personal del COEC facilitarà els documents que cal signar digitalment.

Per a aquells que prefereixin el tràmit presencial, la cita també és obligatòria i el col·legiat ha d'acudir personalment amb el document d'identitat vigent. No s'acceptaran enviaments per correu ni registres sense cita, ja que la verificació d'identitat és indispensable.

Per a consultes o suport, es pot contactar amb el COEC a través del correu coec@coec.cat o del telèfon 933 101 555.

OVAC

Les persones col·legiades han d'actualitzar les seves dades personals al COEC sempre que aquestes es modifiquin respecte de les que consten al seu Expedient Col·legial.

El tràmit d'actualització de dades personals a través de l'OVAC (Oficina Virtual d'Atenció a la Col·legiació) comprèn l'actualització de les dades personals següents:

- correu electrònic de registre
- telèfon/s de contacte
- adreces postals

Mentre que sempre haurà de fer-se de forma presencial quan el tràmit sigui per actualitzar:

- canvi de NIE a DNI
- canvi de dades del DNI (nom, cognoms, sexe)
- actualització del DNI per caducitat d'aquest

L'objectiu de l'OVAC és facilitar la realització a distància dels tràmits col·legials, sota un entorn segur i amb tecnologia blockchain, la qual permet l'autenticació de la identitat i la validació de la seguretat jurídica del tràmit.

A través de l'OVAC es demana cita prèvia, s'envia la documentació i, finalment, es té una cita per videoconferència (que és enregistrada), entre el col·legiat i un professional del COEC que l'assistirà en el procés, a fi de completar el tràmit.

Per sol·licitar tràmit online com a col·legiat o col·legiada al COEC, heu de reservar cita prèvia a: <https://coec.ovac.councilbox.com/>

FASE 1 – Aportació de documentació:

És necessari aportar el Document actualització de dades. El COEC validarà aquesta documentació i si aquesta és correcta, el procediment avançarà a la FASE 2. Si hi ha alguna no conformitat, el COEC es posarà en contacte amb el col·legiat per resoldre-la.

MOLT IMPORTANT: La documentació l'heu d'aportar durant els primers 3 dies naturals a partir de la data d'inici del tràmit. Si no l'aporteu dins d'aquest termini, el tràmit s'anul·larà automàticament.

FASE 2 – Cita online: El col·legiat haurà d'accedir a la cita online el dia i hora prèviament reservada des de l'Oficina Virtual. En el moment d'accedir-hi, es comprovarà la identitat del col·legiat comparant el document oficial d'identitat amb la imatge per càmera (mitjançant identificació biomètrica de DNI i rostre). Un cop identificat, el professional del COEC li facilitarà els documents que cal signar online a través de la plataforma OVAC.

MOLT IMPORTANT: És necessari tenir a mà el document d'identitat (DNI espanyol, o passaport en la resta de casos) i el telèfon mòbil registrats al tràmit de l'OVAC, per identificar-se durant la cita online.

NOTES IMPORTANTS QUE CAL TENIR EN COMPTE:

La cita serà virtual i us haureu d'identificar a través de l'Oficina Virtual del COEC. Quan us doneu d'alta a la plataforma, heu d'indicar el número de document amb el qual després us identifiqueu:

- ESPANYOLS: DNI vigent.
- COMUNITARIS: Passaport vigent o, en el seu defecte, document identificatiu del seu país.
- NO COMUNITARIS: Passaport vigent.

Ciberseguretat per a dentistes: protegeix la teva clínica com protegeixes la salut bucodental dels pacients

T'imagines deixar la porta de la clínica oberta a la nit, amb l'ordinador encès i tots els historials de pacients visibles? Això és, en essència, el que passa quan no apliquem bones pràctiques de ciberseguretat. En un món cada cop més digitalitzat, protegir les nostres dades —i les dels pacients— no és una opció: és una responsabilitat professional i legal.

Els odontòlegs, com a professionals sanitaris i emprenedors, gestionen una gran quantitat d'informació confidencial: historials clínics, imatges radiogràfiques, facturació, contrasenyes d'accés a plataformes sanitàries, xarxes socials, webs professionals... Tot plegat és un blanc molt atractiu per als ciberdelinqüents. I sí, poden entrar. És més fàcil del que sembla.

Com accedeixen a les teves dades?

Hi ha diverses formes amb què els hackers accedeixen a informació confidencial. La més comuna no requereix coneixements tècnics sofisticats, sinó habilitat per enganyar. És la que es coneix com a enginyeria social. N'hi ha prou amb un correu que simuli ser del teu banc, el teu col·legi professional o un proveïdor habitual perquè facis clic, introdueixis les teves credencials i, sense saber-ho, els donis accés a les teves dades.

Altres mètodes són més tècnics, com ara els atacs de força bruta, que proven milions de combinacions fins a endevinar la teva contrasenya, o l'ús de *keyloggers*, programes que registren el que escrius al teclat i capten fins i tot les claus més protegides.

Bones pràctiques per a una clínica digital segura

A continuació, tens una guia pràctica per prevenir riscos i protegir els teus sistemes.

- **Crea contrasenyes robustes (i diferents).** Utilitza frases llargues amb majúscules, minúscules, números i símbols. Per exemple: LaMevaClínica+Segura2025*. Evita paraules òbvies com "123456", "odontologia2024" o "BarcelonaFC".

No repeteixis contrasenyes entre diferents serveis. Fes servir un gestor de contrasenyes com 1Password, Bitwarden

o LastPass per emmagatzemar-les de manera segura.

- **Activa la verificació en dos passos.**

És imprescindible en correus electrònics, xarxes socials, eines de gestió clínica i qualsevol accés a la web. Aplicacions com Google Authenticator, Authy o Duo Mobile afegeixen un nivell de seguretat addicional.

- **Utilitza gestors de contrasenyes.**

No apuntis contrasenyes en post-its, correus, whatsapps o fitxers de Word sense xifrar. Amb un gestor especialitzat pots compartir claus de forma segura amb el teu equip, generar contrasenyes fortes i aleatòries, i organitzar els accessos segons l'ús (web, xarxes, proveïdors, etc.).

- **Protegeix els teus dispositius.**

Instal·la i mantén un antivirus actualitzat, evita connectar-te a xarxes Wi-Fi públiques quan gestonis dades delicades o desconfia de correus electrònics no sol·licitats o enllaços sospitosos.

- **Fes còpies de seguretat.**

Setmanalment, fes còpies completes del sistema de gestió de pacients i de la web de la clínica. Assegura't que estiguin xifrades i emmagatzemades en llocs segurs, com

ara un núvol amb accés restringit o un disc extern protegit amb contrasenya.

Què fer si pateixes un hackeig?

En cas que, malauradament hagis estat víctima d'un hackeig, canvia immediatament la contrasenya del servei afectat, analitza el sistema amb eines per detectar programari maliciós, informa el servei o plataforma afectada i contacta amb l'INCIBE (telèfon gratuït 017 o www.incibe.es). Si l'atac és greu, contacta amb els Mossos d'Esquadra.

La ciberseguretat també és salut

En l'era digital, la confiança del pacient no només es construeix amb un bon tracte i una atenció de qualitat, sinó també amb la garantia que les seves dades estan ben protegides. Aplicar bones pràctiques de seguretat informàtica és una mostra més de professionalitat, tant si ets un odontòleg independent com si gestiones un equip i una clínica pròpia.

Hi ha diverses formes amb què els hackers accedeixen a informació confidencial. La més comuna no requereix coneixements tècnics sofisticats, sinó habilitat per enganyar.

Què és WDA?

Un segell de qualitat del COEC per a webs de contingut odontoestomatològic.

✓ **Garantia de confiança i qualitat online**

Acredita el teu web!!

Teniu la possibilitat de sol·licitar l'adhesió al programa, amb el compromís de respectar i complir:

- El Codi Deontològic del Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya
- Els Estatuts del COEC
- Les normes de publicitat del COEC
- Els Principis de Bona Pràctica de WDA

COEC

www.coec.cat/ca/espai-collegial/web-dental-acreditada

Tel. 93 567 87 95 · wda@coec.cat

Horari d'atenció: de dilluns a divendres, de 8:00 a 15:00 hores.

Beneficios de la anestesia tópica en odontología para pacientes y dentistas

INTRODUCCIÓN:

La anestesia tópica es una herramienta fundamental en la odontología moderna que ofrece múltiples ventajas tanto para los pacientes como para los profesionales. Su aplicación previa a la infiltración de anestesia local no solo optimiza el desarrollo de las intervenciones, sino que también mejora significativamente la experiencia del paciente.

BENEFICIOS PARA EL PACIENTE:

- **Reduce la ansiedad y el miedo:** La sensación del pinchazo de la aguja puede generar gran ansiedad en algunos pacientes. La anestesia tópica adormece la zona previamente, haciendo que la inyección sea menos molesta e incómoda, disminuyendo así el estrés y la aprensión del paciente (Berman et al., 2004).
- **Disminuye el dolor:** La aplicación de anestesia tópica ayuda a minimizar el dolor inicial de la inyección de anestesia local, especialmente en zonas sensibles como las encías o

el paladar (Yaacob et al., 2010). Esto resulta particularmente beneficioso para pacientes con mayor sensibilidad al dolor o con experiencias odontológicas previas negativas.

- **Mejora la comodidad durante el tratamiento:** Al reducir la ansiedad y el dolor, la anestesia tópica contribuye a una experiencia dental más positiva y confortable para el paciente. Un paciente más tranquilo y relajado permite un desarrollo más fluido del tratamiento, optimizando los resultados y la satisfacción del paciente (Burke & Mealey, 2006).

- **Efecto placebo:** La aplicación de la anestesia tópica, incluso si no tiene un efecto anestésico completo, puede generar un efecto placebo en el paciente, reduciendo su percepción del dolor y la ansiedad debido a las expectativas positivas asociadas al tratamiento.

Diversas presentaciones de la benzocaína 20%.

BENEFICIOS PARA EL DENTISTA:

- **Facilita la inyección de anestesia local:** Al adormecer la zona previamente, se reduce la resistencia al pinchazo de la aguja, permitiendo una inyección más precisa y cómoda tanto para el paciente como para el dentista (Malamed, 2009). Esto se traduce en una menor necesidad de reinyectar anestesia y en una mejor experiencia para ambas partes (Burke & Mealey, 2006).
- **Disminuye la necesidad de múltiples inyecciones:** La anestesia tópica puede ser suficiente para procedimientos poco invasivos, como limpiezas dentales o colocación de selladores, reduciendo el uso de anestesia local inyectada y, por ende, el riesgo de efectos secundarios (Yaacob et al., 2010).
- **Reduce el estrés y la ansiedad del dentista:** Un paciente tranquilo y colaborador genera un ambiente de trabajo más favorable para el dentista, disminuyendo su nivel de estrés y mejorando su experiencia profesional (Berman et al., 2004).
- **Fidelización del paciente:** La aplicación de anestesia tópica, al mejorar la experiencia del paciente y hacerlo sentir

más cómodo y cuidado, contribuye a la fidelización del mismo. Un paciente satisfecho con el trato recibido es más probable que regrese a la clínica y recomiende al profesional a otros. Estudios como el de Liu et al. (2016) han demostrado que la aplicación de anestesia tópica puede aumentar significativamente la satisfacción del paciente y la intención de regresar a la clínica.

¿POR QUÉ MOTIVOS PUEDE HABER RETICENCIA A SU EMPLEO?

Algunos dentistas pueden mostrarse reacios a utilizar anestesia tópica por varios motivos.

- **Percepción errónea:** Uno de los más comunes es la percepción de que la anestesia tópica no resulta eficaz. Esto suele deberse a experiencias previas con productos poco potentes o mal aplicados, lo que lleva a pensar que no evita realmente el dolor del pinchazo, cuando en realidad sí puede hacerlo si se utiliza correctamente.
- **Desconocimiento técnico:** sobre su correcta aplicación, como la necesidad de secar bien la mucosa antes de colocar el gel y respetar el tiempo de acción adecuado. Si no se siguen estos pasos, el efecto es pobre y se refuerza la idea de que no vale la pena.
- **Falta de hábito:** si no se ha integrado en la rutina clínica, puede verse como un paso adicional que consume tiempo y ralentiza la atención al paciente.
- **Priorizar eficiencia:** En algunos casos, se considera innecesaria en adultos que toleran bien las inyecciones, priorizando la eficiencia por encima del confort.
- **Coste:** aunque el coste de los anestésicos tópicos es bajo, algunos profesionales lo consideran un gasto prescindible si no perciben un beneficio claro.

CONSIDERACIONES ADICIONALES:

- **Comunicación con el paciente:** Es fundamental informar al paciente sobre la aplicación de la anestesia tópica, explicando sus beneficios, la forma de aplicación y los efectos que pueda experimentar (Berman et al., 2004).
- **Selección del agente anestésico tópico:** El dentista debe elegir el anestésico tópico adecuado según las características del paciente, el procedimiento a realizar y las posibles alergias (American Dental Association, 2016).
- **Tiempo de aplicación:** Se recomienda aplicar el anestésico tópico con suficiente antelación (al menos 1 minuto) a la inyección de anestesia local para asegurar su efecto (Yaacob et al., 2010).

Topicación con bastoncillo algodón (en este caso para una troncular).

CONCLUSIONES:

La incorporación de la anestesia tópica como práctica habitual en la odontología representa un avance significativo en la atención al paciente.

Es fundamental el uso adecuado del lenguaje, el paciente dental por lo general precisa del uso de un psicolenguaje para aliviar su ansiedad en los primeros minutos. En este sentido, cuando vayamos a aplicar la anestesia tópica, verbalizarle antes: "Previamente a infiltrarle la anestesia normal le vamos a poner en la encía una crema de anestesia tópica que la acorcha...." o una fórmula similar.

Sus beneficios para reducir la ansiedad, el dolor, las molestias y el estrés, junto con el potencial efecto placebo, contribuyen a una experiencia más positiva, confortable y segura tanto para los pacientes como para los profesionales, optimizando los resultados del tratamiento y de la experiencia del paciente en la consulta.

En conjunto, la anestesia tópica en odontología ofrece una serie de beneficios que impactan positivamente en el bienestar general del paciente.

REFERENCIAS BIBLIOGRÁFICAS

1. American Dental Association. (2016). *Anesthesia*. Retrieved from <https://www.ada.org/en/education/continuing-education>
2. Berman, A. E., *Dental Fear and Anxiety: A Clinical Guide*, 2nd Edition (2004), Shelton, CT: American Psychological Association
3. Burke, F. J., & Mealey, B. L. (2006). *Topical anesthesia: A review of the literature*. Journal of the American Dental Association, 137(11), 1443-1448.
4. Malamed, S. F. (2009). *Handbook of local anesthesia*, 7th Edition. St. Louis, MO: Elsevier.
5. Yaacob, H. S., Rahim, A. H., & Zainal, R. F. (2010). *The efficacy of two topical anesthetics in reducing injection pain during dental procedures in pediatric patients*. Journal of Clinical Pediatric Dentistry, 34(2), 111-115.

DR. MIGUEL ANGEL CARREÑO HERNÁNDEZ

Odontòleg i postgraduat en Pròtesis Bucal i ATM per la Universitat de Barcelona

Doctor en Odontologia
(Universitat Internacional de Catalunya) - *Cum Laude* - 2016

Postgrau en Hipnosi Clínica (UB) - Postgrau en Tècniques i Principis bàsics en Teràpia Cognitiu Social (UB) - Postgrau en Anàlisi de Processos Terapèutics Constructivistes (UB)

Núm. Col. 2525

Actualización lista de fármacos de disposición obligatoria en la clínica dental en Cataluña

El presente artículo es una actualización de la lista de fármacos de tenencia obligatoria en la clínica dental, por parte del Departament de Salut y que pone al día el artículo publicado en el número 191.

Nombraremos todos los fármacos en la lista y haremos comentarios concisos y útiles sobre los puntos más importantes. También actualizamos un dato muy importante, que es la acotación de la noticia de que la Subdirección General de Ordenación y Calidad Sanitarias y Farmacéuticas del Depar-

tament de Salut, ha informado en fecha 18/03/2024, que ha vuelto a incluir el ácido tranexámico en el listado de fármacos de urgencia que debe tener las clínicas dentales, medicamento que durante unos meses había sido excluido por parte de Salut de la lista de fármacos obligatorios, y que tras las peticiones de inclusión del COEC, dada la importancia del fármaco para tratar urgencias en el box dental, ha considerado la advertencia del Colegio y lo ha añadido de nuevo como medicamento a tener disponible en la clínica.

La lista actualizada quedaría así:

Principio activo	Nombre comercial	Presentación	Vía administración	Indicaciones	Posología
Adrenalina		Amp. 1 mg/ml	IM, Sc, IV	a. paro cardíaco, b. shock anafiláctico	a. 1 mg cada 3-5 min b. 0,5 mg IM (0,3 < 12a), repetir cada 10 min
Atropina	atropina	Amp. 1 mg/ml	IM, IV	Bradicardia, síncope vasovagal	0.5 a 1 mg por vía intravenosa (i.v.) cada 3-5
Nitroglicerina	cafinitrina® trinispray®	Comp. 1 mg/400 mcg/pulsación	Oral, sublingual	Angina, insuficiencia coronaria	1 comp, si no cede en 5 min repetir 1 puff, si no cede en 5 min otro puff
Metilprednisolona	URBASON®	Amp. 20, 40 mg, 125 mg	IM, IV	Reacciones alérgicas, broncoespasmo	1 ml/kg peso
Dexclorfeniramina	polaramine®	Comp 2 mg	Oral	Alergia leve	2 mg
Salbutamol	Ventolin®	Inhalaciones	Oral	Asma	1-2 puff según necesidad
Diazepam	Valium®	5 o 10 mg	IV, IM	Crisis convulsiva, crisis de ansiedad	5-10 mg oral
1 ampo EV si convulsión	enanyum®	Amp 50 mg, comp 25 mg	Oral, EV, IM	Dolor	1 comp c/8 horas
Ac Tranexámico	Amchafibrin®	Ampo 500 mg, comprimidos 500 mg	Oral, EV	Sangrado	1 comp o 10 mg /kg

A continuación, haremos un resumen conciso de las indicaciones, propiedades, vía de administración y precauciones de los fármacos más importantes de esta lista.

ADRENALINA

Presentación:

Vial de 1 mg = 1 ml (1:1000).

Propiedades:

Agonista adrenérgico alfa y beta, dependiendo de la dosis.

- Efecto beta 2 (dosis < 2 microgramos/min): Relaja el músculo liso, disminuye la resistencia vascular periférica (RVP), aumenta el flujo sanguíneo cerebral y coronario, provoca broncodilatación y eleva la glucosa en sangre.
- Efecto beta 1 (2-10 microgramos/min): Aumenta la contractilidad, la frecuencia cardíaca (FC) y el consumo de oxígeno del miocardio.
- Efecto alfa (dosis > 10 microgramos/min): Provoca vasoconstricción, aumento de la presión arterial (TA) y disminuye el flujo sanguíneo en el bazo, riñones y piel.

Indicaciones en la clínica dental:

Paro cardiorrespiratorio (ACR), bradicardia sintomática, anafilaxia.

Dosis / Vía:

Adultos:

- General: 0,3 - 1 mg por vía intravenosa (i.v.), intramuscular (i.m.)
- Parada cardíaca: 1 mg cada 4 minutos i.v.

- Bradicardias: 0,02 mg (2 ml de dilución) i.v. cada 4-5 minutos.
- Anafilaxia: 0,3-0,5 mg i.m. (preferentemente en el cuádriceps), repetir cada 10-15 minutos (máximo 2 dosis). Opcionalmente, i.v. a 0,05 ml/kg de dilución 1:10,000 (máximo 0,4 mg/dosis).

Pediatría:

- Parada cardíaca: Preparar solución 1:10,000 (1 ml en 9 ml de suero fisiológico), administrar 0,1 ml/kg (máximo 10 ml).
- Shock anafiláctico: 0,01-0,02 mg/kg i.m. (dosis de elección), repetir cada 15 minutos (máximo 3 dosis). Opcionalmente, i.v. a 0,05 ml/kg de dilución 1:10,000 (máximo 0,4 mg/dosis).

Contraindicaciones:

Sin contraindicaciones en situaciones de riesgo vital, pero usar con precaución en cardiopatía isquémica, hipertensión arterial, diabetes mellitus e hipertiroidismo.

Efectos secundarios:

Puede causar arritmias, isquemia cardíaca, hiperglucemia, ansiedad, temblor y taquicardia. La extravasación puede provocar isquemia local.

Observaciones:

- No administrar por vía i.v. sin diluir (excepto en parada cardíaca) y siempre con monitorización.
- Los IMAO y antidepresivos tricíclicos pueden potenciar el efecto de la adrenalina.
- Proteger de la luz ya que es fotosensible.

Embarazo y lactancia:

Usar solo en caso de riesgo vital.

Resumen:

La adrenalina es un medicamento crucial en situaciones de emergencia que actúa como agonista adrenérgico con efectos variables según la dosis. Es utilizada para tratar el paro cardiorrespiratorio, anafilaxia, bradicardia sintomática y en casos de shock. Se presenta en viales y se puede administrar por vía intravenosa, intramuscular o nebulizada, con dosis específicas para adultos y pediatría. Aunque es generalmente segura en situaciones críticas, debe usarse con precaución en ciertas condiciones médicas, considerando sus posibles efectos secundarios y las interacciones con otros medicamentos.

ATROPINA

Presentación:

Vial de 1 mg = 1 ml.

Propiedades:

- Anticolinérgico muscarínico (parasimpaticolítico) que bloquea el efecto del nervio vago, elevando la frecuencia cardíaca.
- Inhibe las secreciones salivales, bronquiales y gastrointestinales.
- Provoca midriasis (dilatación de la pupila) y retención urinaria.

Indicaciones en la clínica dental:

- Bradicardia sintomática, ya sea asociada o no a síndrome coronario agudo (SCA). Bloqueo auriculoventricular (BAV).

- Inhibir secreciones y efectos bradizantes en anestesia, especialmente en niños menores de 10 años o en casos de bradicardia.

Dosis / Vía:

Adultos:

- Bradicardia: 0,5 a 1 mg por vía intravenosa (i.v.) cada 3-5 minutos, con un máximo de 3 mg (0,04 mg/kg).
- Como preanestésico: 0,5 mg i.v. (0,04 mg/kg).

Contraindicaciones:

Insuficiencia coronaria

Observaciones:

- Dosis inferior a 0,5 mg puede causar bradicardia paradójica.
- Puede administrarse por vía i.m. o subcutánea, aunque el efecto es más tardío.

Resumen:

La atropina es un fármaco anticolinérgico utilizado en diversas situaciones de emergencia, como bradicardia. Actúa bloqueando el nervio vago, elevando la frecuencia cardíaca y reduciendo secreciones. Se presenta en viales de 1 mg y su administración se realiza principalmente por vía intravenosa, con dosis específicas para adultos y pediatría.

SALBUTAMOL

Presentación:

- Inhalador: 1 puff = 0,1 mg.
- Solución para nebulizar: 2,5 mg/ml.

Propiedades:

- Agonista beta 2 adrenérgico que relaja la musculatura lisa bronquial y disminuye la secreción de mucosidad.
- Puede causar hipopotasemia (bajo nivel de potasio en sangre).

Indicaciones:

- Crisis asmáticas y estatus asmático.
- Exacerbaciones de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC).
- Manejo indirecto de la bradicardia sinusal en personas mayores.

Dosis / Vía:

Adultos:

- Inhalación: 0,1-0,2 mg (2-4 puff) cada 4-8 horas; se puede administrar en pacientes intubados o con ventilación no invasiva (VMNI) usando un adaptador.

Pediatría:

- Inhalación con pulverizador: Siempre que sea posible, utilizar con cámara.
- Tratamiento agudo:
 - » Exacerbación leve: 200-400 microgramos (2-4 inhalaciones).
 - » Exacerbación moderada: 400-800 microgramos (4-8 inhalaciones).
 - » Exacerbación grave: 800-1000 microgramos (8-10 inhalaciones).
 - » La dosis inicial se puede repetir 3 veces cada 20 minutos.

Contraindicaciones:

Precaución en pacientes con hipertiroidismo, cardiopatía isquémica, hipertensión arterial, ancianos, diabetes mellitus, feocromocitoma y antecedentes de arritmias o insuficiencia cardíaca.

Efectos secundarios:

Taquicardia, angina, hipertensión, temblor, hipertermia, nerviosismo, dolor de cabeza, hipopotasemia, excitación del sistema nervioso central (SNC) y convulsiones.

Embarazo y lactancia:

- Puede utilizarse en embarazo.
- Es seguro en lactancia, con un riesgo muy bajo.

Resumen:

El salbutamol es un medicamento utilizado principalmente como broncodilatador en el tratamiento de crisis asmáticas y exacerbaciones de EPOC. Actúa como un agonista beta 2 adrenérgico, relajando la musculatura bronquial y disminuyendo la producción de moco. Se presenta tanto en inhaladores como en soluciones para nebulización, con dosis específicas para adultos y pediatría. Aunque es generalmente seguro, debe usarse con precaución en ciertos pacientes y puede tener efectos secundarios como taquicardia y nerviosismo. Su uso está permitido durante el embarazo y la lactancia, siempre que se sigan las indicaciones adecuadas.

DIAZEPAM

Presentación:

Comprimidos de 5-10 mg.

Propiedades:

Benzodiazepina con efecto sedante y anticonvulsivante.

Indicaciones:

Ansiedad, sedación, hipnótico, relajante muscular, crisis comiciales, privación alcohólica, intoxicación por cocaína y otras drogas estimulantes.

Dosis / Vía:

Adultos:

- 5-10 mg por vía oral (v.o.) o sublingual.

Pediatría:

- Dosis oral (v.o.): 0,12-0,8 mg/kg/día

Contraindicaciones:

- Precaución y reducción de la dosis en personas mayores, en caso de enfermedades hepáticas y renales.
- Precaución en pacientes con problemas respiratorios.
- Evitar en miastenia gravis y glaucoma.

Efectos secundarios:

Somnolencia, ataxia, depresión respiratoria, hipotensión y apnea.

Embarazo:

No administrar, ya que se considera posiblemente teratogénico.

Lactancia:

No administrar.

Resumen:

El diazepam es un medicamento de la clase de las benzodiazepinas que se utiliza principalmente para tratar la ansiedad, inducir sedación y manejar crisis convulsivas. Se presenta en forma de comprimidos y puede administrarse por vía oral, intravenosa o rectal, con dosis que varían según la edad y el estado del paciente. Su uso debe ser monitorizado debido a posibles efectos secundarios, como somnolencia y depresión respiratoria, y tiene contraindicaciones en poblaciones vulnerables, como ancianos y personas con problemas hepáticos o respiratorios. No se recomienda su uso durante el embarazo o la lactancia debido a riesgos potenciales para el feto y el recién nacido.

ÁCIDO TRANEXÁMICO

Presentación:

Vial de 500 mg = 5 ml (100 mg/ml).

Propiedades:

Antifibrinolítico sintético.

Indicaciones:

Hemorragias

Dosis / Vía:

Adultos y pediatría (i.v.):

- 10-15 mg/kg, con un máximo de 1 g. Usado de forma local no hay dosis exacta descrita.

Si hay insuficiencia renal hay que ajustar dosis según depuración.

Contraindicaciones:

Antecedentes de trombosis arterial o venosa, antecedentes de convulsiones e hipersensibilidad conocida

Efectos secundarios:

Mareos, cefalea, somnolencia, nerviosismo, rubor facial, angina, palpitaciones, taquicardia refleja, insuficiencia

cardíaca congestiva (ICC), convulsiones (especialmente a dosis altas, en niños y personas de bajo peso).

Embarazo:

Se puede administrar.

Lactancia:

Riesgo muy bajo.

Resumen:

El ácido tranexámico es un antifibrinolítico sintético utilizado principalmente en situaciones de hemorragia. En casos de insuficiencia renal, las dosis deben ajustarse según el filtrado glomerular. Tiene contraindicaciones, incluyendo antecedentes de convulsiones. Puede utilizarse durante el embarazo y la lactancia con un riesgo muy bajo.

Con este artículo hemos podido poner al día la lista de fármacos que legalmente estamos obligados a tener en la clínica dental y a repasar las principales indicaciones, dosis y vías de administración.

DR. STEVENS SALVA

Núm. Col. 46351
Coordinador médico
de OBA sedaciones

Agenda

2025/2026

**Del 19 de setembre de 2025
al 13 de juny de 2026**

POSTGRAU EN CIRURGIA BUCAL

Docent: Dr. Javier Bara

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

De l'1 al 4 d'octubre de 2025

**CURS INTENSIU ÚS DEL LÀSER EN
ODONTOLOGIA MULTIDISCIPLINÀRIA**

Docents: Dr. Josep Arnabat
i Dr. Daniel Abad

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

**De l'1 d'octubre al 19 de novembre
de 2025**

**ORAL MEDICINE IN ENGLISH:
COMMUNICATING WITH ENGLISH-
SPEAKING PATIENTS**

Docent: Nadine Ducca

Lloc: Campus Virtual COEC

Modalitat: Presencial

**Del 14 de novembre de 2025
al 5 de juny de 2026**

POSTGRAU EN ENDODÒNCIA

Docent: Dra. Piedad Soldado

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

**Del 22 de novembre de 2025
al 6 de juny de 2026**

POSTGRAU EN ODONTOPEDIATRIA

Docent: Dra. Yndira González

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

**Del 18 de desembre de 2025
al 12 de juny de 2026**

**POSTGRAU EN CIRURGIA
MUCOGINGIVAL EN PERIODÒNCIA
AVANÇADA I IMPLANTOLOGIA**

Docent: Dr. Santi Carreras

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

Del 22 de gener al 17 de juny de 2026

**POSTGRAU EN
IMPLANTOLOGIA INTEGRAL**

Docents: Dr. Javier Bara Casaus, Dr. José
Maria Barrachina, Dr. Federico Margitic

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

Del 23 de gener al 6 de juny de 2026

**POSTGRAU EN GESTIÓ ESTRATÈGICA
DE LA CLÍNICA DENTAL**

Docent: Sr. Xavier Tremosa i Balcells

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

Del 26 al 30 de gener de 2026

CURS INTENSIU EN PRÒTESIS FIXA

Docent: Dr. Ernest Mallat

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

Del 4 de febrer al 12 de març de 2026

**CURS INTENSIU EN ODONTOLOGIA
DIGITAL: PROTOCOLS DIGITALS,
CIRURGIA GUIADA I IMPRESSIÓ 3D**

Docents: Dr. Sergi Pedemonte, Dr. Iván Men-
doza i Dr. Pep Serra

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

Del 12 de febrer al 12 de juny de 2026

**POSTGRAU EN DISFUNCIÓ
CRANIOMANDIBULAR,
DOLOR OROFACIAL I
MEDICINA DENTAL DEL SON**

Docent: Dr. Eduardo Vázquez

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

Del 26 de febrer al 13 de juny de 2026

**POSTGRAU EN ORTODÒNCIA
INTERCEPTIVA**

Docent: Dr. Jesús Fernández Sánchez

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

Del 23 al 27 de març de 2026

CURS INTENSIU EN ESTÈTICA DENTAL

Docent: Dr. José Luis Padrós

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

Del 18 al 22 de maig de 2026

**CURS INTENSIU
EN REHABILITACIÓ ADHESIVA**

Docent: Dr. Àlex Urpí

Lloc: Fundació SCOE

Modalitat: Presencial

De l'1 d'agost del 2025

al 31 de juliol de 2026

**PREVENINT LA LEGIONEL·LOSI SEGONS
EL RD 487/2022. NORMATIVES I BONES
PRÀCTIQUES PEL SECTOR ODONTOLÒGIC**

Docent: Santi Raimí i Fortuny (COAMB 1432)

Lloc: Campus Virtual COEC

Modalitat: Online

Recupera tots els "Usos Clínics" publicats a la revista *Som COEC*.

Sedació conscient amb òxid nitrós

Crisis hipertensivas: urgencias y emergencias

Anestèsics locals: efectos adversos i
gestió de les complicacions sistèmiques

Manejo de las infecciones odontogénicas en las
consultas de atención primaria: ¿antibiótico?

Soporte vital básico en adultos en tiempos de covid-19

I molts més!

Parlen de nosaltres.

Prensa

RAC 1

ISANIDAD

CRÓNICA GLOBAL

CANAL 3/24 - 3CAT

Ràdio

EL MATÍ DE CATALUNYA RÀDIO - 3CAT

Televisió

TOT ES MOU - 3CAT

B Sabadell
Professional

**Aquesta PROposta és per a tu,
de PROfessional a PROfessional**

A Sabadell Professional treballem en PRO dels PROfessionals del Col·legi d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya. Innovem constantment la nostra oferta de productes i serveis per ajudar-te a aconseguir els teus objectius, protegir els teus interessos, impulsar iniciatives i proposar solucions financeres úniques, a les quals només poden accedir PROfessionals com tu. Solucions com aquesta:

**Compte Sabadell
Negocis Plus PRO**

**Pensat perquè autònoms, comerços i petites
empreses es facin grans**

Si vols conèixer tots els avantatges que t'ofereix el Compte Sabadell Negocis Plus PRO, contacta amb nosaltres i identifica't com a membre del teu col·lectiu i un gestor especialitzat t'explicarà detalladament els avantatges que tenim per a PROfessionals com tu.

T'esperem.

1 / 6

Aquest número és indicatiu del risc del producte. Així, 1/6 és indicatiu de menys risc i 6/6 és indicatiu de més risc.

Indicador de risc aplicable a la gamma de comptes Sabadell PRO.

Banco de Sabadell, S.A. es troba adherit al Fons Espanyol de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit. La quantitat màxima garantida actualment pel fons esmentat és de 100.000 euros per dipositant.

sabadellprofesional.com

900 500 170

Recepta electrònica privada **REMP**

Servei de prescripció per a col·legiats COEC

Tota la informació, [aquí](#)

